98

ԵՓՐԵՄ

ԽՈՒՐԻ

4 gr.

24
Գ-98

ԳԻՐՔ ԱՂՕԹԻՑ

ԱՍԱՑԵԱԼ ՍՐԲՈՅՆ ԵՓՐԵՄԻ ԽՈՒՄԲ ԱՍՈՐԻՈՅ

1008
ՅՏԳ 36

ՏԻՊ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

1857

30936-4.2

Յուսով խընդա ցէք,
նեղութեան համբերե ցէք.
աղօթից ստէպ կա ցէք։
Հռովմ. ԺԲ. 12։

285-42

14107-58

ՕԵԿՈՒՅՈՒՄՆ

Պատուական Ռեծապատի՝ վարիանի ղը-գատասանան՝ ո՛ւրչափ ցածաղգի և ապրո՛ւ ոչ էին, ելիք ըստ դիպաց խօսակից լինել հասանիցի նմա՝ իշխանի կամ լսագա՛ւորի։ Եւ արդ ԱՂՕԹՔՆ ԽՕՍՔ Է ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, ինդրըսածք բարեաց 'ի նմանէ. դեղ բըծշկո՛ւթեան, արգել դեղաց, և ռեծ զեն ընդդէմ փորձո՛ւթեանց։ Ապա չանի՛օն փառս փառաց և բարձրո՛ւթեան գրել և զլինելն ընդ Աստուծոյ խօսակիցս։

Բանզի յորժամ զասպուսածային գիրս ընթերանո՛ւմք, Աստուած խօսի ընդ ռեզ՝ ցո՛ցանելով ռեզ զե՛ր սո՛ւրբ կամս. և յորժամ յաղօթս կամք, ռեզ համարձակեալ խօսիմք ընդ Աստուծոյ։ Եւ յայնժամ "Զոր՝ ինչ հայցեսցո՛ւք

ըստ կամայ նորա՝ ըստ մեղ», Ա. Յովհ.
Ե. 14. Եվ էր ոմն մեր իշխ որպէս
արքայն՝ զի հաճոյ և փառաւոր Աստուծոյ
կատարէսցին յաղօթս, կամ ըստ խնդրեմ՝
էջ յօգուտ փրկութեան մերոյ և այլոց. ո՞ր՝ և վասն այլոց յաղօթիլն,
զնոցա աղօթան և անդին շահեմ։

Այսմ դէպքին ուշ ունելով աստուածիմաց Հարքն սուրբք, յօրինեցին
և նոքա ըստ սուրբ գրոցն լուսաւոր
ատանդիս՝ Մատեան խրատական և
աղօթական։ Մի է յայնոցիկ և առաջիկայս Մատենիկ աղօթից սրբոյն աբբայ Եփրեմի խուրին Յ՚ վերծանողի
Ասորւոյ՝ աշակերտի սրբոյն Յակոբայ
Մծբնայեցւոյ 'ի Դ դարու. ըստ երկրորդ
պատգրութեամբս ասի յերուսաղէմ՝
պատմ և մեք և որ ինչ այլ էին նորա
աղօթք 'ի գրչագիրս, հանդերձ յաւելածով օրական աղօթից եօթնեկին 'ի
վերջ։

ՍՐԲՈՅՆ ԱԹԱՆԱՍԻ
ԵՒ
ՍՐԲՈՅՆ ԱԲԲԱՅ ԵՓՐԵՄԻ ԱՍԱՅԵԱԼ
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Յուրդ՝ հրաժարելով՛ի սատանայէ և յամենայն խաբէութենէ նորա, ՝ի պատրանաց նորա, ՝ի գնացից նորա՝ և ՝ի պաշտօնէից նորա՝ և ՝ի հրեշտակաց նորա. եկեալ առաջի սուրբ եկեղեցւոյ՝ խոստովանիմ և հաւատամ զՀայր անակիզբն, զՈրդին միածին ծնունդ ՝ի հօրէ,

և զսուրբ Հոգին բղխումն 'ի հօրէ. երեք անձամբ և մի բնութեամբ և մի աստուածութեամբ, անշփոթ միաւորութեամբ. և զանճառ տնօրէնութիւն մարդացելոյ բանին աստուծոյ։

Եւ արդ՝ ես գերիս և արտասւելիս, և որքան բան զօրէ՝ դըսրոմելիս, մեղայ ամենասուրբ երրորդութեանն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ։

Մեղայ և սրբուհւոյ աստուածածնին և սրբոց հրեշտակաց և ամենայն ընտրելոց սրբոց դասուց։

Մեղայ և սուրբ մարմնոյն քրիստոսի և պաշտելի արեանն, յիմանալիսն և 'ի զգալիսս՝ անդէպ մտածութեամբ, աներևոյթ սը-

խալանոք, անձառ խաւարային
այլանդակ խորհրդով։
Մեղայ մեղայ հոգւովս և մարմնովս, և մտօքս և բանիւ և գործով, և գիտութեամբ և անգիտութեամբ, կամաւ և ակամայ. և ամենայն մարմնովս՝ երեք հարիւր վաթսուն և հինգ զօրութածովքս, երկոտասան անդամօքս, հինգ զգայութեամբս. Աչօքս յարատև հայելով, և զամենայն գեղեցկութիւն նկարացն զննելով, և զվատթարսն տեսանելով. Ականջօքս՝ չարին ունկնդնելով և ամենայն քաղցրաձայնութիւն. Հոտոտելեօքս՝ զմեղաց հոտն առնլով և զամենայն անուշահոտութիւնս. Բերանովս՝ զհամադամ քաղցրութիւնսն ճաշակելով, և ըզ

խառնակ և զանազանութեան՝ անգիտութեամբ. Զեռաքս՝ բազում մեղս շոշափելով. Ոտիւքս՝ յանպատշաճ տեղիս գնալով։

Աչքս՝ աստուծոյ՝ մեղայ և վեց շարժմամբս՝ 'ի վեր հպարտութեամբ, 'ի վայր տրտմութիւն. յառաջ յանդգնութեամբ, յետուստ սրտմտութեամբ. յաջ՝ հոգեկան մեղք, 'ի ձախ՝ մարմնական մեղք։

Աչքս՝ և ատան պատգամսն աստուծոյ՝ յանձնառականին և հրաժարականին. զյանձնառականն չեմ կատարեալ, և զհրաժարականն եմ արարեալ։

Աչքս՝ եղուցեալ եմ աստուծոյ և հոգևորական կրիւքս, հաստատակ զգայութեամբս և մտաքս. և ամենայն շփոթմանց հետևելով,

և ամբոխելով զիս՝ 'ի յաստուա-
ծահաճոյ հանդարտութենէն
հեռացեալ եմ։
Եւ այսպէս խաւարամած լինե-
լով՝ եօթն մահու չափ մեղք
մոլորեալ եմ. հպարտութեամբ,
ամբարտաւանութեամբ, ամ-
բարհաւաճութեամբ, գոռո-
զութեամբ, սնափառութիւն,
փառասիրութեամբ, պատուա-
սիրութեամբ, զգեստասիրու-
թեամբ, պճնելով, անձնահա-
ճելով, կեղծաւորելով, սուտ
առաքինի ձևանալով, զաղօթս
'ի ցոյց մարդկան առնելով,
անարժանութեամբ յեկեղեցի
մտանելով, 'ի խաչ և 'ի բուրվառ
և յաւետարան մերձենա-
լով՝ և կարդալով։
Մեղայ աստուծոյ և թիւր խոս-

տուլանելով, և զմեզս պատճառելով, խեթիւ և ատելութիւն և անմաքուրվարուք և անուրբ հոգւով զքրիստոս պատարագելով, զաստուած հայր հայհոյելով, զորդին աստուծոյ արհամարհելով, և զսուրբ հոգին թշնամանելով, և զանբարկանալին աստուած 'ի բարկութիւն շարժելով 'ի վերայ աշխարհի և մարդկան։

Ո՛հ, որ յերևելիս աստուածապաշտ և աղօթող և պահեցող, և 'ի ծածուկ թերահաւատ և ծոյլ՝ և յամենայն բարեաց ուրանայն. յերևելիս կուսան, և 'ի ծածուկ վավաշոտ. յերևելիս ժիր, և 'ի ծածուկ թոյլ. յերևելիս ՝նբ, և 'ի ծածուկ պիղծ. յերևելիս պարկեշտ, և 'ի ծա-

ծուկ ագահ. յերևելիս ողորմած, և 'ի ծածուկ անողորմ. յերևելիս աղքատասէր, և 'ի ծածուկ աղքատատեաց. յերևելիս առաքինի, և 'ի ծածուկ պղերգ. յերևելիս գովելի, և 'ի ծածուկ պարսաւելի։

Ընդ՝ զնոսա ասացից և կամ զնոսա թուեցից, երբ ոչ եղլ կայ և ոչ թիւ։ Մեղուցեալ եմ կարգիս՝ զանձնս ընդ արդարս համարելով և զայլս քամահելով, զոմանս սրբոց ոչ մեծարելով։ Եւ հայհոյութիւն մեղուցեալ եմ աստուծոյ՝ զանուն միայն ունիմ քահանայի և ոչ զգործն, զօրինակն ունիմ և ոչ զճշմարտութիւնն. քանզի ամենայն անպատրաստութեամբ և անկարգութիւն կալով՝ զմահուն օրն

և զանաչառ դատաստանն աստուծոյ և զդժոխոց ահն և զարքայութեան սէրն մոռացայ՝ կամապաշտելով, հակառակելով, անհնազանդ լինելով, 'ի հեզութենէ և 'ի խոնարհութենէ վախչելով, զծերոն չլսպատուելով, զծնողն չսիրելով, ստահակութեամբ շրջելով մեղուցեալ եմ։

Մեղայ աստուծոյ և բարկացողութեամբ, ցասմամբ, սրտմտութեամբ, դաղանաբար յարձակելով, և զեղբարս խածանելով, կատ և կռիւ առնելով, և յիշոցք տալով, 'ի չար կարծիս դատելով, խռով կալով, սուտ հաշտութիւն առնելով, և զհոգիս իմ կորուսանելով, և բարս դաղանի ունելով,

և զանբան անասունս անխնայ հարկանելով, 'ի մարդկան սիրոյն որոշելով, պառակտումն առնելով, բանսարկելով, խարդախելով, խորամանկելով, երկմտելով, թերահաւատելով, բազում արտուղջ և նզովք հանելով, զուր և անիրաւ զրպարտելով, քրթմնջելով, շոգմտելով։

Մեղայ մեղայ՝ մեղայ և նախանձ ունելով, մախալով, դիմադարձելով, ոխակալութիւն, ատելութեամբ, քինահաճութեամբ, չարութեամբ, նենգելով, քամահելով, զչարելով, սուտ վկայելով, բամբասելով, արհամարհելով և զառաջնորդս եկեղեցւոյ և զվարդապետս՝ և զծերս և զտղայս, և

զայլոց իրաւն սուտ առնելով
և զիմ սուտն իրաւ, զայլոց փոքր
մեղքն մեծ համարելով և զիմ
բազում ծանկելով, զայլոց
շիւղն գերան կարծելով և զիմ
գերանն շիւղ, զայլոց բարին
չար ասելով և զիմ չարն բա-
րի, զայլոց լոյսն խաւար ան-
սանելով և զիմ խաւարն լոյս,
զայլոց առաքինութիւնն մար-
դահաճութիւն դատելով և
զիմ մարդահաճութիւն առա-
քինութիւն. և յանդուգն լի-
նելով 'ի մէջ բանից անկանե-
լով, լրբելով, 'ի խրատուց ե-
րես դարձուցանելով, և առա-
ջի ծերոց լռութեամբ ոչ կա-
լով, և հրամանաց և բանից
նոցա ոչ լսելով։ Ուխտ դնելով
և ոչ կատարելով, և անյուսու-

թեամբ 'ի խորս տրտմութեան անկանելով. զպատուիրանս աստուծոյ արհամարհելով, սուրբ գրոց ունկն չդնելով, 'ի սուրբ հրեշտակէն իմմէ չակնածելով, և 'ի բարեաց թափուր լինելով, ընդ չարն խնդալով, զբարեկամն ատելով, զթշնամին չըսիրելով, զատելին աստուծոյ չատելով։

Ո՛, թէ զորքանութիւնն ո՛րպէս կարացից յայտ բերել՝ որ բազում են քան զաւազ ծովու. քանզի մեղուցեալ եմ աստուծոյ ագահութեամբ և արծաթասիրութեամբ, խաբելով, աւելի առնլով և պակաս տալով, վաճառասիրելով, կծծելով, գաղտ գողանալով, յայտնի յափշտակելով և զրկելով.

աւելի ստանալով, աղքատին
չողորմելով, առ օտարն չգը-
թալով, զեղբարս չսիրելով, ըզ-
կարօտեալն չդարմանելով, ըզ-
հիւանդն չտեսանելով, տկարին
չսպասաւորելով, զաղքատս ար-
համարհելով, զհարուստն գո-
վելով, յաջողելոցն ծառայելով,
ունևորացն սուտ հաճութիւն
առնելով, աչառելով, և մար-
դահաճոյ լինելով, սուտ երդ-
ւելով, և զաստուած 'ի բար-
կութիւն շարժելով։

Ամեն մեղայ՝ և քան զհող երկ-
րի ծանրագոյն մեղայ. քանզի
մեղայ աստուծոյ որկրամոլու-
թեամբ՝ 'ի կերակուրս և յըմ-
պելիս ցանկանալով, աւելի առ-
նլով՝ և անյագ ուտելով, զորս-
վայնս խճողելով, առանց ժամի

և ժամարձակի ճաշակելով, ըզ-
պահան արհամարհելով, առանց
մեծի հիւանդութեան զգինին
սիրելով, զմարմնոյս դարմանն
հոգալով, զորովայնս պաշտելով,
և խաչին Քրիստոսի թշնամի
անուանելով [1]։

Ողջունեալ եմ իմ սուրբ կար-
գիս՝ ծուլութեամբ և հեղգու-
թեամբ, անժուժկալ լինելով,
ագիտանալով, զուսումն ատե-
լով, դատարկ կենալով, զսուրբ
գիրս ոչ կարդալով, քնով դան-
դաղելով, և 'ի ժամատեղն ծան-
րանալով, արթուն ոչ կալով,
և պատմութեան սրբոց միտ ոչ
դնելով, բազմախօսութիւն առ-
նելով, սաղմոսի ականջ ոչ դե-

1 Յոհան, Եբ լուսաւորչին կանոնաց
սեւերևս լինելով։

նելով, և կամ ձեռագործով յապաղելով, յօրանջելով, ձըգտելով, ձանձրանալով, յաստուծոյ ոչ երկնչելով, 'ի հրապարակս նստելով՝ շատախօս լինելով, 'ի թատերս և 'ի ծաղրս լկտեաց հեշտանալով, և ծաղր ածելով։

Ա՝եղայ աստուծոյ մեղայ՝ մեղայ և պոռնկական խորհրդով, գինձուլթեամբ, աղտեղուլթեամբ, բղջախոհուլթեամբ, վավաշտյանկուլթեամբ, զանազան և զապիր խորհրդով, 'ի գիշերի և 'ի տունջեան պէսպէս կերպարանօք՝ քնով և արթնուլթք, և արատ հայելով, կատակերգելով, անամօթ լինելով, ըրբելով, ցոփ խօսելով, և տրտիական մարմնաշարժուլթեամբ

զմիտս աղտեղելով՝ առ իգական-
նըս և առ արուականս, առ ա-
նասնականն ապականեալ խոր-
հըրդով մեղանչելով, և առ ա-
մենայն մարդական պատրանս
երազական փորձութեանց քը-
նոյ և արթնութեան՝ որ 'ի ժա-
մու և տարաժամու անկեալ է
'ի վերայ տառապեալ հոգւոյս,
զոր չարին յօժարութեամբ մե-
ղուցեալ եմ աստուծոյ։
Եւ արդ՝ ահա յայտնեալ հրա-
պարակեցի զորպիսութիւն մե-
ղաց իմոց առաջի տեառն, և
ապաշաւեալ զղջացեալ եմ յա-
մենայնէ, և եկեալ 'ի խնդիր
թողութեան սխալանաց իմոց։
Եւ դու հայր մեր և տուրբ տէր՝
հայցեա՛ զգթութիւնն աստու-
ծոյ, և շնորհեա՛ քաւութիւն

ինձ յաստուծոյ՝ հրամանաւն զոր ունիս 'ի քրիստոսէ աստուծոյ. որում փառք՝ գոհութիւն և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք արձակման՝ արարեալ մեծի քահանայապետին Գրիգորի։

Ողորմեացի քեզ մարդասէրն աստուած, և թողութիւն շնորհեցէ ամենայն յանցանաց քոց՝ խոստովանեցելոցն և մոռացելոցն. և ես կարգաւս քահանայական իշխանութեան՝ և հրամանաւն ճշմարտին թէ զոր արձակիցէք յերկրի՝ եղիցի արձակեալ յերկինս, նոքին բանիւն արձակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց

քոց 'ի խորհրդոց 'ի բանից և
'ի գործոց՝ յանուն հօր և որ-
դւոյ և հոգւոյն սրբոյ։ Եւ
դարձեալ՝ տամ զքեզ 'ի խոր-
հուրդս սուրբ եկեղեցւոյ, զի
զոր ինչ գործիցես բարիս՝ եղի-
ցի քեզ 'ի բարեգործութիւն
և 'ի փառս հանդերձեալ կե-
նացն. ամէն։

14107-ՏՖ
359935

Աղօթք

Դարձելոցն 'ի զղջումն ապաշխարութեան։

Ընակիրքն ստուգած և ան-
հասանելի, բաց զաչս սրտի ի-
մոյ բանիւ գիտութեանքո՝ բա-
ւական լինիլ գոհանալ զանուա-
նէ քումմէ, գովել և փառա-
ւորել զքեզ և արժանապէս
գնալ 'ի ճանապարհս քո։

Դատաւոր արդար՝ երկայնամտեա առ իս բազմամեղս քոյով մարդասիրութեամբդ, զի եղկելի եմ մեղօք՝ զեղխեալ անօրէնութեամբ, և զաղիր գիջութեամբ զմարմինս իմ ապականեցի։ Որ էիր յառաջ էակաւորութեամբ անտուած ընդ հօր՝ ընդ մեզ հաճեցար բնակիլ ընդ հողեղինացս, և ընդ մարդկան շրջեցար ընդ մեզաւորացս. թողտէր զմեղս իմ և թեթևացո ըզծանրաբեռնեալս՝ ժառելով հայցեմ 'ի քէն, զի ժամանակ է ապաշխարութեան։

Ի քէն հայցեմ բազումողորմ տէր՝ աղբիւր կենաց՝ լուսաւորեա զաչս սրտի իմոյ լուսով գիտութեան քո. յոյս աշխարհի քրիստոս, ծագումն անճա-

ռելոյ լուսոյ, կեանք՝ որոց սի-
րեն զքեզ, կերակուր անսպա-
ռելի, կենդանութիւն յաւի-
տենից։

Զրով հոգւոյդ որքոյ հալեա
զպաղումն ձմեռնայեալ սրտի
իմոյ, որ ձուլեալ է եղկելի
գործովք անօրէնութեանէ։ Ու-
ղղեա քո աստուածային զօրու-
թեամբդ զանուղղայ խորհուրդ-
ս իմ չար ուղեկանին աստի
կենացս։

Ո՛րպէս ճշմարտութեան և ճա-
ռագայթատու՝ մերկեա յինէն
զխաւար մթացեալ մեղացս։
Զեղկելիս մեղք յիշեա քո աս-
տուածութեամբդ յահագին
աւուրն յայնմիկ ահեղ մեծի
դատաստանին։

Ընկղմեալոց նաւահանգիստ, և

լութիւն ունայնացելոցս յարդարութենէ և ունողիս զանօրէնութիւն չար գործովք. 'ի չարիս չարչարեալ է անձն իմ, զի՛նչ արարից մեղուցեալ անձամբս. պէսպէս ախտիւք պըղծեցայ յանառակութեան. զըրկեցայ 'ի հայրենական լուսոյն. ընչեցի զձեռագիր որդեգրութեան կենաց. ջեռուցի զհուր յաւիտենական։

Սուրբ սրտիւ կարդամ առ քեզ ամենատուրբդ աստուած. վանդելոյս օգնական, վիրաւորելոյս բժիշկ, տեղի տարակուսելոյս, կորուսելոյս խնդրող, մոլորելոյս և գերելոյս դարձուցիչ, ապաւէն ամենեցուն որք կարդան առ քեզ։ Տուր տառապելոյս և տարակուսելոյս գե-

ընելոյս 'ի սատանայէ՝ զմեծ քո
զողորմութիւն։
Ահա հասեալ եմ 'ի դուռն մա-
հու չարաչար գործովք իմովք,
զաչս իմ 'ի վեր համբառնամ
առ բարձրեալ տէրդ և բարե-
բար. հայցեմ 'ի քէն՝ բաց ըզ-
դուռն ողորմութեան մեզու-
ցեալ հոգւոյ իմոյ, որպէս բա-
ցեր աւազակին զդուռն դրախ-
տին քո. և մի՛ ամօթալից դար-
ձուցաներ զիս 'ի քո առաջ ո-
զորմութենէ, զի գլուխ եմ սուրբ
արեան քո. յիշեա զիս և ողոր-
մեա ինձ ասասուած։
Որ անեղ և անսկիզբն ես, ան-
ստեղծ և արարիչ ամենայն ա-
րարածոց. որ ոչ աշխարհս տա-
նել զքեզ կարէ, և ոչ երկինք
բովանդակել կարեն. 'ի վեր ես

քան զերկինս և անբաւ քան զծովս, երևելիք և աներևոյթք բովանդակեալ են առաջի քո։ Դու տիրես ամենեցուն և հրամանաւ քո կառավարին ամենայն արարածք։ Դու աղքատացուցանես, և դու մեծացուցանես. դու սպանանես հարկանես և բժշկես։ Դու ես աստուած իմ և փրկիչ վտանգելոյս 'ի սատանայէ, առողջացուցիչ հիւանդիս մեղաց, ընդունող աղօթից և կատարիչ խնդրուածաց. նայեա տէր 'ի պաղատանս իմ, և ընկալ զիս մարդասիրութեամբ քով։

Մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս, և մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. զի դու ես տէր և արարիչ, հայր և

ստեղծիչ. և ես առ ոչ երթիցեմ, զի օգնութիւն իմ 'ի քէն է։ Հայեաց 'ի պաղատանս իմ, և ընկալ զիս մարդասիրութեամբ քո. զի քեզ մեղայ, և զքեզ աղաչեմ, և զքեզ խոստովանիմ։ Ողորմեայ յերկինս և առաջի քո. մի՛ ընդ դատեալն տանջեր զիս, և մի՛ ընդ դատապարտեալն պատուհասեր. այլ ընդ կամարարս կամաց քոց ընկալցիս, և ընդ պահողս պատուիրանաց քոց պահեա զիս. զի թէ առանց ներելոյ զբազում յանցանս իմ քննեաս, ապա ընդունայն է ինձ խոստումն յարութեան, և հուր գեհենին է ինձ ժառանգութիւն. և եթէ ըստ դատարկաբանութիւնս իմ և զանգէպ զայլ անօրէնութիւնս

իմ խնդրեացես յինէն, ապա
երանեմ զեղելոցն յորոլայնէ։
Հայեա տէր 'ի պաղատանս
իմ և ընկալ զիս մարդասիրու-
թեամբդ քով։
Ողորմեա ինձ որպէս քանանա-
ցւոյն, որպէս պոռնկին, որպէս
մաքսաւորին. և գթա յիս որ-
պէս յանառակ որդին. և որ-
պէս աւազակին՝ հնորհեա բա-
զում յանցանաց իմոց զթողու-
թիւն։ Ընկալ զիս որպէս ըզ-
հայհոյիչսն և զհալածիչսն. փա-
րատեցո զկաւար մեղաց յա-
ջաց իմոց։
Բաց զաչս իմ զլցեալս երկրայ-
ին ցանկութեամբ՝ երկնային
լուսոյդ. և բժշկեա զվիրաւո-
րեալ լերզուս իմ 'ի բամբասա-
նաց։ Սրբեա զսիրտ իմ 'ի չար

և 'ի պիղծ խորհրդոց, վասն զի քեզ ցանկամ տեառնդ իմոյ բարերարի և բազմագութ իմոյ արարչիդ։

Մի յաւիտենական ամօթոյն ամաչեցուցաներ զիս, և մի ահեղ դատաստանաւն դողացուցաներ. մի տիեզերական հրապարակաւն զիս յանդիմաներ, և մի աններելի տանջանացն մատներ։

Մի սոսկալի հրոյն պատուհասեր. այլ փրկեա զիս 'ի հրացեալ հնոցէն, 'ի հրահոսեալ գետոյն և յորդանոյն ջարաթուենից, 'ի հանապազորդ նեղութենէն և 'ի կրճատել ատամանցն։ Եւ բնակեցո զիս ընդ կամարարս կամաց քոց՝ յանանցական կեանսն։ Զի ընդ

նոսին արժանի եղէց գոհա-
նալով փառաւորել զՀայր և
զորդի և զսուրբ հոգիդ.
ամէն։

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

ՍՐԲՈՅ ՀՕՐՆ ԵՓՐԵՄԻ

ԽՈՒՐԻՆ ԱՍՈՐԻՈՅ

ԱՍԱՑԵԱԼ

1. ՏԷՍ տէր՝ զտառապանս իմ և զցաւս հոգւոյ իմոյ բաղմամեղիս. դարձ՝ ներեա և 'ի քեզ առաջնորդեա. որ ասացեր՝ դարձարուք առ իս, և ես դառնամ առ ձեզ։

Ինձ լքելոյս ողորմեա. ինձ եղկելոյս օգնեա. ինձ խաւարե-

լոյս ճառագայթեա, ինձ մոլո-
րելոյս առաջնորդեա, որ լի՛ եմ
մեղաք և անբաւ յանցանաք. և
'ի յորձանս անօրէնութեանն տա-
րաբերեալ ծփիմ, և առ քեզ
ապաւինիմ. որպէս Պետրոսին
ձեռնարկեա ինձ։

Գոչեմ որպէս զմաքսաւորն ար-
դարանալ. շնորհեա զյանցանս
իմ որպէս զաւազակին. բաց
ինձ զդուռն կենաց ճանապարհին, և մոյծ զիս յարքունական
առագաստին։

2. Ո՛վ խորք մեծութեան և
իմաստութեան՝ փրկեա զըմ-
բռնեալս՝ որ 'ի խորս մեղաց
ծովուն անկեալ եմ. զերծո և
զօրացո զիս առնել զկամս քո,
ապալ և լալ անդադար 'ի տուէ
և 'ի գիշերի զամենայն անօրէ-

թիւն և զհեղգութիւնս իմ։

3. Ընդ ի՞նչ կենդանութեան և անմահութեան՝ արքո զծաբաւեալ հոգի իմ յառատաբուղխս վտակէ քումմէ, որ պասքեալ տոչորիմ 'ի բազում անօրէնութեանց իմոց. խթեա 'ի քարացեալ սիրտ իմ, և հան ինձ արտասուս ապաշխարութեան։

4. Դանձդ ամենայն բարութեանց՝ շնորհեա ինձ դանկի միոյ չափ 'ի քո բազում առատ բարեացդ, որ չարաչարս եմ աղքատացեալ և քաղցեալ. ընդեցո և կերակրեա զիս արտասուօք ապաշխարութեան։

5. Լոյս ճշմարիտ քրիստոս՝ որ լուսաւորես զամ մարդ, լուսաւորեա զխաւարեալս մեղօք.

բաց զաչս սրտի իմոյ, և հաստատեա յերկիւղ և'ի սէր պատուիրանաց քոց։

6. Մի դատեր և մի դատապարտեր զիս տէր՝ ըստ անբաւ զազիր գործոց իմոց, և մի կացուցցես զիս ընդ այլսն՝ որք զայրացուցին զքեզ. այլ ընդ փառաւորեալսն փառաւորեա, և ընդ պատկելոցն պատկեա, և ընդ բերկրելոցն ուրախացո։

7. Շատ է ինձ տէր. բայց յուսամ յողորմութիւնս քո, զի և շունք կերակրին 'ի փշրանաց անկելոց 'ի սեղանոյ տեառն իւրեանց. շուն կոչեա զիս տէր՝ զի գայցեմ զկնի քո։

Հոգիս բարի՝ խնդրեա զիս ըզմոլորեալս. նաւապետ բարի յիսուս՝ փրկեա զիս 'ի բազմաւ-

թենէ ալեաց ծովու մեզաց իմոց, և տուր ինձ նաւահան-
գիստ խաղաղութեան։

8. Տուր ինձ տէր՝ սուգ և արտասուս, կարողացո զմարմինս իմ. կակղացո զքարացեալ սիրտ իմ, և ժողովեա զմիտս իմ 'ի քեզ։ Ընկեա զբազմութիւն յանցանաց իմոց, և շնորհեա ինձ զօգուտն իմ. ընկալ և մի անտես առներ զհառաչանս սրտի իմոց։

9. Տուր ինձ իմաստութիւն, և տնկեա տէր՝ զահ և զերկիւղ քո 'ի սրտի իմում, ըստաւուրեա զխորհուրդս իմ. կարողացո զմարմինս իմ՝ ժուժկալութեամբ կալ 'ի պատուիրանի քում յամենայն ժամ։

10. Բաց տէր՝ զաչս սրտի ի-

մոյ, և լուսաւորեա հոգւովդ
սրբով. պարգևեա ինձ առողջ
խորհուրդս և առաքինի վարս՝
ողջաւ հանապազ, ահիւ և դո-
ղութեամբ կալ առաջի քո յա-
մենայն ժամ անզբաղ։

11. Ո՛վ բարերար և մարդա-
սէր տէր՝ առանց չարչարանաց
և ժուժկալութեանց զիաւրդ
ազատեցայց 'ի բազմութենէ
մեղաց իմոց. զի մարմնովս ալ-
կար եմ, և հոգւով խաւար.
ողորմեա տէր՝ և որպէս կամիս
օգնեա ինձ։

12. Ընդհակառակ տէր՝ մի՛ վան
բազում չարեաց իմոց անտես
առներ զիս. այլ դարձիր յիս,
և դարձո զամենայն ցանկու-
թիւնս իմ 'ի քեզ, սիրել ըզ-
քեզ միայն 'ի բոլոր սրտէ իմմէ։

Ինուազ և յանպաճոյճ կերակ-
րոց ամբողջ պահեա զմարմին
իմ։

13. Պատկերացո տէր՝ զան-
հրաժեշտ գալուստ քո առաջի
աչաց իմոց. և դողացո զմարմին
իմ սգալ և լալ անդադար յեր-
կիւղէ ահեղ դատաստանաց
քոց. և մի փակեր զդուռթ ա-
րարչական սիրոյ քո 'ի ստեղծ-
ուածոյս քո՝ որ մեղքս եմ մե-
ռեալ։

14. Ընծեցո տէր՝ զբարիս
գործել ինձ յամենայն ժամ,
և խափանեա զամենայն չարիս
'ի չար մտաց իմոց. 'ի սիրոյ և
յանուղղայ գնացից՝ և 'ի չար
սովորութենէ դադարեցո զիս,
և հաստատեա յերկիւղ և 'ի սէր
պատուիրանաց քոց։

15. Ընդեղինդ արդարու-
թեան՝ փրկիչ իմ և ազատիչդ
յիսուս քրիստոս՝ 'ի լոյս քո ա-
պաւինիմ. լուսաւորեա և ջեր-
մացո զսիրտս իմ, հրակիզեա
զչարս խորհուրդս իմ, և հալեա
զսառնամանիս մեղաց իմոց։
Շնորհեա տէր՝ զգարուն հո-
գւոյ իմոյ՝ ծաղկիլ և պտղաբե-
րել զարդարութեան պտուղն։

16. Ազատիչդ քրիստոս՝ ա-
զատեա զիս 'ի դառնաշունչ օ-
դոց մեղաց ձմերայնոց. զխա-
ւարեալ և զսառուցեալ հոգի
իմ պայծառացո և ջերմացո,
և ցօղեա զցօղ շնորհի ջերմու-
թեան քո 'ի յանդաստանս մը-
տաց սրտի իմոյ։

17. Շնչեա տէր՝ զհարաւ-
քաղցրաշունչ հոգւոյդ սրբոյ

'ի խաստացեալ և թանձրացեալ սիրտ իմ, և զարթո որոտընդ-
ոստ փայլատակմամբ քո զատ-
նացեալ և զյամաքեալ միտս
իմ։

18. Բայց տէր՝ զփակեալ դուռ-
ն ընդ սրտի իմոյ, և ծագեա 'ի
ներքս զլոյս արդարութեան
Ճառագայթից քոց։ Սրբեա և
զաղտ մեղաց իմոց, և զվէրս
հոգւոյ իմոյ բժշկեա. և ամ-
բացո երկիւղիւ քով, և զօրա-
ցո առնել զարդարութիւն յա-
մենայն ժամ։

19. Ազբերացո տէր՝ զգլուխ
իմ 'ի բզկանումն արտասուաց.
լուա զթարախս հոգւոյ իմոյ, և
սրբեա զզգայարանս իմ. և ըզ-
գործսն չարեաց փոխարկեա
'ի զղջումն ջերմ սիրոյ քոյ՝ ըզ-

գաստ մարմնով կեալ 'ի պատ-
ւիրանս քո։

20. Զգեաց տէր՝ զձեռն քո
'ի նաւաբեկեալս՝ որ ընկղմեալս
եմ 'ի խորս չարեաց, և փրկեա
զիս 'ի սաստիկ ծովածուփ բըռ-
նութենէ ալեաց մեղաց իմոց։
Սանձեա տէր՝ և կարկեա ըզ-
խստերախ միտս իմ 'ի զբաղ-
մանց ունայնութեանց կենցա-
ղոյս։

21. Ընդո տէր՝ զծարաւ հո-
գւոյ իմոյ յառատաբուղխ շը-
նորհաց քոց. և մի՛ անտես առ-
ներ զտոչորումն սրտի իմոյ, որ
պապակիմ 'ի տապոյ աստի չա-
րեաց իմոց. զովացո և լուա
զապականեալ և զհոտեալ շըր-
թունս իմ ջրով ողորմութեան
քո։

22. Օ՝ագեա տէր՝ զլուսաւորութիւն և զխաղաղութիւն շնորհաց քոց 'ի սրտի իմում. և զյաւագին գիշեր մեղաց 'ի մտաց իմոց հալածեա. և մարմնոյ իմոյ շնորհեա զարիական վարս՝ առաքինութեամբ կեալ 'ի հաճոյս կամաց քոց։

23. Հան զփուշ մեղաց 'ի սրտէ իմմէ, զի հոգի իմ հանապազ խոցոտեալ չարաչար վիրաւորի. և սերմանեա սերմն բարի 'ի սրտի իմում՝ աճեցուցանել և պտղաբերել զարդարութեան պտուղն։

24. Հալածեա տէր՝ զխաւար 'ի հոգւոյ իմմէ, և զգեցո ըզլոյս արդարութեանն ճառագայթից քոց. զարդարեա երկիւղիւ՝ զոչմամբ և արտասուօք

զսիրտ իմ երկնչիլ 'ի դատաստանաց քոց, և պահել զամենայն պատուիրանս քո։

25. Զարթո զիս տէր՝ յաշխարդին խորութենէ քնոյ մեղաց իմոց. և զտարակուսեալ մարմին իմ զդատացո յամ գործս բարիս խորհել միշտ՝ մեծաւ երկիւղիւ առնել զհաճոյս քո յամ ժամ։

26. Ազատեա զիս տէր՝ 'ի ծառայութենէ մեղաց իմոց, և խառնեա 'ի թիւս ծառայից քոց՝ որք սիրեցին զքեզ և զպատուիրանս քո պահեցին. տուր զերկիւղ նոցա 'ի սրտի իմում, և ուստ զիս գնալ 'ի շաւիղս գնացից նոցա։

27. Թեթևացո տէր՝ զկարիս մարմնոյ իմոյ, և յաճախեա յիս

զնորհս հոգւոյդ սրբոյ լինիլ տաճար և բնակարան ճծային փառաց քոց. և անյապ սիրով սիրել զքեզ և ատել զամենայն ցանկութիս և սէր աշխարհիս այսորիկ, որով եղև կորուստ և յանցումն հոգւոյ իմոյ։

28. Ողորմեա տէր՝ յանմարդաբնակ անապատիս, և 'ի ձեռն սորին արժանաւորեա զիս խառնիլ ընդ առաջին սուրբ հարանցն՝ արի և զդաստ ժուժկալութիւն ժառանգել զխոստացեալ պարգևան։

29. Առաջնորդեա ինձ տէր՝ 'ի նեղ և 'ի նուրբ ճանապարհն, որպէս առաջնորդեցեր սրբոց քոց. և զորացս զակարութիւնս իմ՝ ժուժկալութիւն և համբերութեամբ գնալ 'ի

ճանապարհս քո ջերմեռանդ սրտիւ։

30. Այեա տէր՝ 'ի նեխեալ և 'ի թարախեալ հոգի իմ, և լուա աստուածային ջրով քով. և հոգևոր աղիւդ համեմեա, և անուշահոտ իւղովդ սրբով օծեա, և զկատարեալ առողջութիւն ընձեռեա։

31. Ընծայեա տէր՝ զքունաչաց իմոց, և թօթափեա զնիրհումն 'ի գլխոյ իմոյ, զի ծանրացեալ դանդաղանօք պաշարէ զմարմին իմ. արա զիս տէր՝ արթունս և պատրաստս յամենայն ժամ, զի զդաստուրթեամբ և արդարութեամբ վարեցից ըզկեանս իմ։

32. Տես տէր՝ զքումն որովայնի իմոյ՝ որ զօրացեալ է 'ի

վերայ իմ, և հանապազ ցանկայ կերակրոյ և ըմպելւոյ և համեղութեան խորտկաց. այլ դու տէր՝ յամենայնի կարող, կտրեա զցանկութիւն մարմնոյս տենչանաց։

33. Եւ քանզի միտք իմ ցընդեալ պղտորեալ բանդագուշեալ ջրջի 'ի հոսանս երկրաւոր կենցաղոյս, այլ դու տէր՝ լուսաւորեա զաչս հոգւոյս առանց զբաղմանց և երկմտութեանց արի և զգաստ ամենայորդոր փութով գալ զհետ ածային սիրոյ քոյ։

34. Հալածեա տէր՝ զամենայն չար մտածմունս յերկրաքարշ խորհրդոց մտաց իմոց. արմատ բարեաց տնկեա հաստատութեամբ 'ի սրտի իմում,

և պտուղ շնորհաց 'ի հոգիս իմ
նկարեա։

35. Աղաչեմ բարերար և ո-
ղորմած տէր՝ արթունս և զը-
ւարթունս պատրաստեա զիս.
ուստ ինձ դնալ 'ի ճանապարհս
քո բարիս, զի արժանի եղէց
մեծի փառաց քոց։

36. Ու քանզի ցանկութիւն
ճաշակման՝ ամենայնիւ զբաղե-
ցուցեալ զիտս իմ խառնէ, արդ
հալածեա զորկորատութիւն յի-
նէն՝ յորմէ խաբեցայ միշտ. և
կերակրեա զիս երկիւղիւդ քով
սրբով։

37. Ուսեա տէր՝ զմի 'ի սե-
րովբէից քոց, զի բերելով ըզ-
կայծակն հրոյ մերձեցուսցէ 'ի
շրթունս իմ, և հանցէ 'ի բաց
զանօրէնութիւնս և զմեղս իմ,

սրբեսցէ զխորհուրդս իմ, մաքրեսցէ և զապստեղութիւնս իմ, և լուսաւորեսցէ զմիտս իմ ժառանգել նովաւ զկեանան յաւիտենից։

38. Առաքեա տէր՝ զքաժակ ուրախարար հոգւոյդ սրբոյ 'ի յեղկելիս՝ որ ծարաւիմն առ քեզ. արբո և զուարթացո յեռանդն սիրոյ քոյ. լոյծ և 'ի բաց ընջեա զմրուր դառնութեան յանցանաց իմոց։

39. Առաքեա տէր՝ զլոյս քո և լուսաւորեա զմիտս իմ և զխորհուրդս իմ լուսով գիտութեան քո. զխաւար մեղաց մթամոց իմոց հալածեա, և ընտիարութիւն անձին իմոյ կարողացո 'ի ջան և 'ի վաստակ հոգւոյ իմոյ։

40. Ընդ աքեա տէր՝ զհրեշտակ խաղաղութեան քո վերակացու և պահապան անձին իմոյ. և որպէս ետուր իշխանութիւն գնալ 'ի վերայ իժի և քարբի, և կոխել զոտս զօրութիւնս թշնամւոյն, աներկիւղս արասցես ընդ մեզ յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն. և պահեսցես որպէս բիբ ական ընդ հովանեաւ թևոց քոց։

41. Յորժամ երթայցեմ 'ի ճանապարհի, մի՛ թողուր զիս միայն. այլ առաքեա զօգնականութիւն քո զհետ իմ՝ պահել զիս յամենայն փորձութեանց սատանայի 'ի տուէ և 'ի գիշերի, և մի՛ տալ թոյլ մեղանչել յողդողդ և թոյլ մտաց իմոց, այլ կոծել զկոծ մեծ 'ի վերայ

մեղաց և անօրէնութեանց իմոց։

42. Պահեա զիս տէր՝ 'ի բանից և 'ի գործոց, 'ի տեսութեանց և 'ի գերիչ խորհրդոց. և զերկիւղ դատաստանի քո տպաւորեա 'ի սրտի իմում՝ անզբաղ յօժարութեան մտօք փութալ և պահել զպատուիրանս քո։

43. Փակեա տէր՝ զդուռն մեղաց իմոց, և բաց ինձ զդուռն լուսոյ և արդարութեան. զի երկիւղալից սիրով եկից զհետակոչողիդ իմոյ սրարշիդ, որ ասացեր՝ "Եկայք առ իս ամ աշխատեալք և ծանրաբեռնեալք, և ես հանգուցից զձեզ"։ Եւ դարձեալ թէ՝ "Որ խնդրէ՝ առնու, և որ հայցէ՝ գտանէ, և որ բաղխէ՝ բացցի նմա"։

44. Նայեա տէր՝ 'ի մերկութիւն անձին իմոյ զոր կողոպտեաց թշնամին. և այժմ խայտառակ և ամօթալից կամ առաջի քո՝ մարդասէր։ Զգեցո ինձ հանդերձ հարսանեաց, մոյծ և ուրախացո 'ի կոչումն բազմելոց քոց։

45. Զգեցո ինձ տէր՝ զպատմուճանն զառաջին զոր մերկացոյ մեզք իմովք. ցոյց զանուխակալութիւնդ քո յիս, և լուսափայլ զարմանութիւնքդ քո զարդարեա զմերկութիւնս իմ։

46. Լուր տէր՝ աղաղակի անառակիս, որ ամօթով կամ առաջի քո. զգանձն հայրենի վատնեալ՝ սովամահ կորնչիմ. կերակրիլ հաւասար եղէ խոզից անասնոց անբանից, և նը-

մանեցայ նոցա։

47. Մի մերժեր զիս տէր՝ 'ի հայրական գթոյ քոյ. համարձակիմ 'ի խնամ սիրոյ քոյ. 'ի ծնողէդ վերջացայ և զորդիութիւն իմ ուրացայ։ "Հայր՝ մեղայ յերկինս և առաջի քո. չեմ արժանի կոչիլ որդի քո, արա զիս իբրև զմի 'ի վարձկանաց քոյց"։

48. Յարդարեա զիս տէր՝ մեծաւ երկիւղիւ քո. և դարձո յանառակութենէ յարդարութիւն, յաղտեղութենէ 'ի սրբութիւն, 'ի ծուլութենէ 'ի ղգաստութիւն, ժուժկալութեամբ և համբերութեամբ գնալ 'ի ճանապարհս քո ուղիղս։

49. Դարձեցո զիս տէր՝ 'ի

չարաչար խորհրդոց իմոց և յառնելոյ զկամս մտաց իմոց և մարմնոյ իմոյ. զահագին օր գայ լըստեան քո նկարեա առաջի աչաց իմոց՝ դողալ և սարսիլ 'ի դատաստանաց քոց։

50. Պայծառացո տէր՝ զլապտեր հոգւոյ իմոյ որպէս զնմաստուն կուսանացն. և շնորհեա պատրաստիլ արթնութիւն ընդ առաջ ելանել երկնաւոր փեսայիդ, զի մի մնացից արտաքսս որպէս զյիմար կուսանսն։

51. Ո՞ւր ինձ տէր՝ զճանապարհս քո, և ուստ՞ ինձ զարդարութիւնս քո. հեռացո տէր՝ զմարմինս իմ 'ի խորհրդոց չարեաց, և հաստատեա յերկիւղ բարեաց՝ սուրբ և անարատ կեալ առաջի քո յամենայն ժամ։

52. Ո՛անօրէնութիւնս իմ ընկեա տէր. 'ի յոյս բարեաց և յերկիւղ քո զմիտս իմ բևեռեա, լցեալ սիրով և հաստատուն հաւատով սպասել և ակնունել մեծի գալստեան քո։

53. Ո՛օրացո զիս տէր՝ 'ի սէր պատուիրանաց քոց, անսալ երկիւղիւ հրամանաց քոց, սարսիլ և դողալ 'ի դատաստանաց քոց, խնդրել զարդարութիւն և զիրաւունս երեսաց քոց, և առնուլ զպարգևս շնորհաց քոց։

54. Ա՛րձակեա զիս տէր՝ 'ի կապանաց մեղաց իմոց, և ըզհնացեալս մեղօք՝ վերստին նորոգեա. և զիսաւարեալս 'ի ցանկութենէ մարմնոյս՝ լուսաւորեա գնալ 'ի ճանապարհս

խաղաղութեան, զի տեսցեն աչք իմ զփրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր երեսաց քոց։

55. Խժալեա տէր՝ զանբժշկելի հիւանդութիւնս իմ՝ որ կարկամեալ դնիմ 'ի մահիճս մեղաց իմոց, և դեգերեալ կամ 'ի դուռն երկրորդ սելոմայ՝ սպասել և ակն ունել մեծի դալստեան քո։

56. Հրամայեա ինձ տէր՝ որպէս զանդամալուծին առողջանալ, խորտակել զանկողինս ցաւոց իմոց, շրջիլ ընդ կամարարս քո, 'ի տան տեառն և 'ի դաւիթս աստուծոյ ծաղկիլ և ոչ մեղանչել։

57. Խորտակեա տէր՝ զբանութիւն սատանայի, հատ և 'ի բաց ընկեա զչարութիւնս։

արգել զյարձակումն նորա 'ի վերայ իմ, զի մի տարապարհակ վարեալ զմարմինս իմ տանիցի յընդարձակութիւն Հանապարհի՝ որ տանի 'ի կորուստ և յապականութիւն։

58. Յիշեցո տէր՝ զքաղեալ և մոռացեալ մտաց իմոց զահաւոր և զսոսկալի գալուստ քո և զդատաստան անաչառ, զպատիւ և զփառսն արդարոցն, և զանսահման անչափ մեղաւորացն. և նոքօք զարհուրեալ դողացո զմարմին իմ տեսանել զմահ հանապազ առաջի աչաց իմոց։

59. Ամենեքեան տէր՝ զմարմին իմ ընդ երկիւղ քո, և ընդ սէր պատուիրանաց քոց զհոգի իմ, և զհրամայեալսն 'ի նմա՝ եր-

կիւղիւ լսել, և առանց ձանձ-
րութեան կատարել միշտ. և
մերկանալ 'ի մեղաց և 'ի ցան-
կութեանց կենցաղոյս, և պայ-
ծառանալ վարուք առաքինու-
թեան։

60. Փրկեա զիս տէր՝ 'ի գաղ-
անաձիգ նետից սատանայի, որ
բազում մեքենայիւք պատեալ
պաշարէ զիս. աւար առեալ
զմիտս իմ՝ վարէ 'ի գերութիւն
ցանկութեան մեղաց, առնե-
լով ծաղր և այպն կատականաց
թշնամեաց իմոց։

61. Ամրացո զիս տէր՝ յերկիւղ
քո, և զօրացո զտկարացեալս
զօրութեամբ քովզհիւանդու-
թիւն հոգւոյ իմոյ առողջացո,
և զցաւս մարմնոյս բժշկեա, և
զջերմութիւն սիրոյ քո հաս-

տատեա 'ի սրտի իմում՝ չարչա-
րակից լինիլ սրբոց քոց։

62. Դարձո տէր՝ զգերեալս
'ի սատանայէ, և զմեղաք վա-
ճառեալս եգիպտական և խիստ
տանջանացն՝ փրկեա 'ի բռնա-
կալ չար սպասաւոր դիւացն.
և յեղեգնակոխ կաւոյ մեղացն
հանցես և տարցես զիս յերկիրն
աւետեաց։

63. Ընկղմեա տէր՝ զթշնա-
մին իմ որպէս զզօրութի փա-
րաւոնի. զի սպառնացեալ 'ի
վերայ իմ խրոխտայ, հետամուտ
եղեալ զկնի իմ դարձուցանէ
զիս յառաջին յանցանան ընդ-
ելիանութիւն իւրով՝ ծառայել
մեղայ և անօրէնութեանց։

64. Խաղաղացո զիս տէր՝ 'ի
ծփանաց ալեաց խռովութեց

խորհրդոց, և զբաղմութեան յորձանս մեղաց իմոց ցածո, և կառավարեա զմիտս իմ ժամանել յանքոյթ և 'ի խաղաղ նաւահանգիստն հոգւոյդ սքանչ։

65. Օգնեցո զիս տէր՝ 'ի լերինս քարանձաւի կամ 'ի տեղի անապատի, ուր և զզրմութիւն քո առաջնորդեսցէ ինձ՝ հանդիպիլ մեծի փառաց անուան քո. տուր ինձ զթեւս աղաւնակերպ հոգւոյդ սրբոյ՝ թռչիլ և վերանալ խառնիլ յերամս արդարոց։

66. Համանեցո զիս տէր՝ յօթեւանս արդարոց քոց, և ընդհանդիստ աշխատութեանդ տուր հարցն պարգևեա ինձ. անտես արա զյանցանս իմ, և դասաւորեալ պայծառացո ընդ նոսա

և ընդ սիրելիս անուան քո։

67. Հաստատեա տէր՝ զխաղաղութիւն և զպայծառութիւն լուսոյ կենաց անձին իմոյ, զի մի խոտորիցիմ յաջ կամ յահեակ, և գտասպարտիմ յաւուր գալստեան քո՝ պահանջելով ըստ յետին նաքարակիան մինչ խապառ։

68. Մի մերժեր զիս 'ի բաղմապատութ ողորմութեանց քոց. զապաւինեալս 'ի քեզ՝ ամրացո և աներկիւղ պահեա յամենայն որոգայթից սատանայի, զի մի գերի վարեալ տանիցէ զմիտս իմ 'ի զբաղումն և 'ի չար ծառայութիւն։

69. Ուստ զիս տէր՝ առնել զարդարութիւն, խօսել զճշմարտութիւն, սիրել զարքաու-

թիւն և ատել զաղտեղութիւն, խոտորիլ 'ի չարեաց և գնալ 'ի ճանապարհս բարեաց։

70. Աղերեցո զիս տէր՝ յորոսողացն այնոցիկ որք գան 'ի վերայ իմ ըմբռնել զիս 'ի մեղս և 'ի ծուլութիւն անժուժկալութեան, մոռացումն առնել յանցանաց իմոց, և ոչ տալ յիշել զոր հատուցման և զսարսելի պատասխանին՝ որ ասէ, "Երթայք յինէն անիծեալք 'ի հուրն յաւիտենից"։

71. Կանգնեա զիս տէր՝ 'ի գըլորմանէս, և 'ի բազմամեղ անդնդային խորութենէս վերացո և բարձրացո թևօք հոգւոյդ սրբոյ 'ի պարապումն աղօթից և 'ի խնդրուածս հաճոյից, 'ի ջնջումն մեղաց, 'ի նորոգումն

կենաց, և 'ի լուսաւորութիւն մտաց, և 'ի կատարումն սուրբ պատուիրանաց քոց։

72. Խնդրեա տէր՝ զեղծեալ և զկորուսեալ քո պատկերս, որ 'ի մէջ աղբի և տղմի մեղաց թաւալեալ կամ. դիւրացեալ աւելաւ շնորհի քո, և դիր 'ի գանձանակն անմեղութեան՝ յորմէ անկաւ։

73. Նկ տէր՝ 'ի տեսութիւն հիւանդացեալ հոգւոյ իմոյ, դիր զձեռն քո 'ի վերայ իմ, և բժշկեա ասելով՝ զօրացիր առ զմահիճս քո, և երթ 'ի տուն քո արդարութեան։

74. Նկ տէր՝ 'ի խնդիր մոլորելոյս, որ յածեալ շրջիմ արտաքոյ հօտի պատուիրանաց քոց. և գազանաբեկ եղեալ

քարավէժ մեղքք՝ կառափնա-
տիմ 'ի դիւաց . ըմբռնեա և
ած 'ի փարախն հայրենի , և
խառնեա 'ի գառինս հօտի քո ։

75 . Հեռեաց տէր՝ զհեա
ճողոպրելոյս 'ի քէն . արագա-
պէս փութացիր , հաս և ըմ-
բռնեա զապստամբեալս 'ի ձայ-
նէ կոչման քո , և դիր 'ի բանտ
կապանաց անխզելի սիրոյ քոյ ։

76 . Մի թողուր զիս տէր՝
հեռանալ 'ի սիրոյ պատուիրա-
նաց քոց և 'ի վարուց առաքի-
նութեանց . այլ յորդորեա ա-
ռաւելուլ յամ գործս արդա-
րութեան՝ առանց մեղաց և
առանց իրիք խափանուածոյ
պաշտել զքեզ սրբութեամբ
և արդարութեամբ առաջի քո
զամենայն աւուրս կենաց իմոց։

77. Մի մատներ զիս տէր՝ 'ի ցանկութիւն մեղաց և 'ի հեշտութիւն կամաց, 'ի քուն աչաց և 'ի ցանկութիւն մտաց. այլ պարապեա երկիւղիւ քո, և ապրեցո յամենահնար չարդիւացն և յաշխարհական ըղբօսանաց։

78. Մի յապաղեր տէր՝ տալ ինձ զփրկութիւն հոգւոյ և ըղջերմութիւն սիրոյ, զպարկեշտութիւն կերակրոյ և զժուժկալութիւն մարմնոյ, զբզխութիւն արտասուաց, զանդադար աղօթիս, զհնազանդութիւն՝ զխոնարհութիւն և զհամբերութիւն յուսոյ։

79. Յաղթեա տէր՝ հակառակամարտին իմոյ, և զօրացո զիս ընդդիմակաց լինիլ պատե-

բազմողին 'ի վերայ իմ. և ըզ-
գեցո ինձ զզրահն հաւատոյ՝
պահօք և աղօթիւք սրբել զախ-
տըս ցանկութեանն և զխորհուրդս
մարմնական, և առնուլ զշնորհս
փրկական։

80. Տուր ինձ տէր՝ տեղի ա-
պաշխարութեան, աշխատու-
թեան հանգիստ, խաղաղութեան
հոգի և արդարութեան ճա-
նապարհ, ամրութեան զէն
և պահպան փրկութեան, հաս-
տատութեան յոյս և պնդու-
թեան երկիւղ։

81. Ընդո զիս տէր՝ ընդ ան-
հուն անցից մեղաց խորաթը-
ռիչ ծովահեղձ ցանկական կեն-
ցաղոյս. և շնորհեա ինձ զլոյս
աչացս և զմտացս տեսութիւն,
զհանգիստ կենաց, զհանդի-

պու�մն շնորհաց, և զշաւիղս ճա-
նապարհացն արդարութեան։

82. Շնորհեա ինձ տէր՝ լալ
աչացս, արտասուաց հոսումն,
մեղաց սուգ, մտաց սրտի երկիւղ, ոսկերաց իմոց սարսափումն և դողումն վասն տանջանաց, կենաց ճանապարհ, և անդադար պաղատանս։

83. Ընդունցո զիս տէր՝ 'ի պատուիրանաց պահպանութիւն, որով յայտնի ժուժկալութիւն. 'ի մարտ պատերազմի բանաբերկուին յաղթութիւն, 'ի մարմնի մեռանիլ, և պայծառանալ 'ի հանդիսի։

84. Լցո զիս տէր՝ երկիւղիւ և զղջմամբ, արտասուօք և հառաչանօք, սիրով և սրբութիւնք, շնորհօք և ճշմարտութեամբ,

գիտութեամբ և ամենայն ա-
ռաքինութեամբ։

85. Ոչ ընչեա տէր՝ զբաղմու-
թիւն մեղաց իմոց, և թափեա
զմրուր դառնութեան յանցա-
նացս. և պարարեա զսիրտ իմ
արբմամբ սուրբ հոգւոյդ. և
զիշաբեր մարմին իմ լցո շնոր-
հօք, զարդացո և 'ի պտղաբե-
րութիւն փոխարկեա։

86. Երևեցո տէր՝ զշնորհս
քո 'ի ծառայս քո, զգութ քո
'ի ստեղծուածս քո, և զողորմու-
թիւն քո 'ի պաշտօնեայս քո.
և տաճարացո զիս բնակարան
լինիլ ամենասուրբ հոգւոյդ՝
մի՛ և ս ծառայել մեղաց և ա-
պականութեանց։

87. Ամաչեա զիս տէր՝ 'ի հը-
պարտութենէ և յամբարտա-

ւանութենէ, 'ի անափառութենէ և 'ի փառասիրութենէ, 'ի մարդահաճութենէ և յոխակալութենէ, 'ի բարկութենէ և 'ի սրտմտութենէ, 'ի նախանձութենէ և 'ի յատելութենէ և յամենայն չարութենէ։

88. Փրկեա զիս տէր՝ 'ի մարդկային գովեստից 'ի փառաց և 'ի մեծարանաց. զկաւարս ոյս կարծելով՝ համբաւեն 'ի վերայ իմ բարի, զեղկելիս երանելի, զողորմելիս առաքինի, և ես եմ արտասուելի և անթիւ մեղքելի։

89. Ծածկեա զիս 'ի լուսոյ սուտ գովութեանց և երանութեանց, զի ոչ գիտեն զմեղս իմ և ոչ ճանաչեն զխաբէութիւնս իմ. երևիմ սրբութեամբ, և

լի եմ աղտեղութեամբ. կերպարանիմ առաքինութեամբ, և կեամ անառակութեամբ. փայլիմ երկիւղածութեամբ, և վարիմ մարդահաճութեամբ. ճանաչեմ զճշմարտութիւն, և խօսիմ զտուութիւն. գիտեմ զարդարութիւն, և գործեմ զանօրէնութիւն։

90. Բաւեա՛ զիս տէր՝ 'ի մեզայ և 'ի բամբասանաց, 'ի մառացեալ յանցանաց և յամենայն սխալանաց. և թող ինձ զմեզս զանժուժկալութեան և զծուլութեան, զորկորտութեան և զդատարկաբանութեան, զցանկութեան և զաղտեղութեան, զհայհոյութի՛ և զամենայն բիծս չարեաց։

91. Կացո զիս տէր՝ հաստա-

տուն և անշարժ 'ի տեղի փոր-
ձանաց պատերազմի՝ առանց
երկիւղի քաջ և պինտ հաւա-
տով և յորդորական սիրով զօ-
րավիգ լինիլ ընդդէմ եկեղեց-
դիւացն 'ի վերայ իմ. զինեա զիս
ամրակուռ զինու քո՝ տալ պա-
տերազմ և յաղթել թշնամւոյն
հակառակամարտի, որ կամի իս-
պառ զիս որսալ։

92. Ո՛ ընկղմեալս տէր՝ 'ի խո-
ղոյս մեղաց հանցես և բերցես
'ի լոյս պատուիրանաց քոց. և
առ քեզ կոչեացես զհեռացեալս
'ի քէն, և թողցես զգործս իմ
անառակութեան. զապաւինեալս
'ի քեզ ամրացուսցես, և զդա-
ւանեալս 'ի քեզ մխիթարես-
ցես. զարձակեալս 'ի կապոյ
պատուիրանաց քոց՝ ըմբռնես-

ցես, և ընդ լուծ սիրոյ քոյ քեռ-
ևեռեայես։

93. Օգուտ սիրոյ քո տէր՝ միաւորեա յիս, և զարգելեալս 'ի կապանաց բանսի՝ արձակեա և խզեա զկապանս մեղաց իմոց. առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհ արդարութեան, և տեղի յարկից պատրաստեա, և պահեա ընդ սուրբս քո։

94. Հալորդս արա զիս տէր՝ ստուգածային սիրոյ քո սիրել զպատուիրանս քո և դնալ 'ի ճանապարհս քո, չարչարիլ մինչև ցմահ վասն անուանդ քո, մնանել 'ի փառս և դասիլ ընդ սուրբս քո, և ուրախանալ միշտ ընդ կամարարս քո։

95. Ցիա 'ի մեղուցեալ և յեղկելի անձն իմ տէր. խափա-

նեա զանառակ ցանկութիս իմ. սրբեա զաղտեղութի մեղաց, և քաւեա զանօրէնութիւնս իմ. բժշկեա զվերաւորեալ հոգիս, և առողջացո զհիւանդացեալ մարմին իմ. ցրուեա զչարիս իմ, և ժողովեա յիս զբարիս՝ և լից զպակասութիւնս իմ։

96. Ահաւասիկ քո անկանիմ և խնդրեմ զթողութիւն մեղաց իմոց. զպաղատանս իմ ընկալ, և քաւիչ լեր յանցանաց իմոց. պայծառացո և լուսաւորեա ըզխորհուրդս և զմիտս իմ. կարողացո զմարմին իմ անդադար կալ 'ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոյ։

97. Օ՜ անկեալս մեղօք՝ կանգնեա տէր, և զկացեալս 'ի թըշնամւոյն դեղապատեա. բարձ

զցաւս մեղաց, և վերացո ըղ-
կակիծ յանցանաց. յափշտակեա
'ի դառն դահճաց, և ազատեա
յանողորմ տանջանացն. և 'ի
մարմնական յղփանաց հեռա-
ցո, և 'ի դաստ ճգնաւորացն
դասեցո։

98. Եր վերակացու և պա-
հապան անձին իմոյ տէր իմ
յիսուս. պահեա զիս 'ի դիւաց,
և փրկեա զիս 'ի մարդկային
փորձանաց։ Հակառակողաց
յաղթեա և կացո զիս 'ի մէջ
պատերազմողաց՝ քաջ և ընտիր
լինիլ. գործակցեա ինձ լինիլ
քաւարան մեղաց՝ և համբե-
րել վշտաց, առաքինական քա-
ջութեամբ համբերել վշտաց,
և գործովք հանդիպիլ քում
աստուածային շնորհացդ։

99. Վայ ինձ տէր՝ վայ ինձ, զի մեղաք կործանեցայ, և մըտաք իմովք աղտեղացայ. 'ի բարեաց ունայնացայ, և 'ի սիրոյ ցամաքեցայ. 'ի լալոյ խաւարեցայ, և 'ի գնալոյ դադարեցայ։ Ոչ ունիմ աչս լալոյ և արտասուաց, ծփիմ տարակուսեալ՝ զի յոյս և ակն բարեաց ոչ ունիմ։

100. Կանգնեա տէր՝ զտարաբերեալ անձն իմ՝ որ լի եմ մեղաք և անթիւ յանցանաք. և խարշեալ և արհեալ եմ ամենայն անդամաքս՝ յոտից մինչև ցգլուխս ապականեալ, և չկայ հնար բժշկութեան՝ եթէ ոչ 'ի քէն տէր իմ Յիսուս. խոնարհեա առ վերաւորեալս դեղատուութեամբ, և մի գարշիր 'ի

չարահոտ ախտացելոյս։

101. Լռեցո տէր՝ զբերան իմ 'ի բամբասելոյ, և զլեզու իմ 'ի չար խօսելոյ. զաչս իմ յարատ հայելոյ, և զականջս իմ 'ի չար լուր լսելոյ. զձեռս իմ 'ի յափշտակելոյ, և զոտս իմ 'ի յանառակ գնացս երթալոյ. և զամենայն անդամս իմ պարսպեալ զգաստացո՝ միշտ զհաճոյս քո կատարել։

102. Մեղայ քեզ տէր՝ մեղայ, զի յանցեայ զպատուիրանաւ քով. 'ի լուսոյ կենաց ելայ, և մտայ 'ի խաւար մեղաց ցանկանալով աղտեղութեանց։ Ի սիրոյ քոյ հեռացայ, ըմբռնեցայ 'ի չարէն՝ և եղէ որդի կորստեան. ողորմեա ինձ բազմամեղիս բարերար, զի դու մի-

այն ես մարդասէր։

103. Խնդրեմ տէր ապաւինիմ՝ որ քաւարան ես մեղաւորաց, բարեաց շտեմարան, և փախուցեալս դարան, զիշնամին իմ արա փախստական։ Օգնական զայլ ոք ոչ ունիմ, բայց զքեզ միայն ունիմ պահապան անձին իմոյ. 'ի վտանգից փրկեա, 'ի յորոգայթից ապրեցո, և արժանի արա զիս լինիլ որդի յաւիտենից։

104. Ողորմեա ինձ տէր կենաց և քաւիչ մեղաց, կատարիչ խնդրուածաց և արձակիչ կապանաց, բաշխող պարգևաց և տուիչ ամենայն շնորհաց։

105. Լուր տէր զաղաչանս իմ, և ընկալ զպաղատանս իմ. քաւեա զյանցանս իմ, և կատա-

րեա զինդրուածս իմ. արձա-
կեա զկապանս իմ, և բժշկեա
զհոգի իմ. առողջացո զմարմին
իմ, և ուղղեա զգնացս իմ.
փութացո զիս ժամանել յո-
թևանս սրբոց քոց։

106. Հալածեա տէր՝ զբա-
զում ախտաժեռութիւնս իմ,
զցաւս 'ի մարմնոյս՝ և զաղտ 'ի
հոգւոյս, զքուն 'ի գլխոյս՝ և
զյագուռն յորկորոց։ Պահեա
զխորհուրդս իմ անզբաղ, ըզ-
սիրտ իմ սուրբ, և զմիտս իմ
լուսաւոր և զգաստ, զցանկու-
թիւնս առ քեզ, և զյօժարու-
թիւնս յաղօթս 'ի տուէ և 'ի
գիշերի։

107. Ընդլսեա տէր՝ 'ի գլուխս
աղբիւր վտակաց, առոգեա և
զանդս մտաց իմոց. զաղտ յան-

ցանաց իմոց լուա, և սրբեա զթարախս վիրաց իմոց. զփուշ մեղաց իմոց խլեա, և տնկեա զբոյս կենաց։ Աճեցո տէր զարդարութիւն, և նուաստացո զանօրէնութիւն. մեռո զմարմնոյ ցանկութիւն, և նորոգեա զհոգւոյս կենդանութիւն։

108. Կոչեա տէր՝ զմեղուցեալ անձն իմ 'ի քեզ, զի մերձենալ առ քեզ ոչ իշխեմ. պատկառիմ յամօթոյ, և զարհուրիմ 'ի գործոց իմոց. ոչ ունիմ առ քեզ համարձակութիւն, զի ես ինձէն եմ կորուսեալ. 'ի սուրբ պատուիրանաց քոց հեռացայ, և մերկացայ 'ի փառաց քոց. այլ դու տէր՝ գթա յիս և ողորմեա, զի ստեղծուած եմ անարատ ձեռաց քոց։

109. Ոչ իշխեմ տէր՝ անյոյս լինիլ, զի ողորմած ես և գթած, և փառս անճառ խոստացար դարձելոց մեղաւորաց. այլ ես զարհուրիմ և դողամ, և երկնչիմ 'ի բազում և յանթիւ մեղաց իմոց, զի պատրեալ խաբեցայ յորսողէն. և արդ զինչ լինիմ եղկելիս՝ որ տարակուսեալ եմ 'ի կենաց։

110. Ահա զիս տէր՝ 'ի սուգ և յարտասուս վասն մեղաց իմոց, զի ծանրացեալ եմ անօրէնութեան բեռամբ և յապեալ աղտեղի խորհրդով. շատ ներեցեր ինձ, զի ոչ խրատեցեր զիս 'ի մարմնի. արդ սարսեալ դողամ, թէ ոչ մնան ինձ այսպիսի չարիք։ Աղաչեմ բարերար տէր՝ մի կոչեր զիս յա-

տենի, և տանջանաց մի՛ մատ-
ներ զիս. այլ փրկեա ՝ի հրոյ
գեհենին, և ՝ի վտանգեցն ապ-
րեցո և ողորմեա ինձ, զի դու
միայն ես մարդասէր։

111. Վա՜յ ինձ տէր՝ զի ծը-
վանք տարակուսանաց պատեն
զիս, և զսիրտ իմ խռովեն. զոր ա-
զօթեմ՝ ոչ գիտեմ, սաղմոսեմ՝
և ոչ իմանամ. շրթունք իմ
բարբառի, և միտք իմ ճոպապ-
րեալ յածի այսր և անդր՝ և
զկայուն ոչ ունի, և ՝ի պէտս
իմ ոչ գտանի, և կամիմ զի ի-
ցէ անդ՝ բայց ոչ դադարի. ոչ
տեսանի արդեօք և ոչ ըմբռ-
նի. զուր աշխատիմ և ոչ ինչ
օգտիմ որպէս ձայն հնչեալ
պղնձի և ծնծղայի՝ թափուր և
ունայն դատիմ, և անպտուղ

գոտանիմ յամենայն բարեաց։

112. Ընկալ տէր զմոլորեալս՝ որ փախուցեալ կամ 'ի լերինս, որպէս ծառայ չար 'ի տեառնէ հալածեալ վասն մեղաց։ Եւ 'ի ձեր եղբարց հրաժարեալ եմ, 'ի սուրբ պաշտամանց հեռացեալ. զի սիրող էի մեղաց՝ և նախատինք կրօնաւորաց, անյագ 'ի ղրկանաց՝ և խափանիչ պատուիրանաց։ Անգութ էի աղքատաց, և հակառակ սպասաւորաց. անողորմ հիւանդաց, և անմխիթար աշխատողաց. չէի իսկ արժանի կալ 'ի մէջ ճգնաւորաց։

113. Հանգո տէր՝ զչնորհս հոգւոյդ սրբոյ 'ի վերայ իմ, որ միայն եմ 'ի պատերազմի առանց օգնականի. սրբեա տէր՝

զտաճար հոգւոյ իմոյ, և առ իս
լեր ընդ երեկոյս. քաց զաչս
հոգւոյ իմոյ, և լուսաւորեա
զմիտս և զխորհուրդս իմ։ Տուր
ինձ զօրութիւն տէր իմ յի-
սուս, և ընկալ զօրհնաբանու-
թիւն բերանոյ իմոյ. 'ի խորքնոյ
գիշերոյ զարթո զիս գոհանալ
և օրհնել զքեզ, որով զմեղս
իմ քաւեցիր. շնորհեա ինձ
սուգ և արտասուս լալոյ և սը-
գալոյ, և անդադար աղօթելոյ
առաջի քո։

114. 'Դատեա տէր՝ զդատա-
պարտողն իմ՝ որ յանդգնի 'ի
վերայ իմ, մարտ եդեալ ընդ
իս ցանկութեամբ և անժուժ-
կալութեամբ, ծուլութեամբ
և որկորտութեամբ, փառա-
սիրութեամբ և մարդահաճու-

թեամբ, բարկութիւն և սրտամբ-
տութեամբ, ատելութեամբ
և չարաչար հայհոյութեամբ,
անափառութեամբ և անապար-
ծութեամբ, հպարտութեամբ
և ամբարտաւանութեամբ, բա-
նիւք և գործովք, մտօք և խոր-
հրդովք զօրաժողով լինի 'ի
վերայ իմ. և ընկղմէ զիս 'ի խորս
չարեաց։

115. Սփոեա տէր՝ զշնորհս
քո 'ի վերայ մատանց անդամոց
իմոց. լցո տէր՝ զմարմին իմ ա-
րիութեամբ և ժուժկալութիւն,
և զհոգի իմ երկիւղիւ և դո-
ղութեամբ. զսիրտ իմ սիրով
և արդարութեամբ քո, և ըզ-
միտս իմ լուսով և իմաստութիւն
քո. զխորհուրդս իմ հանճա-
րով գիտութեան քո, և զոտս

իմ գնալ 'ի շաւիղս արդարու-
թեան, զձեռս իմ շօշափելով
'ի գործ ապաշխարութեան, և
զբերան իմ անդադար սաղմո-
սել քեզ գոհութեամբ և օրհ-
նութեամբ. զաչս իմ յորդա-
բուղխս արտասուաց, և զհոտո-
տելիս իմ հոտոտել զհոտ գի-
տութեան 'ի կեանս. զլսելիս
իմ լսելով զձայնն աւետեաց
որ ասէ, "Թողեալ լիցին քեզ
ամենայն մեղք քո"։

116. Մինչև յե՞րբ անսաստէր
չար գործողին՝ որ ոչ յապի ի-
մով կորստեամբ, այլ հանապազ
սկիզբն առնէ չարեաց, և 'ի
քաց կորզեալ խափանէ զիս 'ի
քարեաց և յառաքինութեանց.
և հեռացուցանէ զիս 'ի սրբու-
թեանց, և 'ի յաւիտենից կե-

նաց արտաքս հանէ զիս։ Խա-
ւարեցուցանէ զլուսաւորու-
թիւն աչացս, և ապականելով
գերէ զմիտս իմ և վարէ զիս
'ի չար ծառայութիւն յանցա-
նաց. և 'ի ձեռս անօրէն դահ-
ճացն մատնէ զիս, և տանի 'ի
տեղի չարչարանաց, և արկա-
նէ 'ի բանտ կապանաց մահու.
կացուցանէ 'ի մէջ խաւարա-
սէր ապաստաւորաց, և 'ի տուռ-
նըս մեղաց կապէ զիս։ Եւ արդ
ես եղկելիս զի՞նչ լինիցիմ, եթէ
ոչ դու տէր՝ օգնես ինձ։

117. Տես տէր՝ զլալիս և զողբալիս, զպաղատելիս և զեղկելիս. ինձ ողորմեա անօրինելոյս, և շնորհեա ինձ յորդ արտասուս 'ի գիշերի, և ծագեա գթութեամբ զնշոյլ շնորհաց

առաւօտու։ Բայց զկատարեալ
աչս սրտի իմոյ, և բժշկեա զհի-
ւանդացեալ հոգիս իմ. ընկալ
զդարձ մեղաւորիս, և մի՛ բար-
կանար բազմամեղիս տէր իմ
Յիսուս. և քանզի անթիւ ան-
նիմ զչարիս, ջնջեա յինէն և
տուր ինձ զշնորհս բարեաց։

118. Համարձակիմ տէր՝ ա-
ղօթել առ քեզ և ոչ գիտեմ
զհաճոյսն քո. խնդրեմ և ոչ ի-
մանամ զօգտակարն հոգւոյս,
յայտնեա ինձ ողորմած տէր՝
զկամս քարիս, և ուստ ինձ ըզ-
պատուիրանս քոյ։ Զքարիս՝ զոր
ոչ խնդրեմ և իմանամ, տէր
տուր ինձ. և եթէ ոչ գործեմ
զքարիս, քարի արա ինձ տէր.
և եթէ ոչ խնդրեմ զողորմու-
թիւն, ողորմութիւն շնորհեա

ինձ տէր, և զհեռացեալս առ
քեզ կոչեա. և եթէ ոչ կամիմ,
բռնաւորեա և 'ի քեզ կորզեա.
և թէ կամիմ և եթէ ոչ կա-
միմ, դարձո զիս. և եթէ ըմ-
բռնիմ յուսեքէ, զերծո զիս.
եթէ յերկրաւորս զբաղեցայ,
'ի խորհուրդս հոգևորս զբա-
ղեցո զիս. եթէ այսր և անդր
դնալ ցնդիմ, մի թողուր զիս
մինչև ըմբռնեալ տարցես 'ի
տեղի յարկի փառաց քոց։

119. Տէր իմ և ասուած իմ
յիսուս քրիստոս, դու ես իմ
օգնական. 'ի ձեռս քո եմ. դու
գիտես զօգուտն իմ, օգնեա ինձ.
մի թողուր զիս մեղանչել քեզ,
զի մոլորական եմ 'ի չար գիւաց.
մի թողուր զիս հեռանել կամաց
իմոց, մի թողուր զիս կորնչել

'ի մեղս իմ, այլ գթա յիս 'ի
ստեղծուածս ձեռաց քոց. մի
ընկենուր զիս յերեսաց քոց և
զՀոգիդ սուրբ մի հաներ յինէն։

120. Ա՛ռ քեզ ապաւինեցայ,
բժշկեա զանձն իմ զի մեղայ
քեզ. առաջի քո են ամենայն
ներելիք իմ, և ոչ գոյ ինձ հան-
գիստ բաց 'ի քէն, տէր. կեցո
զիս վասն բազում ողորմութե-
քո, քանզի ամենեքեան յարու-
ցեալ են 'ի վերայ իմ, որք խընդ-
րեն զանձն իմ կորուսանել ըզ-
նա. և զի դու կարող ես և հրա-
զոր յամենայնի, փրկեա զիս։

121. Մի՛ հայիր տէր՝ 'ի մեղ-
կեալ սիրտս և 'ի զազրասէր մար-
մինս իմ, զի հոգ եմ և մխիթ-
սիրեմ զերկիրս և որ 'ի սմա, և
ոչ փափաքեմ նայել յերկինս

և որ 'ի նմա. այլ միշտ հեշտա-
նամ 'ի չարիս, և ոչ տեսանեմ
զանվախճան զիտառն. և ոչ յի-
շեմ զառաջին սուրբ հարսն զե-
րանելիսն, այլ ընդ տիզմն աշ-
խարհիս թաւալիմ. և ոչ մտք-
ներեալ վերանամ դասիլ ընդ ա-
ռաքինիսն։ Եւ զի մոռանամ
զերկիւղ դատաստանին, և ոչ
դողամ յահագին դառն տան-
ջանացն՝ որ կայ պահեալ մե-
ղաւորաց. և ես ծուլանամ ան-
հոգ լինելով 'ի փրկութենէ կե-
նաց. շնորհեա ինձ տէր՝ սուգ
և կոծ անհանգիստ՝ և առատ
արտասուս ապաշաւանաց։

122. Մի յանդիմաներ զիս
տէր՝ յաւուրն մեծի ահեղին,
և մի յատենի հրապարակին կա-
ցուցաներ զիս ամօթալի, և 'ի

տեղն ատենի մի խայտառակեր զիս, և մի կշտամբեր յատեան դատաստանին. և մի թողուր ինձ զոչ գիտեմն ասել, և զահաւոր քարքառն ահաբեկ՝ որ ասէ, երթայք յինէն 'ի հուր գեհենին. և մի 'ի բաց մերժեր ընդ վատ և ընդ չար ծառային. և 'ի ձեռն անօրէն կապողն մի մատներ զիս, և մի տար կերակուր որդանց թունաւորաց 'ի մէջ քորքոքեալ բոցոյ, և մի արկաներ զիս 'ի խաւար սառնամանեացն տարտարոսին։ Այլ փրկեա զիս 'ի սաստիկ կայծականց հրոյն, 'ի բոցեղէն գետոց արշաւանացն, 'ի սաստիկ լալագին և խիստ տանջանացն և յողբոց տարակուսանաց, 'ի կատիկատիե-

լոյ ատամանցն և 'ի սարսռելի կսկծանացն, 'ի տոչորմանէ խաւարային բոցոյն և 'ի դժնդակ դառն աղէտից խորուվելոյն, 'ի բոցածաւալ և 'ի շրջապատ հրոյն և 'ի կողկողաձայն և յանդադար վայոյն։

123. Բազմայաւ տէր՝ անօրէնութիւն 'ի վերայ իմ իբրև զբեռն ծանր աղի կամ կապարի. բազում է ախտ 'ի հոգիս իմ, և անխտիր եմ 'ի մեղս մարմնոյ, և զանազան չարեօք լցեալ եմ։ Բայց այլ ինչ ունիմ վատթարագոյն՝ զանզգջութիւն մարմնոյ, որ քան զամենայն չարիս է դառնագոյն. և զի յաղօթելն իմում ձանձրանամ, և 'ի սաղմոսելն ոչ իմանամ. 'ի խնդրել զերանութիւն պղերը-

գանամ, և յերկիւղէ շնորհաց դատարկանամ. տկարանամ մարմնովս, և արձան աղի սիրտ իմ լինի. և ոչ ծագէ 'ի ներս լոյսն անշիջանելի, և յաւուրն չարի ոչ սարսեալ դողամ։

124. Շնորհեա ինձ տէր՝ երկիւղ սրբութեան և սգոյ, և յորդեա առ իս աղբերս արտասուաց. և թեթևացս ըղձանրութիւն բեռանց իմոց, և աճեցս առ իս զսուրբ աղօթս։ Փութացիր տէր՝ և եկ 'ի խնդիր մոլորելոյս, որ մերձեալ եմ 'ի վախճան կորստեան. վասն զի խաւարեցայ 'ի լուսոյ, և 'ի սիրոյ պատուիրանաց քոց խափանեցայ. 'ի չար թշնամւոյն յաղթեցայ, և նուաղեցայ յերկիւղէ քումմէ։ Տա-

պալեցայ 'ի չար խորհրդոց չա-
րին, և ցամաքեցայ 'ի շնորհաց
արտասուաց սիրոյ քո. խաբե-
ցայ յուռնայն բանից, և 'ի լու-
սաւորութենէ մտաց մոլորե-
ցայ. ողորեցայ ցանկութիւն
մեղաց, և զոր վախճանին մո-
ռացայ։

125. Տարակուսիմ անյոյս լի-
նելով՝ որ ոչ գոյ հնար ապաշ-
խարութեան. զի մարմնոյս տկա-
րացայ՝ պակասեալ 'ի զօրու-
թենէ, և ծերացեալ նուազե-
ցայ. տկայն 'ի քեզ ապաւինիմ
տէր իմ Յիսուս՝ հասիր յօգ-
նութիւն ծանրաբեռնեալ ան-
կղմելոյս. և ապատեա զիս 'ի
չարեաց, որ ազատիչդ ես 'ի
յանցանաց։

126. Ի՛նկալ տէր՝ զդոյզն և

զշաղփաղվն աղօթս իմ, որ կամ առաջի քո դատապարտեալ. այլ և ծոյլ 'ի զգաստութենէ՝ մոլորեալ եմ 'ի մտաց, և յերկիւղէ ունայնացեալ եմ։ Բերան իմ այլ ընդ այլոյ բարբանջէ. աչք իմ պշնու, և միտք իմ զբաղնու. ոչ անզբօս աղօթեմ, և ոչ սրտի մտօք խնդրեմ. ոչ հաւատով առ քեզ դոչեմ, և ոչ երկիւղիւ կարդամ. ոչ արտասուօք հայցեմ, և ոչ դողամ և սարսիմ վասն աւուրն պատասխանատուութեանց։ Եւ արդ՝ տէր իմ, մի անսար պղերգութեան նս իմոյ, այլ փութապէս արկ յապաշխարութիւն և 'ի բոլոր մաքրութեան հրոյ սրբեալ և ազատեալ 'ի մեղաց։ Մեծաւ ջերմամբ եռացո և 'ի

յորդոր արտասուս և 'ի պաղատանս և 'ի խնդրուածս. և արդարեաց յիս զառաջին լուսաւորութեան կերպարանն։

127. Ողորմեա տէր՝ մեղաւորիս և բացադիմի յանցաւորիս անթիւ բազմութիւն զգերիս վաստականդեալ, և մոյծ զիս յարքունական փառան, առաջնորդեա ինձ զվերին ճանապարհն դալ առ քեզ. զի եթէ դու ոչ առաջնորդեսցես ինձ, ես ոչ կարացից դալ առ քեզ, զի դու իսկ հրամայեցեր՝ եթէ "Ոչ ոք գայ առ իս, եթէ ոչ հայր իմ ձգեսցէ զնա"։ Եւ արդ տէր իմ գթած՝ մի յիշեր զմեղս իմ յաճախ լրբութեանս, և զանց առնես 'ի ծառայէ քումմէ. մի

թողուր զիս մնալ 'ի նոյն չարիս, և 'ի կեանս աշխարհիս սպառիլ. այլ որպէս ընթացեալ զկնի ծառայի փախուցելոյ՝ այսպէս դարձուցանելով զիս թողցես գյանցանս իմ, և արասցես հաղորդս սրբոց կամարարաց քոց։

128. Դարձո տէր՝ զցասումն բարկութեան քո յինէն, որ մեղաք բազմաք իմովք տրտմեցուցի զքեզ. ողորմեա ապաստամբելոյս 'ի քէն, և զանհնարին դիզեալկոյտս մեղաց իմոց ցըրեա, ընդ քաղցր լծոյ ծառայութեան քո բևեռեա զմիտս իմ։

129. Պարգևեա ինձ տէր յիսուս՝ զլալումն դաւթի և զողբումն երեմիայի, զհառաչումն պետրոսի և զյորդառատ վաստ-

կլոս արտասուաց կնոջն պառնը-
կի. զի նատեալ լացից անդա-
դար 'ի տունջեան և 'ի գիշերի,
զի թերևս արժանի եղէց սլը-
բիլ 'ի յաղաղոյ և 'ի թարախոյ,
և յորդնալից հոտարձակ վիրոյց
մեղաց զերծանիլ, և 'ի բաղմա-
բեռն չարեացս թեթևանալ և
դասիլ ընդ սուրբս քո։

130. Ողորմել ինձ տէր՝ մի
յամենար, զի առանց վաստա-
կելոյ քո յիս՝ ոչ երբէք գործի
բարի, և ոչ սերմանեալն յանդս
հոգւոյ իմոյ բուսանի. զի սերմն
բանի քո՝ որ յիս սերմանեցաւ,
'ի չար թշնամւոյն քաղեցաւ.
և բուսեալն՝ ումն 'ի տապոյ ջեր-
մութեանն չորացաւ, և ումն 'ի
մէջ փշոցն անկեալ հեղձեալ
ցամաքեցաւ. մշակելով քո յիս

տէր՝ լծեա զերիկուս աչս ե-
ղանց՝ որ յիս, արտասուապոչ
ձայնիւ պաղատիլ առ քեզ յա-
ւուժամ, զի արժանի գտայց ո-
ղորմութեան քում։

131. Շնորհեա տէր՝ զխաղա-
ղութիւն եկեղեցւոյ քում սրբոյ,
և ամենայն հաւատացելոց՝ թա-
գաւորաց և իշխանաց, զօրաց
և զօրավարաց, 'ի ճակատու
պատերազմաց յաղթել անօ-
րէն բռնաւորաց։

132. Ողորմեա տէր՝ առաջ-
նորդաց եկեղեցւոյ, հայրապե-
տաց և վարդապետաց, երի-
ցանց՝ սարկաւագաց՝ դպրաց՝
և ամենայն ուխտի մանկանց ե-
կեղեցւոյ առնել զնրաւունս և
զարդարութիւն յամենայն ժամ,
հովանաւորեալ զմոգովուրդս քո, և

ոքնել վասն հոգւոց նոցա, ա-
սելով՝ ահաւասիկ ես և մանկունք իմ զոր եռուր ցիս։

133. Ողորմեա տէր Յիսուս Քրիստոս՝ կարօտելոց և տարակուսելոց, որբոց և այրեաց, ոնանկաց և տանց հաւատացելոց, կենդանեաց և ննջեցելոց, և որք ընծայաբերք են ելկեղեցւոյ. աղքատաց, կերակրողաց, ողորմածաց, երկիւղածաց և հիւանդաց, նաւորդաց և ճանապարհորդաց, խոստովանողաց և ապաշխարողաց. և անդարձ մեղաւորաց ողորմեա տէր, և դարձո զնոսա յապաշխարութիւն։

134. Ողորմեա տէր՝ եղբարց մերոց, ծնողաց և ամենայն ազգեան մերձաւորաց իմոց, կրօ-

նաւորաց և միանձանց ճըգ-
նաւորաց, և որք ողորմութիւն
պարգևեցին մեզ, և որք յանձն
արարին զինքեանս յաղօթս մեր
յիշել։ Ողորմեա տէր բարե-
բար բարեաց, և ըստ իւրա-
քանչիւրոց պիտոյից բաշխեա
առատապէս զշնորհս հոգւոյդ
սրբոյ 'ի վերայ ամենեցուն սո-
ցա. զարդարեա և միացո 'ի
սէր ատուածութեան քո։

135. Ընդունիմ տէր յինուս՝ և
անկանիմ առաջի քո ՝նբ խաչին,
բարեխօսութեամբ սորա զա-
ղաչանս իմ ընկալ, և զխնդրուա-
ածս իմ կատարեա. և զօրու-
թեամբ սորա զօրացո զիս 'ի կոչ-
մանս յոր կոչեցայ, և 'ի պատուի-
րանս քո զոր ուսայ։ Տուր ինձ
տէր՝ զսա 'ի զօրութիւն և 'ի

ժուժկալութիւն, 'ի զգաստու-
թիւն և յառողջութիւն՝ լինիլ
պահապան անձին իմոյ 'ի տը-
ւընջեան և 'ի գիշերի և յամե-
նայն ժամու, 'ի ննջել և 'ի յառ-
նել, 'ի գնալ և 'ի դադարիլ, 'ի
գործել և 'ի վաստակել, յաղո-
թել և 'ի պահել, և զհաճոյս
կամաց քոց կատարել։ Սա ե-
ղեցի ինձ բերդ ամուր, և աշ-
տարակ հզօր երեսաց թշնամ-
ւոյն. զարդարեա զիս սովաւ 'ի
զարդ հոգեղինաց և 'ի լոյս ի-
մանալի։ Եւ յաւուրն ահեղի
բարբառոյ գաբրիէլի յերևիլ
սրբոյ խաչիդ՝ լուսաւորեա ըզ-
խաւարեալ հոգիս, վերանալ
լուսով ընդ առաջ անմահ փե-
ռայիդ, խառնիլ յերամս հայ-
րապետաց և 'ի դասս մարտիր-

ըոսացն և՝ ի գունդս հրեշտա-
կացն։

136. Խարեխօսութիւն սրբու-
հոյ աստուածածնիդ և անա-
րատ միշտ կուսիդ և յովհան-
նու կարապետին և սրբոյն ա-
ռաքելոյն մարտիրոս-
սին, և սրբոյն գրիգորի լուսա-
ւորչին և ամենայն սրբոց վը-
կայից քոց՝ որք միացեալ՝ ի սէր
աստուածութեանդ քո, լուր
ինձ եղկելոյս՝ և մեղուցելոյս
ողորմեա. խնդիր արա ինձ կո-
րուսելոյս, և գտորելոյս ձեռն-
տու լեր, և մոլորելոյս առաջ-
նորդեա, և՝ ի խաւարէ հան-
ցես զիս՝ ի լոյս, և հոգւոյ իմոյ
ապաստութիւն շնորհեա։ Հաս-
տատեա՝ ի սէր քո, և քեզ ուրա-
յերկիւղ քո. զտաճար հոգւոյ

իմոյ մաքրեա, և առ իս օթեւանեա։ Փակեա զդուռն մեզաց իմոց, և պարսպեա շուրջանակի յոսոխէ իմմէ. և 'ի մարդոյ չարէ և յանիրաւէ փրկեա, և զարդարեա զիս գործովք առաքինութեամբ, և պարգևեա ինձ զանճառ երանութիւն քո։ Կենդանեաց մերոց ողորմեա, և զհոգիս ննջեցելոց մերոց լուսաւորեալ պայծառացո յարքայութեանդ երկնից։

137. Բարեխօս առ քեզ ունիմք զառաքեալսն և զմարգարէսն, և զամենայն սուրբ մարտիրոսսն, զհայրապետսն և զվարդապետսն. լուր աղաչանաց նոցա, և ազատեա զիս 'ի մեզաց իմոց. տնկեա յիս հոգի շնորհաց, և յորդորեա զիս բարիս

գործել։ Ի ծուլանալն իմում
բռնաւորեա, և ողորմութիւդ
'ի քեզ կոչեա. խափանեա զիս
'ի չար գործոց, և սերմանեա
յիս պտուղ բարեաց. քաջա-
լերեա զիս 'ի նեղութեան ի-
մում, միխիթարեա 'ի վշտի։ Ար-
ժանի արա զիս տէր իմ և աս-
տուած իմ յիսուս քրիստոս՝ լի-
նիլ քեզ խաչակից մինչև ցը-
մահ. որպէս զի 'ի հեշտութեց
աշխարհիս հրաժարեցիս, և ե-
ղէց երանելեացն դասակից, և
աւազակին եղէց հաղորդ, և 'ի
դրախտին վայելեցիս զկեանս
անմահս։

138. Յաւուրն իմոյ վախ-
ճանի հրեշտակ բարի ինձ ա-
ռաքեա՝ քաղցրութեամբ ա-
ւանդել զհոգի իմ. ընդ ուղիղ

ճանապարհ առաջնորդեա, և զդազանն դարանակալ կործանեա. անցո զիս անխռով ընդ օդս խաւարային, և զերծո 'ի չարաժանի դազանէն. ապրեցո և աներկիւղ պահեա, և 'ի կայանս սրբոցն հանգո՝ ապասել և ակն ունիլ գալստեան քո։

139. Յորժամ դաստէր՝ յերկնից ահեղ փառաց և անթիւ դասուք հրեշտակաց, և զարհուրեալ դողան առ հաստատակ տարերք ամենայն՝ երկնային և երկրային քս. յակնարկելքս զոյրս թեղ՝ սարսին յահեղ փառաց անմահ թագաւորիդ և անճառ դատաստանիդ և անհերելի պատուհասիդ։ Յայնմ աւուր և զիս ընկալ տէր՝ ընդ արդարս և ընդ կատարեալս քո,

և կարգաւորեա ընդ աչմէ դա-
ստուն, և պահեա ընդ սուրբս
քո. և շնորհեա ինձ զկեանս
յաւիտենից, և զանձառ բա-
րիս քո պարգևեա ինձ. և քեզ
փառք արարողիդ՝ և պարգևո-
ղիդ իմոյ բարեաց։

140. Յիշեա տէր՝ զհոգիս
ննջեցելոյ մերոյ յաւուր մեծի
քում գալստեանդ՝ յորժամ գա-
յ երկնից անձառ փառօք, ահեղ
և սոսկալի զօրօք, հրանիւթ և
հոգեղէն զուարթնօք։ Ահաւոր
հուր առաջի քո ընթացեալ
տարածանի, կիզէ զլերինս՝ և
հալէ զբլուրս, և զարարածս
ամենայն առհասարակ տապա-
լէ. յայնմ աւուր ահեղին ո-
ղորմեա ինձ մարդասէր, զի գին
սուրբ արեան քո եմ։ Յորժամ

զաղբիւրս ցամաքեցուցանես, և զգնացս գետոց դադարեցուցանես, զծովու ջրոյն զանբաւութիւն սպառեցուցանես, ըզլուսաւորս խաւարեցուցանես, փողն ահագին ընդ տիեզերս ամենայն հնչի և զմեռեալսն զամենայն զարթուցանէ և զաշխարհս ամենայն դողացուցանէ, և արարածք ամենայն յարուցեալ կան առաջի աստուածութեան քո։ Յայնժամ դնես զդատողական աթոռ քո, և ընդ քեզ բազմեցուցանես զերկրատասան առաքեալսն. անաչառ դատաստանաւ դատիս և յամենեցունց զարդարութիւն պահանջես, զկամարարս քո պատուես, և զապստամբեալսն 'ի ձայնէ կոչման քո պատժես, և

զարդարան փառաւորեաս. զմարտիրոսան և զսուրբ վկայսն պըսակեաս. զիմաստուն ՝ի կուսանսն զարդարեաս, և յիմար կուսանացն զառագաստին դուռն փակեաս, և ՝ի փառացն և յերանութեանցն հալածեաս. զոգիսն քո ընտրեաս, և զայծիսն ՝ի քէն ՝ի բաց մերժեաս և ՝ի գեհենանն առաքեաս՝ ուր լալումն է աչաց, և դառնագոյն կսկիծ ահեղ տանջանաց, և հրեղինաց չարարդանցն թունաւորաց կոտորացն գազանաց՝ կրճումն ատամանց։

Ընդ՝ գթա և յիս յայնժամ մարդասէր տէր և բարերար փրկիչդ իմ յիսուս քրիստոս. և ողորմութեամբ քոյ գթացիս ՝ի հոգիս ննջեցելոց մերոց՝ որք

հաւատով 'ի քեզ ննջեցին, զոր-
ըս յարուցեալ կացուցցես ա-
ռաջի ահաւոր քո մեծի դա-
տաստանիդ՝ յայն տիեզերական
ահեղ հրապարակին։ Յորժամ
յայտնին եամ գործք բարւոյ և
չարի անթաքչելի 'ի մէջ տես-
նին, յայնմ աւուր ահեղի թող-
ութիւն շնորհեա յուսացելոց
քոց, որք յանուն քո նոր ննջե-
ցին յերկրի, զորս գնեցեր պա-
տուական արեամբդ քո։ Ջնջեա
զձեռագիր ամենայն մկրտելոցս
'ի քեզ, և թող զպարտիս յան-
ցանաց ամենայն հաւատացե-
լոց զկամայից և զակամայից.
ընդ աջմէ քումմէ դասեա, և
զերանական զձայնն 'ի լսելիս
ամենայն հաւատացելոց աւե-
տարանեա ասելով, եկայք օրհ-

նեալք հօր իմոյ՝ ժառանգե-
ցէք զյաւիտենից թագաւորութիւն։

141. Ընդ՝ տէր իմ և աստ-
ուած իմ յիսուս քրիստոս՝ թա-
ղեալ ողորմած և մարդասէր՝
անոխակալ և անյիշաչար՝ ընդ-
կալ զաղօթս և զխնդրուածս
իմ, որպէս պարտիմ և հայ-
ցեմ 'ի քէն վասն իմ և վասն
ամենայն հաւատացելոց։ Մի՛
դարձուցաներ զերեսս քո 'ի
ժողովս, այլ խոնարհեա յա-
ղաչանս իմ, և լուր ինձ մարդա-
սէր տէր. և ցոյց յիս զսովորա-
կան քո մարդասիրութեդ զո-
ղորմութիւն, և խնայեա 'ի մե-
ղուցեալ ծառայս քո. և կար-
գեա զիս ընդ աջմէ դասուն, և
մի՛ կացուցաներ 'ի ձախմէ ընդ-
ուլն՝ ոչք զայրացուցին զքեզ։

Եւ մի պահանջեր յինէն զան-
համար պարտիս յանցանաց ի-
մոց, և մի դատապարտեր զմե-
ղաւորս յայնժամ. և մի յայտ-
նեսցին ծածուկ գործք ամբա-
ղձութեան իմոց յանցանաց
յանաչառ քո ատենին՝ առաջի
հրեշտակացն և հրեշտակապե-
տացն և ամենայն սրբոց քոց
սիրողաց։ Այլ յաղթեալ 'ի
քումմէ մարդասիրութենէդ՝
արասցես այցելութիւն մեղու-
ցեալ ծառայիս քո. և մի ըստ
չար գործոց իմոց հատուսցես
ինձ, և մի հրամայեր կապեալ
ոտիւք և ձեռօք հանել 'ի խա-
ւարն արտաքին, ուր լալ աչաց
է և կրճտել ատամանց. այլ
ըստ քումդ թթութեանդ և բա-
ղեբարութեանդ և անիշաչա-

բուԹեանդ՝ ողորմեա ինձ բաղ-
մամեղիս։ Յայնմ աւուր զերծո
զիս յամօԹոյն յաւիտենից, և
փրկեա զիս յանվախճան տան-
ջանացն, և ապրեցո զիս յան-
ներելի պատուհասիցն. և բաց
ինձ զդուռն ողորմուԹեան քո,
և մի փակեր զդուռն արքայու-
ԹեանՀ։

Տէր իմ տէր՝ աստուած իմ
աստուած՝ յիսուս քրիստոս, արժանի արա զիս զանարժանս յաւուրն յայնմիկ երանուԹեանց և անապականուԹեան պարգևաց լուսոյ, և անսպառ յաւիտենից ուրախուԹեանց, և բարեաց հաստուցմանց սրբոցն և արդարոցն, և զիսառս երանելեացն վայելել միշտ. զի մըտից արժանապէս յառագաստ

անմահ փեսայիդ , և ժառան-
գեցիս զանապատ բարիսն ընդ
ամենայն սուրբս քո՝ մաքուր և
յստակ և ՝ի սրտիս՝ համարձակ
երեսօք ։ Անհատ տեսիս զքեզ
ընդ հրեշտակս , և ընդ սուրբ
սիրոգս քո վայելեցիս զանհաս
զանճառելիդ և զանեզը լոյս
երրորդութեանդ՝ գոհանալով,
և զուգահաւասար արասցես
ընդ սուրբս քո յօրհնաբանու-
թիւնս միշտ արժանապէս, հա-
նապազ աստուածային անլսո-
ւեր լուսով քո պայծառացո ։
Եւ անդադար երգով փառա-
ւորեցիս և բարեբանեցիս և
վերօրհնեցիս զամենայնք զեր-
րորդութիւնդ , այժմ և յաւիտ-
ենից յաւիտեանս . ամէն ։

Աղօթք

Դարձեալ նորին սրբոյն Եփրեմի։

Տէր երկնի և երկրի, իշխան մահու և կենաց, դատաւոր կենդանեաց և մեռելոց, քրիստոս աստուած, յոյս և ապաւէն հոգւոյս իմոյ. քեզ խոնարհեցուցանեմ զերկրպագութիւն և մատուցանեմ փառաբանութեամբ մաղթանս։ Լուր պարգևիչ հայցուածոց իմոց, որ միայնդ ես առանց մեղաց. որ միայնդ ես սուրբ և՝ի սուրբս հանգուցեալ. որ միայնդ ես գթած և ողորմած։ Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողորմութեան քում, և ըստ բազում գթութեան քոյոց զանօրէնութիւնս իմ։ Ստեղծիչ

իմ՝ ողորմեա ինձ և օրհնեա զիս, երևեցո զերեսս քո առ իս և հաշտեա ընդ իս։ Ապրեցուցիչ իմ՝ դարձ առ իս, երևեցո զերեսս քո և յիշեա զիս յարքայութեան քումմ։ Դարձ առ իս աստուած փրկիչ իմ, և դարձո զսրտմտութիւնս քո յինէն. մի յաւիտեան բարկանար ինձ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. մի բարկութիւն խրատեր զիս, և մի սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս. մի յաւիտեան բարկանար ինձ, և մի յիշեր զչարիս իմ, և մի պարտաւորեր զիս ըստ իմում անօրէնութեան. մի յաւիտեան պահեր ոխս, և մի՛ ի սպառ բարկանար ինձ։ Մի ըստ մեղացս իմոց առներ, և մի ըստ անօրէ-

նութեան իմում հատուցաներ ինձ։ Մի ընկենուր զիս յերեսաց քոց, և մի խնդրեր զգիր յանցանաց իմոց. մի դատապարտեր զիս, զի ես ինձէն գիտեմ զի անուղղայ եմ և յանցաւոր 'ի մանկութենէ իմմէ, և անպատասխանի յամենայնի։

Այլ դու դատաւոր հզօր և անոխակալ, որ զյանցանս մեզանն թողեր զանառակ որդւոյն, թող և ինձ զպարտիս մեզուցեալ և անարժան քո ծառայիս. քանզի քո առատ բարերարութիւնդ յորժամ յիս ցուցցես, յայնժամ երևեսցի բարեգթութիւն քո, որ արժանի եմ բիւր տանջանաց. զի զամենայն զկեանս իմ անառակութեամբ անցուցի, և ոչ կացի

'ի հրամանի քում։ Այլ քաղց-
րացիր ինձ քաղցրութեամբ՝
քաղցր և բարի թագաւոր, և
հաշտեա ընդ բազմամեղիս։
Մի հայիր յիմ անհնազանդու-
թիւնս և 'ի ծուլութիւնս. մի
անարգեր զիս և մի թողուր
զիս և մի ընդ վայր հարկաներ
զիս։ Զի թէպէտ ես զտա-
ճար հոգւոյդ սրբոյ ապակա-
նեցի իմով ծուլութեամբս և
անառակ գնացիւքս, այլ դու
գթա յիս ստեղծիչ իմ ողորմած
և անյիշաչար։ Մի ապականեր
զհոգի իմ գեհենաժառանգ
այրմամբն յաւիտենականաւ.
այլ գթացեալ մարդասիրապէս՝
երկայնամիտ լեր առ իս, և նե-
րեա յանցանաց իմոց, և շնորհ-
հեա ինձ ժամանակ զղջմամբ

արտասուաց և ապաշխարու-
թեան։ Եւ տուր զօրութիւն
և իմաստութիւն խորհել զո-
ւիենս քո 'ի տուէ և 'ի գիշերի,
գործել զբարի և առնել զար-
դարութի առաջի երեսաց քոց։
Համբառնամ առ քեզ տէր՝
զաչս իմ բոլորով սրտիւ իմով.
կարդամ առ քեզ, քրիստոս աս-
տուած միածին որդի աստու-
ծոյ։ Որ կամաւոր խոնարհեցար
յանձառ փառաց, առեր զկեր-
պարանս ծառայի. և անպար-
տականդ յաղագս դատապար-
տութեան մերոյ համբերեցեր
մինչև զչարչարանս խաչի և
մահու յանձն առեր վասն փրկ-
կութեան ստեղծուածոց քոց։
Արդ՝ որ այսպիսի սէր ունիս
առ ազգս մարդկան, և կամիս

զի ամենայն մարդ կեցցէ և 'ի գիտութիւն ճշմարտութեան եկեսցէ, զթա 'ի բաղմամեղս զթած և մարդասէր տէր, և կամեաց ընդ իմ փրկութիւնն, և արա ողորմութիւն ինձ եղ-կելոյս և թշուառականիս, որ առաւել վիրաւորեալ եմ և ողորմելի քան զամ մարդիկ։ Զի ոչ մի օր սիրեցի զքեզ 'ի բոլոր սրտէ իմմէ, և ոչ մի ժամ յամ զօրութենէ իմմէ պահեցի զպատուիրանս քո. այլ պղծութեամբ և զբօսանօք անցուցի զամ ժամանակս իմ, և աղտեղի խորհրդովք անցուցի զկեանս իմ։ Աւուրք իմ պակասեցան, և անօրէնութիւնք իմ բարձրացան, և ոչ գոյ ինձ յոյս փրկութեան և տեղի ապաւինի.

բայց միայն յուսացեալ եմ և ապաւինեալ յառաւ ողորմութիւն քո՝ քրիստոս աստուած։

Եւ արդ՝ անկեալ բնամբ արտասուաց աղաչեմ զքեզ, և հառաչմամբ սրտիւ առ քեզ պաղատիմ. մինչև եմ կորուսեալ և մինչև է ժամանակ դարձի իմոյ հասեալ՝ շնորհեա ինձ ժամանակ ապաշխարութեան, և յառաջ քան զվախճանն արձակեա զիս 'ի կապանաց մեղաց իմոց, և անտես արա զանթիւ անօրէնութիւնս իմ։ Որ ամենայն բարութեանց ես տէր, և իշխանդ ես թողուլ զմեղս, ծածկեա և արա անտեսութիւն անօրէնութեանց իմոց յամենայն մեծութենէ քումմէ։ Մխիթարեա զվշտացեալ և ըզ-

տառապեալ զՀոգիս իմ. և արժանի արա զիս յայսմ հետէ ըստ կամաց.քոց .քաղաքավարել զայլ և ս պանդխտութեան իմոյ ժամանակս։ Եթէ կամիմ և եթէ ոչ կամիմ՝ բռնադատեա զիս, և մի թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ, մինչև տարեալ հաստատես յօթեվանս արքայութեանդ երկնից։

Լուր տէր՝ աղօթից անարժան ծառայիս .քո, և պաղատանաց իմոց ունկնդիր. որ առացեր՝ թէ հայցեցէք և գտանիք, բախեցէք և բացցի ձեզ, և այժմ բաց ինձ տէր զդուռն ողորմութեանն՝ որ ողբալով կարդամ առ .քեզ։ Եւ մի անտես առներ զաղաչանս զմեղուցեալ անձին իմոյ. որ ոչ եկիր կոչել

զարդարս, այլ զմեղաւորս յա-
պաշխարութիւն։ Արդ՝ խո-
նարհեալ անձամբ և բեկեալ
սրտիւ և ամօթալից երեսօք
անկանիմ առաջի քո և աղա-
ղակեմ առ քեզ. Հայր, մեղայ
յերկինս և առաջի քո. թէպէտ
և ոչ եմ արժանի կոչիլ որդի քո
յաղագս ապականեալ վարուց
իմոց, և ոչ անուանել զանուն քո
գարշելի բերանով իմով, այլ
համարձակիմ 'ի գթութիւն քո,
զի գիտեմ զքեզ քաղցր և անո-
խակալ, բազմախնամ և երկայ-
նամիտ առ արարածս քո։ Եւ
յաղագս այնորիկ ժառելով պա-
ղատիմ առ քեզ. և յառաջ քան
զդնել ատենին աղաչեմ, և նախ
քան զփակել դրանն ապաշխա-
րութեան և հատանել անդարձ

վճռին՝ զարտասուս իմ արկա-
նեմ առաջի անոխակալ դթու-
թեանդ քո, ողորմած տէր երը-
կայնամիտ, քաղցր և անչիշա-
չարամի ընդ քանքարաթաքոյցն
դատապարտեր զիս, և մի ընդ
յիմար կուսանացն փակեր ըզ-
դուռն արքայութեան քո. մի
ընդ չար և ընդ վատ ծառայից
լծակցեր զիս, և մի ընդ անհա-
ւատն և ընդ հերձուածողն
դներ զբաժին իմ. մի ընդ պոռ-
նիկն և ընդ չարագործն կո-
րուսաներ զիս, և մի ընդ ախ-
տաւորն և ընդ շաղախեալն
հոգւոյ հաներ զիս 'ի կենացն։
Այլ զերծո զիս յանեզրական
տանջանացն, և ապրեցո յան-
հանդիստ ալէկոծութեանց, և
փրկեա յանմահ մահուանէն,

և աղատեա յաւիտենական ա-
մօթոյն. զերծո 'ի միշտ լալոյն
և հանապազորդ ողբալոյն։ Մի՛
սարսափիր առներ և մի՛ մերժեր
զիս 'ի քո դասուցն և յերանա-
ւէտ կենացն. մի՛ անքաժին հա-
ներ զիս 'ի հայրենի ժառան-
գութենէն, և մի՛ զրկեր զիս
յերկնաւոր հարսանեացն, և մի՛
կարօտ պահեր զիս 'ի քո ան-
ճառելի տեսլենէդ։ Այլ շնորհ-
հեա ինձ ընդ արժանաւորսն և
ընդ կատարեալ ոգիսն վերա-
նալ լուսեղէն ամպովք ընդ ա-
ռաջ քո յօդս, և պարզ երեսօք
և աչալրջութեամբ կալ առաջի
քո տէր։ Եւ վասն քո փառա-
ւորեալ և հզօր և ահեղ թա-
գաւորութեանդ մի՛ մտաներ
'ի դատաստան ընդ ծառայիս քո,

և մի հատուցաներ ինձ ըստ ա-
նօրէնութեանս, և մի ամաչե-
ցուցաներ զիս առաջի անթիւ
և ահեղ բանակաց քոց. այլ
ողորմեա ինձ, զի ոչ ոք է հա-
կառակ քեզ, և պարգևեա ինձ
զքո արքայութիւդ։ Ընդ սուրբս
քո դասեա, և ընդ արդարան
պսակեա. ընդ սիրելիսն քո օրհ-
նեա, և ընդ կամարարս կամաց
քոց յարաշխարհ ուրախու-
թիւնն ուրախացո. և առա-
տապարդև փառօք փառաւո-
րեա զիս տէր, 'ի լուսեղէն
երամս արդարոց՝ ընդ նոսին
հանդիսել 'ի վերինդ երուսա-
ղէմ յանսասուեր և յաստ-
ուածակեաց ուրախութիւնդ.
զի ընդ նոսին համաձայնեալ
փառաւորեցից զամենասուրբ

զերրորդութիւնդ յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք նորին դարձեալ։

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս՝ մի՛
մոռաներ ՝ի դատաստան ընդ
ծառայիս քո, և մի՛ տար այ-
լում զդատաստանս իմ, այլ ՝ի
փառաւոր բեմին մերձենալ զիս
արժանաւորեա. քանզի զոր աս-
տուած դատի, ողորմութեան
արժանի լինի։ Լսելով զայս ՝ի
հանճարեղաց և յիմաստնոց և
՝ի սրբոց առաքելոցն զայսոսիկ՝
ասեմ. զի ամենայն ոք որ ըղ-
թագաւոր տեսանէ, թէպէտ
և մեղուցեալ է՝ ոչ մեռանի։

Աղաչեմ զքեզ՝ ստեղծիչ իմ և փրկիչ իմ, մի՛ զիս 'ի նեղելն ի-մում թշուառացուցաներ. մի՛ խորտակելով չարչարեր զիս։ Քանզի եթէ արժանապէս ըստ գործոց այց արասցես ինձ, յերկոցունց կողմանց կազմի ինձ որոգայթ կորստեան. զի յորժամ յիշեմ զգործս իմ զանլմբերելի, դողումն 'ի վերայ իմ անկանելով խորտակեն զիս, և սառսուռ դժնեայ ունի զիս յորժամ վասահանամ հատուցումն ընդունել 'ի հանդիսատեանն՝ որ առաջի կայ, և ոչ կարեմ համբերել։ Եւ յառաջագոյն յայտ առնէ ատամանց իմոց կրճտումն, որ անդ առաջի կայ ինձ ցաւքն և սառսուռքն։ Տես տէր՝ զխոնարհութիւն իմ

և գթա յիս ։ Աղաչեմ զքեզ՝ միածին որդի աստուծոյ, արժանի արա զիս թողութեան մեղաց, և մի՛ հատուցաներ ինձ ըստ վարձուց վաստակոց իմոց. քանզի եթէ զանօրէնութիս իմ պահեսցես, ո՞վ տեսցէ զքեզ. և եթէ ըստ մեծութե՛ քում հատուցանես մեզ ողորմութի՛, արժանի գտանիմք 'ի դատաստանի քում. քանզի՝ ամ բերան խցցի և դատապարտեսցի՝ ամ աշխարհ առաջի աստուծոյ ։ Արդ ոչ եթէ զքո շնորհսդ արհամարհելով յառաջ բերեմ զայսոսիկ, այլ զգրեալսն խօսիմ՝ երկայնամիտ քրիստոս ։ Զի՞նչ օգուտ իցէ քեզ 'ի մարմնոյ ի՛մոյ, եթէ 'ի բորբոքեալ հուրն առաքեցայց. արա ընդ իս ըստ

ողորմութեան քում զգթութիւն քո, և ծանիցի ամենեցուն շնորհք քո և երկայնմտութիւն քո։ Եթէ զդատաստան ամենայն երկրի առնես, որպէս պատուիրանք քո յայտնեցին, ոչ տարեսցի մի 'ի հոգւոյց, և 'ի բիւրոց ոչ փրկեսցին։ Այլ զի՞նչ հոգալով խօսիմ զայս ես տառապեալս. աղաչեմ փրկիչ՝ ոչ զի զուգեսցես զմեղաւորսն ընդ արդարսն. քեզ մաղթեմ՝ բարերարութե՛ն արդի, զի արժանի արասցես զգթութի՛ն քո սփռել 'ի մեզ, յիս և 'ի մերձաւորս իմ։ Դարձեալ աղաչեմ և ոչ դադարեցից երբէք յայսցանէ. զի թէ ոչ զգութիւն քո ձգեսցես 'ի մեզ, ոչ ոք կարող է տեսանել զկեանս։

Աստուած՝ գթութեամբդ քո
պաշտեմ զքեզ, մի կացուցաներ
զիս ընդ ուլն 'ի ձախմէ քումմէ՝ որք
զայրացուցին զքեզ, և մի ասիցես թէ ոչ գիտեմ ըզ-
քեզ. այլ տուր ինձ յաղագս
գթութեան քո մշանջենաւոր
ողբումն և զղջումն. նուաստա-
ցո զսիրտ իմ և սրբեա զսա, զի
լիցի տաճար շնորհաց քոց։ Զի
թէպէտ մեղաւոր եմ և ամ-
բարիշտ, սակայն հանապազ
զդրուն քո բախեմ. զի թէ
դանդաղկոտ եմ և պղերգ, սա-
կայն զճանապարհս քո կամիմ
գնալ։ Տէր իմ և փրկիչ, ընդէր
զիս լքանես. գթա յիս, վասն
զի դու միայն ես առանց մե-
ղաց. հան զիս 'ի աղմոյ անօրէ-
նութեան իմոյ, զի մի ընկալայց

յաւիտեան։ Փրկեա զիս 'ի բե-
ռանոյ թշնամւոյն իմոյ, զի ահա
իբրև զառիւծ մռնչէ կամելով
կլանել զիս. զարթո զզօրութի-
քո, և եկեսցէ կեցուցանել զիս.
փայլատակեա զփայլատակունս
քո, և քայքայեա զզօրութիւն
նորա. երկիցէ և զարհուրեսցի
յերեսաց քոց, քանզի տկար է
և ոչ ունի զօրութիւն կալ ա-
ռաջի քո։ Եւ արժանաւորեա
զիս ընդ փրկեալսն խաչիւ և
արեամբ քով գոհանալ և փա-
ռաւորել զքեզ ընդ հօր և
ընդ սուրբ հոգւոյն, այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից. ամէն։

Աղօթք նորին դարձեալ։

Տէր աստուած զօրութեանց՝ աղաչեմք զքեզ, որ մեծդ ես և ահաւոր, ահեղ և սքանչելի, անեղ և անանցանելի, անքաւ և անքուանդակելի և ամենևին անքննելի և անիմանալի և անհաս, 'ի վերս քան զամենայն և ամենեցունց օրհնեալ գոլեալ և փառաւորեալ, անյիշաչար գթած և մարդասէր։ Քանզի դու միայն ես հայր ամենակալ և արարիչ ամենայն լինելութեանց, զորս 'ի չգոյէ գոյացուցեր, և ունիս 'ի հաստատութեան. և դու տէր՝ որ տէր ես ամենայնի, և ամենայն արարածք քոյով հրամանաւդ կառավարին։ Դու ես ամենեցուն

օգնական և պահապան. զու բժշկես զվիրաւորեալսն 'ի բանտարկուէն, և առողջացուցանես զհիւանդացեալս մեզք. ընդունիս զխոստովանողսն և զապաշխարողս, և քաւես և սրբես զյանցանսն մեղուցելոց։ Վասն որոյ ես կարի լի եմ մեղք, առ քեզ անկանիմ յարաժամ, աղաչեմ և մաղթեմ և խնդրեմ 'ի քէն զթողութիւն. զու նայեա յիս փրկիչ՝ մարդասիրութ քով, և ընկալ զթութեամբ քով ըզգերեալս 'ի չար թշնամւոյն։ Խոնարհեա տէր՝ 'ի մաղթանս իմ, և բժշկեա զհոգւոյս իմոյ զխոցոտումն յաներևոյթ նետից սատանայի։

Տես տէր՝ զտառապանս քո ծառայիս, և շնորհեա զթողու-

թիւն անթիւ յանցանաց իմոց զոր մեղայ։ Լուր տէր՝ ձայնի ողբալոյս և ցաւագին պաղատանացս, զի կարօտեմ շնորհի քո և ողորմութեանդ։ Թող տէր՝ զյանցանս իմ բազմամբեր և զմեղս իմ զանհամարս մինչև հասեալ ի ցէ դատաստանի քո. փարատեա յինէն զանզեղջութեան խաւարն՝ որ տարածեալ կայ 'ի սիրտս, և զեղջ հաստատեա. յորդորեա զիս յարտասուս և 'ի զեղջ ապաշխարութեան հանապազ։ Շնորհեա ինձ փրկիչ՝ զղջութիւն արտասուաց մարգարէին, որոյ զմահիճս թանայր, զի և ես ըզվէր հոգւոյս իմոյ լուացից հեծեծանօք և պաղատանօք և ողբագին արտասուօք։ Գիտեմ

տէր՝ զի յանցանք իմ անթիւ են առաջի քո մարդասէր, այլ և անբաւ են ողորմութիւնք քո 'ի վերայ ապաշխարողաց. ընդ որս և ինձ ողորմեա, ինձ որ առաւելս եմ անօրինեալ քան զամենայն մարդ։ Եւ չեմ արժանի առ քեզ 'ի վեր հայել բարձրար՝ 'ի բազմութենէ ապաստահեալ յանցանացն զոր գործեցի. այլ դու տէր՝ հայեաց 'ի վարանումն տարակուսանաց իմոց յերկեղէ գեհենին, և մի անդէզջ և անապաշաւ հաներ զիս յաշխարհէս լի յանցանօք։ Այլ 'ի վայրս տարժանելի վաստակոց և 'ի ջան կատարեալ ապաշխարութեան առ զհոգի իմ յինէն, և խառնեա 'ի թիւ ճշմարիտ ապաշխարող-

ղայն արդարացելոյն՝ որ 'ի փա-
ռս քո վայելեն։ Ոչ վասն իմ
ինչ վարուց եմ արժանի ողոր-
մութեան քո՝ մարդասէր, այլ
վասն գթութեան քո տէր՝ շնո-
րհեա ինձ թողութիւն յան-
ցանաց իմոց, և օգնեա 'ի մար-
ի թշնամւոյն ծուլացելոյ ծա-
ռայիս քո՝ բարերար. քանզի
բաղում անգամ խոստովանե-
ցայ և ապաշխարեմ, և ա-
նօրէն թշնամին ժամ 'ի ժամ
ձգելով կորոյս զկարողութեան
ժամանակն ապաշխարելոյ։

Եւ արդ եթէ ոչ դու տէր՝
օգնեացես և շնորհիս քո զօրա-
ցուսցես, չկիր ինձ 'ի գործոյ
իմոց 'ի փրկութիւն. զի թէ-
պէտ և բանամ զբերան իմ յա-
ղօթել, և զձեռս իմ առ քեզ 'ի

վեր համբառնամ յաղաչանս, անդրէն զսիրտ իմ սատանայ պատրուակէ, և զմիտս մերժէ յաստուածային յերկեղէ, զանազան և զազիր խորհրդովք զբաղեցուցանէ և ընդունայն հանէ յաղօթիցն։ Վասն որոյ զփրկիչդ իմ աղաչեմ, փրկեա զիս 'ի պատերազմէս յայսմանէ. քանզի կարի նեղեալ եմ 'ի նեղութենէ թշնամւոյն՝ որ երբեմն 'ի հաւատս յորդորէ յօժարամիտ սրտիւ խնդութիւն, և երբեմն 'ի մեղս ընկենու ոչ յիշելով զբոց գեհենոյն. զոր ոչ զգացի, և ոչ լալով լուացի ըզվիրաց յանցանաց իմոց փտութիւնս։ Որ չարախոցս եմ վիրաւորեալ յանթիւ մեղացս բազմութենէ, և ոչ բաւեմ

ապրել ծուլացելով անձամբս. այլ յողորմութիւն քո յուսալով համարձակիմ առ քեզ յաղօթել բարերարիդ և մարդասիրիդ ատուծոյ։ Ընկալ զաղաչանս մեր ցաւագինս և պաղատանս իմ աղերսաբերս. և շնորհեա ինձ զզջումն արտասուաց ապաշխարութեան, որով զմեղս իմ քաւեցից, և զարարիչդ իմ հաշտեցուցից մաղթանօք։ Ահա տէր՝ սիրտ իմ դելու յանթիւ մեղացս վարանաց, և որովայն իմ հեծէ առ քեզ ողբալով. անձն իմ հեծէ և աչք իմ բաղձայ արտասուաց յիշելով զմեղաց իմոց զբազմութիւնն։ Զի լի եմ անթիւ յանցանօք և անհամար գործովք անօրէնութեամբ. և առ

քաւիչդ իմ խոստովանիմ ողբալով, քանզի աստուած ես գթութեանց և տէր ողորմութեանց, գթա յամենայն մեղս որ 'ի քեզ եմ ապաւինեալ, բազմադութ։ Զի կարելիր եմ մեղաք, և տագնապեալ ախտիւ յանցանաք, և խնդրեմ 'ի քէն բժշկել՝ որ բժիշկ ես հոգւոց և քաւիչ յանցանաց։ Եւ որդ բժշկեա տէր, զի լեզուս իմ վիրաւորի գատարկաբանութեամբ և 'ի զրախօսու բամբասանաց։

Լուսաւորեա տէր՝ զաչս իմ յածողս 'ի չարաչար նայելոյ և յանդէպ տեսանելոյ։ Սրբեա տէր՝ զմիտս իմ 'ի խաւարային խորհրդոց ստոյգնայի և յամենայն չար գործոց թշնամւոյն,

և լցո շնորհօք և ողորմութիւն
քո։ Լուա տէր՝ զաղօտ հոգւոյ
իմոյ զոր ժանդահոտ մեղաց
նեխութեամբ զաղրացուցի. և
շնորհեա ինձ խորհել միշտ ըղ-
սիրոյդ քո՝ բաղձալ յարաժամ։
Հօրդ մարդասիրի և բարերա-
րի կարօտիմ հանապազ, ընկալ
զիս գթութեամբ որպէս զոր-
դին անառակ. լցո զքաղց իմ
և զծարաւ յառատաբաշխ շը-
նորհէդ՝ բարերար։ Եւ խընդ-
րեմ առ քեզ մերձենալև միշտ
շնորհաց քոց փափաքիմ, յարա-
ժամ բերկրանօք ժոխիմ հայցել
մաղթանօք։ Եւ դու տէր՝ ընկ-
կալ զիշատագնելոյս տառապանս,
և ներեա քոյով մեծաւ ներող-
ութեամբ յանցաւոր ծառայ-
ին՝ բարերար։ Զի թէ առանց

ներելոյ զյանցանս իմ դատես, ապա երանեմ չեղելոցն յորոշայնի, զի հուր գեհենին է ժառանգութի հանապազ. քանզի ոչ մնացին ճանապարհք մեզաց՝ ընդ որս ոչ գնացի, և 'ի շնորհաց սուրբ հոգւոյդ մերկացայ։

Ընդ անկեալ առ քեզ պաղատիմ, գթա 'ի ժառութիւն թախանձանաց մաղթողիս, և մի մերժեր զիս յողորմութենէ քումմէ՝ ողորմած տէր։ Զի զքեզ խնդրեցի և զքեզ աղաչեմ, լից զփափաք իմ որում միշտ ոգի իմ կարօտի՝ մեղաց թողութիւն։ Զի ոչ թէ իբրև զբարեգործ ոք հայցեմ 'ի քէն համարձակ, այլ իբրև զմեծամեղ յանցաւոր աղերսիւ ժըամեմ յարաժամ։ Ոչ զոգի իմ

մաքուր ունելով ինչ մերձենամ առ քեզ՝ մարդասէր, այլ՝ի մաքրութենէդ քումմէ զժահահութիւն վերաց մեղաց իմոց մաքրել աղաչեմ. զի դու միայն ես հայր իմ և տէր բարերար, արարիչ իմ և փրկիչ իմ և կեցուցիչ իմ։

Ա՛ռ ո՞ երթայց՝ մարդասէր, կամ յումմէ՞ խնդրեցից օգնութիւն և վերաց իմոց բժշկութիւն. այլ քեզ մաղթեմ ողորմածիդ աստուծոյ և բաղմագութիւթ իմոյ արարչիդ։ Մի՛ բարկութէ՛ խրատեր, և մի՛ սրտմբութեամբ քո յանդիմաներ՝ բարերար. մի՛ ընդ պատժեալն պատժեր զիս, և մի՛ ընդ դատապարտեալն դատեր զիս՝ գթած. մի՛ անողորմ պահան-

ջանք պահանջեր, և մի սոս-
կալի դեհենիւդ դողացուցա-
ներ՝ մարդասէր։ Մի յաւիտե-
նական ամօթոյն ամաչեցու-
ցաներ զիս, և մի 'ի մեծի յա-
ւուրն սրբոցն պատկելոյ՝ զիս պա-
տուհասեր անողորմ և աննե-
րելի։ Այլ ապրեցո զիս տէր՝
'ի հրահոսան հալոցացն և հը-
րաբորբոք գեհենայն, յանլոյծ
կապանացն և յաննշոյլ խաւա-
րէն, յանաչառ դատաստանա-
ցըն և յաններելի տանջանացն
ցաւոց։

Այո՛ տէր՝ յայտնեա առ իս
զգթութիւնս քո, զի սովոր ես
ցուցանել զողորմութիւն քո,
որ չարաչարս եմ վիրաւորեալ
առաւել քան զսոդոմայն. և
միշտ երկիւղիւ դողամ հանա-

պաղ՝ եթէ կենդանւոյն հրակիզեսցես իբրև զնոսա։ Վասն ո՞ր ոչ աղաչեմ զգթութիւնս քո՝ մարդասէր, շնորհեա ինձ նման նինուէացւոցն՝ զսրտմտութիւն քո յողորմութիւն դարձուցանել, կանգնել 'ի յանցանաց կործանմանէ. զի ահա ծով մեղաց յանդունդս ընկղմէ զիս վասն անօրէնութեան իմոյ առաւել քան զՔրիստոսէն։ Այլ հրամայեա ինձ տէր՝ զողորմութիւն քո տալոյ ամրութեան իբրև զնոյն տալրել ապաշխարութիւն 'ի հրեղէն ծովէն անդնդոց։ Քանզի դու այն բարերար տէրն ես, որ վասն մարդասիրութեան քո 'ի ծառայական կերպ ինքեր՝ թագաւորդ. աղաւեա և զիս 'ի չար ծառայութենէ մե-

ղաց իմոց և յանօրէնութեանց։

Որ վասն իմ թուք 'ի դէմս և ապտակս 'ի ծնօտս և փուշ 'ի գլուխս ընկալար մարդասէր՝ հան զփուշ յանցանաց իմոց, որ չարաչար վիրաւորիմ հանապազ։ Որ վասն իմ փայտի խաչի և խոցման գեղարդեանն և ձեռաց կապանաց և բևեռացն համբերեցեր բարերար՝ լոյծ և զիս 'ի դառն կապանաց սատանայի, և բժշկեա զխոցումն աներևոյթ գեղարդեան թշնամւոյն։ Եւ արդ որ այսր ամենայնի համբերեցեր ողորմած տէր՝ վասն իմ, և այժմ աղաչեմ վասն մեղացս թողութիւն։ Թէպէտ վասն անբաւ ծուլութեանս իմոյ չեմ արժանի ողորմութեան քո, սակայն

վան ժառութեան իմոյ լուր տէր՝ իբրև այրոյն թախանձանաց առ անիրաւ դատաւորին։ Եւ առ իս կատարեա ըղբան քո տէր իմ՝ թէ ոչ եկի կոչել զարդարս, այլ զմեղաւորս։ Եւ գիտեմ՝ եթէ արդարքն իբրև զարտս ընդունին 'ի քէն զարդարութիւն պարգևան, բայց ինձ ողորմութի՞ շնորհեա իբրև զմեծամեղն և բիւրապատիկ մահապարտի։

Որ առ ամենեսեան ես գըթած, լուր և իմ ողբալոյս առ քեզ՝ բարերար, և ունկն դիր դթութիւն պաղատանաց ծառայիս՝ ողորմած. դարձո զիս յուզիլ ճանապարհն իբրև ըզհայհոյիչն, և արդարացո որպէս զմաքսաւորն. ողորմեա ինձ որ-

պէս քանանացւոյն. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, և միւսանգամ դարձու յիս զշնորհն աւաղանին սրբութեանն զոր զանազան մեղաք հալածեցի։ Եւ մի ընդունայն առներ զաղաչանս ծառայիս քո՝ բարերար, այլ բաց զդուռն աղօթից իմոց առ քեզ՝ մարդասէր. և մի թագուցաներ զդուռն ողորմութեան քո յամենամեղ ծառայէս՝ աղօրմած։ Զի դու տէր՝ ասացեր, թէ չիք ինչ զոր խնդրիցէք յաստուծոյ՝ և ոչ առնուցուք։ Վասն որոյ ամենամեղս Յոհան հայցել 'ի քէն թողութիւն, զոր անսուտ խոստացար ինձ՝ փրկիչ. զի դու տէր՝ քաղցր և երկայնամիտ ես, վասն մեղաւորաց կոչեցար ողորմած. 'ի

դառնալ անօրինին ոչ յիշես զամենայն անօրէնութիւնն զոր արարար։ Արդ խնդրեմ 'ի քէն ողորմեա ինձ, քանզի դու միայն ես քաւիչ՝ որ զանթիւ յանցանս յանցելոյն քաւեցեր բարերար. զմեռեալս մեղաք կենդանացուցեր. զմոլորեալս 'ի չար թշնամւոյն դարձուցեր. զխաւարեալսն 'ի ճշմարտութենէ լուսաւորեցեր, և բազմամեղիս դարձին ներեցեր մինչև ցայժմ։ Զի քո եմ և 'ի քո պատկեր հաստատեցեր զիս. ձեռաք ստեղծեր և շնչով կենդանացուցեր և ամենայն իշխանութիւն փառաւորեցեր զիս. և եղուր ինձ պատուիրան, և ոչ պահեալսն անկայ 'ի փառացն։ Եւ դարձեալ 'ի գալստեան քո նո-

ղոգեցեր զիս՝ ողորմած. լուա-
ցեր և սրբեցեր զիս աւազանին
սրբութեամբ, և դարձեալ վե-
րըստին վերաւորեցայ և բժըշ-
կեցեր ապաշխարութեամբ։ Եւ
արդ՝ որ զայս ամենայն բարու-
թիւնս շնորհեցեր ինձ ողոր-
մութեամբ քով, քաւեա այժմ
'ի մեղաց և պահեա յայսմհե-
տէ սրբութեամբ՝ տէր. փրկեա
'ի թշնամւոյն և 'ի ձեռաց դը-
ժոխոց, 'ի միշտ լալոյն և յան-
դադար ողբալոյն՝ յորում ոչ ոք
լսէ և ներէ 'ի դառն աղեսից
տանջանացն։ Բայց միայն ես
մարդասէր, քաղցր և երկայնա-
միտ, բարերար և բազում ողոր-
մած, ընկալ զաղաչանս իմ։ Քեզ
մեղայ և քեզ խոստովանիմ և
առ քեզ պատրաստիմ. զվերս հո-

գ.ոյ իմոյ յաւագին հառաջ-
մամբ ողբամ, և զանօրէնութիս
իմ առաջի քո։ Աղաչեմ հաշ-
տեաց տէր՝ ընդ աղաչանս իմ
ողորմութեամբ քով. ներեա և
մարդասիրեա 'ի վերայ մեղու-
ցելոյս, և ընկալ գթութեամբ
քո զաղաչանս իմ։

Ընկալ տէր՝ զզղջումն խոս-
տովանութեան իմոյ, զհառա-
ջումն ապաշխարութեան. և
ջնջեա զանթիւ զանօրէնութիս
ամարդութեան իմոյ. զի ամ-
կարացայ իբրև զմարդ, մեղայ
և անկայ 'ի խորս չարեաց։ Գ.ը-
թա և քաւեա, և յարո իբրև
զաստուած և թեթևացո, և
կանգնեա յանեբևոյթ գլորման-
նէ, և ընկալ զսուղ ապաշխա-
րութիւն ապաշխարութեան

իմոյ՝ մարդասէր. և թեթև ացո
ղծանրութիւն մեղաց իմոց զոր
մեղայ քեզ՝ բարերար։ Քո եմ
գործ ձեռաց, մի՛ անտես առ-
ներ զիս՝ ողորմած. որ առ քեզ
զաչս 'ի վեր եմ ամբարձեալ 'ի
մաղթել զձեռս մտացս տարա-
ծեալ աչացս, և ծունր իջեալ
պաղատանօք զմեղս իմ խոստո-
վանիմ առ քեզ և աղաչեմ ող-
բալով. Հայր՝ մեղայ յերկինս
և առաջի քո, քաւեա զանօրէ-
նութիւնս իմ՝ ողորմած։ Եւ մի՛
այլ ևս թողուր զիս 'ի պատ-
ուիրանս քո մեղանչել՝ բարե-
բար. այլ շնորհեա ինձ առ քեզ
պաղատել ապաշխարութեամբ՝
պաղատանօք և ջանիւ աղօթից,
անդադար հառաչմամբ և գո-
րովագութ ողորմ ողբալով առ

քեզ հանապազ արտասուել, աղաչել և խնդրել մեզաց թողութիւն. զի կարող ես յամի մարդասիրութեամբ քո։

Պահեա զիս գթութեամբ քով. զօրացո զիս շնորհօք քո. օգնեա փրկեա և բժշկեա ըզվէրս մեզաց. նորոգեա զիս և հաստատեա և ապրեցո 'ի չար թշնամւոյն. ներեա քաւեա և արդարացո և լցո հոգւովդ քով։ Եւ շնորհեա ինձ պահել հանապազ զվարս ուղիղս և հաւատս ճշմարիտս խոնարհութեամբ և հեզութեամբ, հնազանդութեամբ, պատուիրանապահութեամբ. և սէր կատարեալ, սրբութիւն սրտի, ճշմարտութիւն լեզուի, ցընծութիւն աչաց, պարկեշտու-

թիւն մարմնոյ, պնդութիւն պահոց, յօժարութիւն աղօ-
թից, յորդորումն ողորմութեան, զղջումն և արտասուս ապաշ-
խարութեան, համբերութիւն և առաւել գոհութիւն ամե-
նայն նեղութեանց։ Զի այսու ամենայնիւ քաւեալ լիս և սրբ-
բեալ՝ արժանի արա մարմնոյ և արեան քո սրբոյ և աքքայու-
թեանդ երկնից, մարդասէր ա-
մենայնի։ Գոհացայց զքէն հա-
նապազ. երկիր պագից միան-
գամայն երրորդութեանդ յա-
րաժամ. օրհնեցից գովեցից և
փառաւորեցից գոհութիւն անդա-
դար զհայրդ ողորմած և զորդիդ
բարերար և զհոգիդ սուրբ կեն-
դանարար, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք նորին դարձեալ։

Փառք քեզ աստուած, փառք քեզ արարիչ յաւիտենից աստուած, փառք քեզ։ Որ շնորհեցեր հանգիստ տկարութեան մերում. որ զարթուցեր զաբարեածս զքեզ փառաւորել. որ 'ի յերկնից խոնարհեցար մարմնանալ վասն մեր, և 'ի սուրբ աստուածածնէն ած յայտնեցար։ Որ 'ի մէջ գիշերի վասն մեր յանցանաց ծնար 'ի կուսէն և 'ի սուրբ յայրին բազմեցար, զանարժան ծառայս քո որ յաղքատաց եմ ծնեալ՝ սրբեացես 'ի մեղաց։ Որ 'ի մէջ գիշերի գալով 'ի տաճարն արձակեցեր զծերունին, զանարժան զքո ծառայս արձակեա 'ի մեղաց կա-

պանաց և՝ ի բանտից։ Որ՝ ի մէջ գիշերի ճանապարհ հորդեցեր յեգիպտոս ելանել, զանարժան քո ծառայիս զելանելն յաշխարհէս առաջնորդեացես՝ ի կեանս։ Որ՝ ի մէջ գիշերի գընայիր՝ ի վերայ ծովուն իբր՝ ի վերայ ցամաքի, անարժան քո ծառայիս ձեռնտու լեր տէր իմ՝ որպէս պետրոսի։ Որ՝ ի մէջ գիշերի լուացեր զոտս աշակերտացն զպատուական մարմին և զարիւնդ քո բաշխելով՝ ի նոսա, զանարժան զքո ծառայիս լուացես զմեղս, և ընկալցիս հաղորդս մարդասիրապէս ընդ մեռասանս բազմեալ՝ ի սեղան խորհրդոյ։ Որ՝ ի մէջ գիշերի վասն մեր յաղօթս կայիր առ հայր յառաջքան դէպրը-

չարանս, զանարժանքս ծառայիս
ընկալցիս զաղօթս 'ի ժամ գիշե-
ւոյս։ Որ 'ի մէջ գիշերի բժշկել
կամեցար՝ 'ի պետրոսէ հատեալ
զունկն մաղքոսի, զանարժան
զքս ծառայս բժշկեա՝ զվերքա-
ւորեալս յանօրէն թշնամւոյն։
Որ 'ի մէջ գիշերի կալով առա-
ջի կայիափայ՝ դատապարտեցար
և ապատակեցար, զանարժան ըզ-
քս ծառայս յահագին քս դա-
տաստանին մի դատապարտեր։
Որ 'ի մէջ գիշերի վասն մեր հայ-
եցար 'ի պետրոս՝ յիշեցուցա-
նելով նմա զյանցանս իւր, ա-
նարժան քս ծառայիս շնորհեա
զղջումն և արտասուս 'ի լուա-
ցումն մեղաց իմոց։ Որ 'ի մէջ
գիշերի կամաւոր խաչի և մա-
հու ընդ մեռեալս համարեալ

և 'ի զինուորաց պահեցար, ա-
նարժան քո ծառայիս զբանակս
հրեշտակաց շնորհեսցես պա-
հապան։ Որ 'ի մէջ գիշերի յա-
րեար 'ի մեռելոց կամաւ հօր
և սուրբ հոգւոյն, զանարժան
զքո ծառայս՝ որ մեղաքս եմ մե-
ռեալ՝ կենդանացուսցես տէր,
իմ։ Որ 'ի մէջ գիշերի վասն մեր
գալոց ես միւսանգամ նորոգել
զարարածս, զանարժան զքս
ծառայս յանուանէ կոչեսցես
անապական նորոգմամբ և նո-
րահրաշ փառօք։ Որ 'ի մէջ գի-
շերի վասն քո մարգարէրուն Թեզ
զիմաստուն կուսանան ընկալցիս
յառագաստն, անարժան քո ծա-
ռայիս քոց զդուռն դրախտին
զառագաստն լուսոյ. զի դու ՆՔ,
ՆՔ, ՆՔ ես, տէր զօրուԹեց։

Աղօթք նորին դարձեալ։

Փրկեա զիս յիսուս քրիստոս որդի աստուծոյ՝ 'ի բարկութենէն որ գալոցն է։ Որպէս փրկեցեր զադամ 'ի դժոխոցն. որպէս փրկեցեր զնոյ 'ի ջրհեղեղէն. որպէս փրկեցեր զաբրահամ 'ի հալածչացն. որպէս փրկեցեր զղովտ 'ի սոդոմայեցւոցն. որպէս փրկեցեր զիսահակ յանհաւատից. որպէս փրկեցեր զյակոբ 'ի ձեռացն եսաւայ. որպէս փրկեցեր զյովսէփ 'ի գբին. որպէս փրկեցեր զմովսէս և զժողովուրդն 'ի փարաւոնէ. որպէս փրկեցեր զդաւիթ 'ի դողիադու. որպէս փրկեցեր զեղիա յեզաբէլայ. որպէս փրկեցեր

զեղիսէէ 'ի նախատանացն. որ-
պէս փրկեցեր զյովնան 'ի փո-
րոյ կիտին. որպէս փրկեցեր
զեզեկիա 'ի հիւանդութենէն.
որպէս փրկեցեր զերեմիա 'ի
գբոյ տղմին. որպէս փրկեցեր
զշուշան 'ի ծերոցն. որպէս փրը-
կեցեր զդանիէլ 'ի բերանոյ ա-
ռիւծուցն. որպէս փրկեցեր զե-
րիս մանկունան 'ի հնոցին. որ-
պէս փրկեցեր սուրբ զառա-
քեալն պօղոս 'ի բազում վըշ-
տացն. որպէս փրկեցեր զթեկղլ
'ի հրոյն և 'ի գազանացն։ Որպէս
փրկեցեր զնոսա՝ փրկեա և զմա-
տէր. ողորմեա ինձ աստուած
խաղաղութեամբ և լոյս աշխարհի՝
փրկիչ արարածոց։

Զ·թա տէր՝ և ողորմեա ինձ.
կանխեա առ իս և ողորմեա.

լուր ձայնի աղօթից իմոց յա-
մենայն ժամ։ Ծագեա զլոյս գի-
տութեան քո 'ի յիմարեալ մի-
տըս իմ և 'ի մահկանացու մար-
մինս իմ։ Բարձ յինէն զամօթ
նախատանաց թշնամւոյն։ Տուր
զօգնականութիւն խաչի քո, և
կանգնեա յիս զնշան յաղթու-
թեան բազկի քո. զի գոհաս-
ցին զքէն սուրբք քո, և փա-
ռաւորեսցի անուն մեծութե-
քո։ Ծագեա յիս զողորմու-
թիւն քո 'ի յաղէ սուրբ շնոր-
հաց քոց. և բարձ յինէն զդա-
տապարտութիւն անիծից պար-
տեաց իմոց 'ի ձեռն քաղցրու-
թեան փրկութե քո։ Խոնարհ-
հեցո տէր՝ զունկն քո և լուր
աղօթից իմոց։ Ողորմեա ինձ
տէր՝ զի նեղեալ եմ ես. մինչ-

թարեա զիս 'ի զօրութիւն անուանդ քո. բժշկեա զիս ողորմութեամբ քո, զի դողացեալ սիրտ իմ և ոսկերք իմ 'ի բազմութենէ յանցանաց իմոց։ Զի՞ մինչ է իմ փրկիչ, եթէ ոչ դու տէր՝ որ ամենեցուն գաղտնիք յայտնի են քեզ. չի՛ք ինչ առաջի զօրութեանդ քո 'ի ծածուկ։

Տէր ամենակալ՝ ուկն դիր խնդրուածաց իմոց, և լեր իմայցելու. զի պակասեցաւ 'ի վերջոտաց կեանք իմ, և ակարացաւ զօրութիւն իմ, և նուաղեաց լոյս աչաց իմոց. Ջերաւ փոր իմ, և ոսկերք իմ ցամաքեցաւ 'ի բազում հոգոց մեղաց իմոց։ Մի՛ տար զիս տէր՝ նախատինս դրացեաց իմոց, և ատելիք իմ մի՛ այպանեսցեն զիս։

Մի թողուր զիս տէր՝ վասն ո-
ղորմութեան քո, և մի մոռա-
նար զիս, զի քեզ սպասէ անձն
իմ. զի դու ես յոյս ժառան-
գութեան իմոյ։ Յեռս դարձ-
ցին հալածիչք իմ ընդունայն,
և առելիք իմ՝ ի տարապարտուց։
Լուսաւորեա զիս տէր՝ և դարձ-
ո զերեսս քո յիս։ Մերկացո
յինէն զխաւարն մոլորութե,
և հաստատեա զիս՝ ի կենդա-
նութիւն քանի քո։ Բեկ զհը-
պարտութիւն թշնամւոյն՝ տէր
ամենակալ. խորտակեա զյա-
մառութիւն նորա, զի մի կա-
րասցէ փակել զդուռն լուսոյ
քո՝ ելանել ինձ՝ ի ճանապարհս
արդարութեան։

Խազում են քաղցրութիւնք
քո՝ տէր, ցօղեա յիս զկանուխն

և զանազանն։ Հալեա զսառն անհնազանդութեան մտաց իմոց, և բարձ զմէգ թերահաւատութեանն 'ի խորհրդոց իմոց։ Ցածո յինէն զուխս մոլեկանս հարուածոց ցանկութեան, և ցամաքեցո յինէն զաղբիւրն ստութեան։ Հեռի արա յինէն զձեռն ատելութեան, որ անբոյս առնէ զսերմն արդարութեան։ Շնորհեա զարև քաղցրութեան հոգւոյդ սրբոյ՝ ըզքաւիչդ իմ և զարարիչդ, և ցօղով շնորհաց քոց լուա յինէն զամենայն թոյնս վնասակարս։ Մշակեա յիս՝ տէր, մշակ բարերար՝ զսերմ արդարութեանքո, և պահեա 'ի նենգութենէ թշնամւոյն, զի մի սերմանեսցէ յիս զսերմն չար։ Ընդ յարը-

կաւ արա զիս՝ ապաւէն իմ և փրկիչ իմ, 'ի հակառակութէ թշնամւոյն։

Օ՜ագեա զնշոյլ ճառագայթից ճշմարտութեան քո յիս, և առաջնորդեա ինձ մինչև 'ի քաղաքն սրբոց։ Արժանաւորեա զիս ամ իմ՝ հաւասարել ընդ սուրբս քո. փառաւորել զանուն քո, որ աղքիւրդ ես կենաց և փրկութեան։ Բան քո կենդանի լի է ամենայն երանութեամբ. տուր ինձ և լցո զիս, զի կարօտեալ եմ. օգնեա ինձ, զի տկարացեալ եմ։ Արա զմեզ արժանի սրբութիւն ճաշակել 'ի հոգևոր օրինացդ, զի ելցի մեզ պարիսպ յամենայն նեղութենէ թշնամւոյն։ Մի՛ տար գերել զտկար միտս մեր

պղտոր խարդախութիւնք իւրովք։
Արքո մեզ տէր յոյս մեր՝ 'ի
քաղցրութենէ զօրութեանդ ճըշ-
մարտութեան քո, զի ապրեսցուք
'ի սատակագոյն ալեաց
փորձութեանց աշխարհիս։ Տնկեա
զմեզ տէր տէր՝ 'ի վերայ անսխալ
հաւատոց քոց 'ի մէջ
ջուրց գնացից պատուիրանաց
քոց։ Յաջողեա մեզ տէր՝ 'ի
բարի խորհուրդս 'ի տուէ և 'ի
գիշերի, զի առանց զբաղման
կացցուք 'ի զուարթութիւն լուսոյ
քո՝ բարերար։ Եւ բացցես
մեզ զդուռն կենդանութեան
լուսոյ քո արժանի լինել մեզ
սիրոյդ քում։

Աղաչեմք տէր՝ զքաղցր և ըն-
դլիաց տերութիւնդ քո. տուր
մեզ 'ի սիրոյդ քումմէ, և յաւել

'ի մեզ 'ի շնորհաց քոց, զի արժանի եղիցուք լինել պաշտօնեայք կամաց քոց։ Բուրեսցեն շրթունք մեր որպէս խունկ զաղօթս մեր յամենայն ժամ առաջի մեծութեանդ քո։ Հաշտեա ընդ մեզ տէր՝ զի բարի ես. և թագաւորեցո 'ի մեզ զյաղթութիւնս քո, և տուր մեզ զնահատակութիւն քաջութեան խաչիւդ քո։ Յորդորեա զմեզ տէր՝ 'ի սէր քաջութիւն բանի քո. և հորդեա զՀանապարհս առաջի ոտից մերոց։ Կարողս արա զմեզ տէր՝ առ կոչումնդ երկնաւոր կատարել ոտիւք։ Բաց մեզ տէր՝ զդուռն հարսանեաց քոց. և զարդարեա 'ի զարդ սրբութիւն հոգևոր պատմուճանիդ՝ և վայելուչ պայ-

ծառութեան կենդանի գեղոյդ
պատուիրանաց քոց։

Օ՜ քեզ աղաչեմք տէր աս-
տուած մեր՝ յոյս փրկութեան
մերոյ. զքէն գոհանամք բե-
րանովք մերովք՝ տալ փառս և
խոստովանութիւն և երկրպա-
գութիւն աստուածութեանդ
քում։ Առաւօտ մեծ ամենայն
առաւօտուց և լուսատու ա-
մենայն լուսաւորաց՝ ծագեա
'ի մեզ զլոյս ճշմարտութեանդ քո.
'ի քաց արա 'ի մէնջ զմէգն և
զխաւարն ստուերական գիշե-
րոյ, զի մի կուրացուսցէ զտես-
սիլս խորհրդոց մերոց. կանխեա
առ մեզ զլոյս քո գիտութեան,
զի գնասցուք 'ի ճանապարհս
քո ուղիղս։ Յոյս մեր և փրկիչ
քաց մեզ զդուռն լուսոյ քո, և

արժանի արա փառաւորել ըզ-
քեզ 'ի ձայն ցնծութեան։

Ողորմեն աղօթք իմ առաջի քո
տէր՝ մի դարձուցաներ 'ի մէնջ
զերեսս քո վասն մեղաց մերոց,
փրկիչ հոգւոց մերոց և դարձ-
ուցիչ մոլորութեանց մերոց։
Ընկալ զմեզ տէր բարերար՝ և
խլեա զկոչ չարին առաջի ոտից
մերոց, և բարձ զդայթապղուա-
թիւն նորա 'ի գնացից մերոց։
Թագաւոր մեր և աստուած՝
թող մեզ զմեղս մեր և զյան-
ցանս, զի դու ես քաւիչ մեր։
Լից զմեզ փրկիչ՝ սրբութեամբ
հոգւոյդ սրբոյ բարերարի, զի
դա է հաշտեցուցիչ մեր ընդ
կամս քո. և փառաւորեսցի ա-
նուն քո սուրբ։ Տուր մեզ տէր՝
սիրտ նոր և հոգի նորոգ, և լից

սիրով քով սրբով։ Բաց տէր՝ զՀոսանս քաղցր անձրևաց քոց, և յորդեացես ընդ ակօս ականջաց մերոց, զի զուարթասցին բոյսք սերման քո սրբոյ 'ի մեզ, որ արժանի արարեր զանարժանութիւնս մեր կարդալ զանուն քո սուրբ։

Ցանդեա տէր՝ և ամրացո զամենայն խրատատուութիս թըշնամւոյն, զի մի ճռաքաղ արասցէ զպտուղ կենդանութեան մոտաց մերոց, և զրկիցիմք յօրհնութենէդ քումմէ։ Զի չիք ոք նման քեզ տէր՝ 'ի սուրբս, և բարերար և պարգևատու կարօտելոց և իրաւարար զրկելոց։ Արծարծեա 'ի նուաղեալ յանձինս մեր զլոյս ճծութեանդ քո, և օդն չարութեան մի շնչեսցէ

'ի լոյս հաւատոց մերոց, այլ ա-
մաչեցեալ դարձցի յետս։ Մի
կարօտ առներ զմեզ 'ի քո շնոր-
հացդ՝ աստուած մեր. զի չկ'ք ոք
որ մխիթարէ զմեզ, և ոչ ոք է
որ օգնէ, բայց աչք քո սուրբ՝
որ բացիչդ ես փակելոց, ար-
ձակիչդ ես կապելոց, անդոր-
րիչ նեղելոց, տուիչ կարօտե-
լոց, մխիթարիչ սգաւորաց, բը-
ժիշկ ախտացելոց, գտիչ կորու-
սելոց, քաւիչ յանցուցելոց և
թողիչ մեղաց։ Դու ես շտե-
մարան բարութեան 'ի յերկինս
և 'ի յերկրի։

Աղաչեմ զքաղցրութիւնդ քո
տէր՝ մի արդելուր 'ի մէնջ զո-
ղորմութիւն քո վասն բազում
յանցանաց մերոց. այլ բաց
մեզ տէր՝ զի մտցուք, և տուր

մեզ՝ զի առցուք։ Վասն քո՞ որ
անուանդ մի՛ յամօթ առներ ըզ-
մեզ, և մի՛ բարկանար մեզ տէր.
և մի՛ յիշեր զանօրէնութիս մեր
և զչարիս զոր գործեցաք։ Կա-
մեաց տէր, զի կեցցուք. և ո-
ղորմեաց, զի ապրեսցուք։ Ներ-
ե՛ա մեզ տէր՝ զի եկեսցուք 'ի
գիտութիւն ճշմարտութեան,
և մի՛ պահանջեր զմեզ ըստ մե-
ղուս՝ չարութեանս. այլ տուր
ձեռն օգնականութեան, զի մի՛
ոանահար լիցին թշնամիք մեր
'ի վրիպել զմեզ 'ի փրկութենէ
քումմէ։ Կանգնեա տէր՝ զգը-
լորուն մեր, և մի՛ տար զմեզ
'ի նախատինս դրացեաց մերոց։
Զի թէպէտ և մեղաք, սակայն
դու բարերար փրկիչ աստուած՝
մի՛ անտես առներ. այլ գթա 'ի

մեզ և առաջնորդեա մեզ 'ի նա-
ւահանգիստ խաղաղութեանքս,
և հաստատեա 'ի մեզ 'ի վերայ
շինութեան 'ի կարգս արդա-
րութեան։ Խափանեա տէր՝
զթշնամացուցիչս մեր, և հա-
լածիչք մեր դարձցին յետս իւ-
րեանց։ և մեք հասցուք 'ի
քաղցրութիւն օթեվանաց պատ-
ուիրանաց քոց յամենայն ժամ
գոհանալ զքէն, և փառս տալ
անուանդ քում սրբոյ։

Տէր փրկիչ և ստուած բա-
զումողորմ, ողորմեա տէր՝ և
մի թողուր զիս վասն անուանդ
քում սրբոյ։ Տէր գիտութեան
և ստուած ամենայն իմաս-
տութեան, տուր մեզ տէր՝ զքո
գիտութիւնդ և զքո կատար-
եալ իմաստութիւնդ։ զի ըղ-

պատուոյցուք 'ի ցնորից մոլորութեանց, այնմ՝ որ ետան ըզմեզ 'ի դրախտէն փափկութեան, և մերժեաց զմեզ 'ի գիտութեան սիրոյ քո կենդանութեան։ Հայեացի տէր՝ ակն ողորմութեան քո 'ի յաւագին վիշտս մեր առ 'ի բժշկել զմեզ յանհնարին արարմանութենէս, որ խառնեալ ունի բազում խռովութիւնս։

Հաշտեա տէր՝ ընդ մեզ վասն մեծազօր անուանդ քո, և ողորմեա մերոյ տկարութեան։ Խափանեա 'ի մէնջ տէր՝ զվնասակար խորհուրդս և զձայնս՝ որ հեռի են 'ի քաղցրութենէդ քումմէ։ Տէր գթած՝ մի թողուր զմեզ 'ի սպառ, զի քո եմք ստեղծուածք. և մի բարկանար մեզ, զի դու գթած ես և մարդ

դասէր։ Յիշեա տէր՝ զուխտն
որ ընդ սիրելիսն քո, և բարձ
'ի մէնջ զխաւարն ապիշութեան
թանձրամած ստուերին կորըս-
տեան, որ ընկղմէն զմիտս ըզ-
դաստութեան մերոյ, և վարա-
տէն 'ի քո խնամոցդ։ Տուր մեզ
տէր՝ զլոյս քո կենդանարար ըզ-
ստուրբ և զխաղաղարար 'ի պահ-
պանութիւն և 'ի սրբութիւն
մտաց մերոց։ Զան բարեխօ-
սութեան հրեշտակաց քոց ըն-
կալ զաղաչանս մեր. և արժա-
նաւորեա դասիլ ընդ նոսին՝
օրհնել և փառաւորել զքեզ
անդադար ձայնիւ։ Յիշեա և
զիմ նուաստութիս, և նայեա
'ի խնդրուածս իմ. և լուր ձայ-
նի պաղատանաց մերոց, որպէս
ուստերք՝ եթէ յաղօթս կայ-

ցէք և մի ձանձրանայք։ Եւ դարձեալ՝ թէ յաղօթս կացջիք, զի մի մտջիք 'ի փորձութիւն։ Դարձեալ հրամայեցեր՝ եթէ չիք ինչ զոր խնդրիցէք յաստուծոյ, եթէ ոչ տացէ ձեզ։

Արդ այժմ մեք տէր՝ ոչ վասն հաճութեան գործոց մերոց կամ յարդարութիւս մեր ապաստան լինել ազաչեմք զքեզ, այլ վասն ողորմութեան և մարդասիրութեան քո. զի քաղցր ես և բարերար, և մեք իբրև զպարտականն և զմեծամեղս կամք առաջի քո։ Դու իբրև զՀայր գթած, իբրև զտէր քաղցր՝ լուր աղօթից մերոց, զի զարթիցեն զդայութիւնք մեր խնդրել համարձակ։ Բաց զականջս մեր լսել զձայն պատգամաց քոց.

և բացցին աչք սրտից մերոց
հայել առ քեզ 'ի բարձունս։
Լուր աղօթից մերոց և ընկալ
զխնդրուածս մեր և արա զկամս
մեր. լուր ձայնի աղօթից իմոց,
խնայեա 'ի ժողովուրդս քո 'ի
ժամանակի նեղութեանն, և փոխ-
թա առնել զգթութիւն քո։
Մի՛ բարկութեամբ քով խրատ-
ներ զմեզ, և մի՛ սրտմտութիւ
քո ակն յանդիման առներ ըզ-
մեզ. զի ժողովուրդ քոյ եմք,
և ձեռակերտք ձեռաց քոց, և
ստեղծուած մատանց քոց։ Ի քո
պատկեր հաստատեցեր զմեզ,
և հոգի առ 'ի քէն փչեցեր 'ի
մեզ. մի՛ յաւիտեան բարկանար
մեզ, և մի՛ 'ի բացէ առնիր 'ի
ծառայից քոց։ Մինչ մոլորեալք
էաք՝ դարձուցեր զմեզ, չարչա-

ռեալք՝ և փրկեցեր, ցրուեալք՝
և ժողովեցեր, խաւարեալք՝ և
լուսաւորեցեր, արգելեալք՝ և
հաներ յանդորր, կապեալք՝ և
արձակեցեր 'ի կապանաց. ան-
յոյսք էաք, և կոչեցեր զմեզ 'ի
յոյս քո. մեղաւոր էաք, և կա-
մեցար զի արդարասցուք. ոչ
խնդրեցաք՝ և եկիր առ մեզ և
արեամբ քո փրկեցեր զմեզ, և
'ի ձեռն քո ծանեաք մեք զմեզ.
ոչ ձանձրացուցաք մեք զքեզ
խնդրուածովք, և ինքեր 'ի դը-
ժոխան. մեք հանապազ բար-
կացուցանեմք զքեզ, և դու ե-
կիր վասն մեր յանարգանս. ան-
չափ էին անօրէնութիւնք մեր
առաջի քո, և փրկեցեր զմեզ
չարչարանօք քոյովք։ Եւ այժմ
աղաչեմք զքեզ՝ տէր և ողորմ մեր,

երկիր պագանեմք և գոհանամք
զքէն, և փառաւորեմք զսքոր-
մութիւն քո։ Ի ձեռն սիրելի
որդւոյ քո լուր աղօթից մերոց,
և ընկալ զխնդրուածս մեր. տես
զնախատինս մեր. նայեա 'ի տա-
ռապանս մեր, և գթասցի սիրտ
քո 'ի ժողովուրդ քո՝ որ մատ-
նեցաւ յաւար և յափշտակու-
թիւն։

Նայեա և 'ի սուրբ տաճարս
քո՝ որ աւերեցաւ, և 'ի սեղանս
քո՝ որ կործանեցաւ, և 'ի քա-
հանայքս քո՝ որ կոտորեցան,
և յուխտս քո՝ որ ցրուեցան,
և 'ի կտակարանքս քո՝ որ կնքե-
ցան 'ի ցրուումն և 'ի յաւա-
րումն։ Յաճախեաց ամօթ մեր,
ցրուեցաւ ժողովուրդ քո, հե-
ղաւ երկրի զքուր ուխտ քո։ Որ

խնայեա 'ի մեզ տէր՝ զի մատ-
նեցաք 'ի նախատինս և 'ի չար-
չարանս և յամօթ։ Առ ոչ ա-
զաղակեսցուք, զի լուիցէ աղօ-
թիւց մերոց. առ ոչ երթիցուք,
զի ահա ծառայ քոյ եմք։ Խրա-
տեցեր զմեզ բարկութեամբ,
արա առ մեզ զողորմութիւն քո։
Կեղեցան կեանք մեր, մի յապա-
ղեր՝ զի մի վհատիցիմք։ Մի եր-
կայնամիտ լինիր 'ի նեղութիւն
մեր և 'ի տառապանս. որպէս
աղաչեսց զքեզ մարգարէն քո՝
որ նեղեալն էր իբրև զմեզ և
ասէր, մի խրատեր զմեզ եր-
կայնամտութեամբ։ Լուր աղօ-
թիւց մերոց, որպէս լուար մով-
սէսի սիրելւոյ քո. և մի առ-
ցեն վրէժս թշնամիք մեր իբ-
րև զիտարուն, որ նեղեսց ըզ-

ժողովուրդ քո։ Ընկալ զխնդ-
դրուածս մեր, որպէս ընկալար
զխնդրուածս յեսուայ որդւոյ
Նաւեայ, և տատակեցաւ ամա-
ղէկ և բարձաւ յիշատակ նորա։
Դու ես ասասուած առաջ-
նոցն, և տէր և թագաւոր վերջ-
նոցս։ Լուար մովսէսի, և ընկալ-
մեցեր զփարաւոն. լուար ահա-
րոնի, և արդելաւ մահ բար-
կութեան։ Դարձուցեր զցաս-
ուամն բարկութեան քո 'ի ձե-
ռն նախանձախնդրին քո փե-
նեհէսի. օգնեցեր յեսուայ, և
յամօթ եղեն թշնամիք նորա։
Լուար սամփսոնի 'ի ժամանակի
նեղութեան, և խնդրեցեր ըգ-
վսէժս յայլազգեացն՝ որք բար-
կացուցին զքեզ։ Առեր և ըգ-
վսէժն դաւթի 'ի սաւուղայ՝

որ հալածէր զնա, և հաներ նը-
մա իրաւունս յաբխուղումայ՝ որ
խառվեցոյցն զնա։ Քաւեաց ըզ-
ժողովուրդն քո սամուէլ առա-
ջի քո, և ցուցեր զմեծութիւն
քո, փոխանակ զի անարգեցին
զիշադաւորութիւն քո։ Արա-
ներ իրաւունս եղիայի հալա-
ծականի, և սատակեր յաղագս
նորա զմարգարէսն բահաղու։
Պահեցաւ մինչեւ բազում ո-
ղորմութեամբ քո, և անկաւ
կործանեցաւ սատակեցաւ հա-
լածիչն իւր 'ի պատերազմի։
Ցուցեր զաքանչելիս քո 'ի հա-
լածիչսն եղիսէի 'ի ժամանակի
իբրև մատն 'ի շերմին՝ տեսին
զմեծութիւն քո։ Լուար եղե-
կիայի 'ի ժամանակի իբրև ար-
գելեալ պաշարեալ կայր 'ի նե-

ղութեան, և ցուցեր զզօրութիւն քո 'ի սենեքարիմ և 'ի զօրս նորա։ Լուար եսայեայ և օգնեցեր յոխստութիւն, և խնդրեցեր զվրէժս նեղչաց նոցա։ Լուար յովնանու 'ի խորոց անդնդոց ծովուն 'ի փորոյ ձկանն և ազատցն, որ պաշարեցին զնա։ Լուար դանիէլի 'ի ժամանակի իբրև ընկեցին զնա 'ի գուբն, և ապրեցուցեր զնա 'ի բերանոյ առիւծուցն։ Օգնեցեր անանիայի և ընկերացն նորա 'ի հնոցի հրոյն, և եկեր բոցն բորբոքեալ զչարախօսսն նոցա։ Լուար մուրիքէի և եսթերայ 'ի նեղութեան իւրեանց. փրկեցեր զժողովուրդ քո, և յամօթ եղև համան հալածիչն։ Հաներ զերեմիա 'ի

գրոյ տղմոյն, և եւուր զնա 'ի
հնարս և յողորմութիւն առա-
ջի արքային բաբելացւոց։
Խնայեա տէր 'ի ժողովուրդս
քո՝ որ չարչարեցաւ. խնայեա
տէր՝ և լուր աղօթից իմոց, զի
տաճար սրբութեան աւարեցաւ,
և տեղին քաւութեան պատա-
ղագոյ կործանեցաւ։ Քահա-
նայք մեր կոտորեցան. և ձորձ
'ի գլուխ եղեն կուսանք մեր։
Խնայեա 'ի մեզ՝ տէր մեր. խնա-
յեա յաղքատս և 'ի տնանկս
և 'ի տառապեալս, զի չէք տե-
զի հանգստեան, ուր դիցեն ըզ-
գլուխս իւրեանց։ Ճանապարհք
մեր թափուր են, և շաւիղք
մեր անհետք. աչք մեր խաւա-
րեցան, և սիրտք մեր մաշեցան։
Լուր աղօթից մերոց և ընկալ

զանդրուածս մեր։ Եւ թէ մեք
անօրինեցաք և դառնացուցաք
զքեզ, դու տէր ըստ մեծի ա-
նուանդ քո խնայեա 'ի մեզ։ Զինք
մեր այլ յոյս և ոչ առն ապա-
ւինի և հանգստեան տեղի քան
զքեզ արտաքոյ. զի քո են եր-
կինք և քոյ է երկիր. քոյ է տիւ
և քոյ է գիշեր. զարեգակն և
զլուսինն դու հաստատեցեր։
Զքեզ վառաւորեն ծովք ա-
լեօք իւրեանց, և եղեր նոցա
սահման, և ոչ ելանեն ընդ հր-
ամանս քո։ Կապեալ կայ ծով
աւազով և կատարէ զհրամանս
քո։ Քեզ հայեցեալ սպասեն
ամենայն բնութիւնք, և ձեռն
քո բաւական է ամենայն արա-
րածոց քոց. և չինք ինչ՝ որ կարէ
հակառակ կալ կամաց քոց։ Քո

են լուսաւորք երկնից, և հողմք
և մրրիկ զանուն քո փառաւո-
րեն։ Քեզ հայեցեալ սպասեն
դազանք անապատի, թռչունք
երկնից և ձկունք ծովուն։ Արի
օգնել մեզ մեծազօր զօրութիւն
քո. զի ծանիցեն ամ ազգք երկ-
րի, զի չէք իբրև զքեզ, և չէք
այլ աստուած բաց 'ի քէն։ Ա-
ստոց փարաւոն՝ ոչ է աստուած.
և ընկղմեցեր զնա իբրև զպա-
տերազմող 'ի ծովն ահագին։
Համարեցաւ զքեզ սենեքարիմ
իբրև զդիան հեթանոսաց. և
արարեր զնա առակ նշաւակի,
զի ցուցեր նմա զմեծութիւն քո։
Օգնեցեր մատաթիայի՝ որ եղև
քինանախանձու օրինաց քոց։
Լուար յուդայի և շմաւոնի և
եղբարց նորա, և օգնեցեր նոցա

աքանչելեօք 'ի մարտս պատե-
րազմաց զոր արարեր 'ի ձեռն
նոցա։

Օ՜ արթիցեն գթութիւնք քո
տէր. թող զմնացուածս ժողով-
վրդեան քո՝ որ մատնեցաւ յա-
ւար. արա նորոգումն տաճարի
քո յաւուրս մեր. բարձրացո
զգլուխս մեր՝ որ կորացան յա-
ւուրս մեր 'ի մեղս մեր. ընկալ
զպատարագս ժողովրդեան քո,
և քաղցրացին քեզ աղօթքս
մեր։ Բացցին դրունք փակեալք,
և կանգնեսցին դրունք կործա-
նեալք։ Ժողովեսցի ժողովուրդք
ցրուեալք, և ուրախ եղիցուք
'ի նորոգութիւն տաճարի քո
յաւուրս մեր։ Գոչեսցէ առա-
ջի քո արիւն արդարոցն, և ե-
ղիցի քեզ 'ի հաճութիւն իբրև

զբուրվառս խնկոց։ Խնայեա տէր 'ի ժողովուրդս քո և 'ի ՝ի բ ուխատ քո՝ որ անկաւ 'ի ձեռս անօրինաց, և ոտն հարին 'ի վերայ բեկմանս մերոյ։ Սակայն իսկ ես՝ թագաւոր մեր, ցուցանել զգթութիւն քո 'ի մեզ. և սակայն իսկ են ծառայք քո խնդրել հանապազ յողորմութեց քոց։ Ի քաղցրութիւն մարդասիրութեանդ ապաւինեալ աղաչեմք զքեզ, զի և 'ի չարաց ոչ արդելուս զբարերարութի քո։ Ծաղես զարեգակն 'ի վերայ չարաց և բարեաց, և ածես անձրև 'ի վերայ արդարոց և մեղաւորաց։ Քանզի հանապազ գիտեմք, եթէ սակայն իսկ ես լսել նեղելոց. օգնեցեր հալածականաց, զօրացուցեր զտկարս, բարձրացու-

ցեր զնոնարհս, ապրեցուցեր
զչարչարեալս, փրկեցեր զյա-
փշտակեալս, լուսաւորեցեր ըզ-
խաւարեալս, լցուցեր զքաղ-
ցեալս, մեծացուցեր զաղքա-
տս, կանգնեցեր զտնանկս։ Զայս
ամենայն արարեր յամ դարս
ծառայից քոց՝ որք յուսացան
'ի քեզ։ Դու ես որ ցուցեր մեզ՝
թէ ես եմ առաջին և ես եմ
յապայ։ Դու ես աստուած ա-
ռաջնոցն և թագաւոր վերջ-
նոցս. քոյ է աշխարհ, և քոյ է
աշխարհն երկինք և ամենայն
որ ինչ եղեն և որ լինելոցն է
առ յապա։ Առ ոչ երթիցուք,
զի լուիցէ մեզ. ոչ մի հայեսցուք,
զի եկեսցէ օգնականութիւն.
ոչ ակն կալցուք, զի փրկեսցէ
զմեզ. առ ոչ աղաղակեսցուք,

ղի ընկալցի զաղօթս մեր։ Քոյ
եմք, և դու ես աստուած մեր,
և քեզ վայելէ փառք իշխանու-
թիւն և պատիւ, այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից.
ամէն։

Աղօթք նորին դարձեալ։

Աղաչեմ զքեզ՝ քրիստոս
փրկիչ աշխարհի, նայեա յիս և
ողորմեա ինձ. փրկեա զիս 'ի
բազմութենէ անօրէնութեանց
իմոց, քանզի անարգեցի զամե-
նայն զբարիս զոր արարեր յիս
'ի մանկութենէ իմմէ։ Զիս ըղ-
ձախմար և զանմիտ՝ արարեր ա-
նօթ լի գիտութեամբ և իմաստ-

տութեամբ։ Յաճախեա յիս
զշնորհս քո. լցո զքաղց իմ, և
զծարաւ իմ զուվացո, և լուսա-
ւորեա զկաւարեալ միտս իմ,
և ժողովեա՝ի մոլորութենէ ըզ-
խորհուրդս իմ։ Եւ այժմ երբ-
կիր պագանեմ և աղաչեմ, ան-
կանիմ և հայցեմ խոստովանե-
լով քում բարերարութեանդ,
դադարեցո յիս զհոսանս շնոր-
հի քո, և պահեա ինձ զնա՝ի
դանձի քում, զի դարձեալ տա-
ցես ինձ զնա յաւուր յայնմիկ։
Մի՛ բարկանար ինձ՝ մարդասէր,
զի ոչ հանդուրժեմ սպառնա-
լեաց քոց։ Յաղագս այսորիկ ա-
ղաչեմ ժտելով, զի առաւել
քան զչափ յաճախեա յիս. վա՜
զի լեզու իմ տկարացաւ՝ ոչ կա-
րելով խօսել զշնորհէդ քումմէ։

Հիացան և միտք իմ՝ ոչ բերե-
լով զբազմութիւն ալեաց նորա։
Կերպարան և ճառագայթ օրհ-
նելոյ հօր՝ դադարեցու ասա՝ ի
յիս՝ ի հոսանաց նորա, զի իբ-
րև զհուր բոցակիզեսցէ զերի-
կամուն և զսիրտ իմ. արդ
դարձեալ պարգևեա ինձ զնա,
և կեցո զիս յաղքայութեան
քում։ Մի յիշեր զանօրէնու-
թիւնս իմ. յանդգնիմ հայցեմ,
տուր ինձ զինդրուածս իմ.
ծածկեա զանօրէնութիւնս իմ
յամ գիտութենէդ քումմէ.
ընկալ զարտասուս. մերձեսցի
առ քեզ ողբումն իմ. յիշեա
զարտասուս իմ զոր արտասուե-
ցի առաջի սրբոց վկայից քոց,
զի գթասցիս յիս յաւուր յայն-
միկ, և ծածկեսցես ընդ հովան

նեաւ թեւոց շնորհի քո։ Քան-
զի թէ արասցես ինձ ըստ ա-
նօրէնութեան իմոյ, եղուկ ես
թշուառականս՝ զի՞նչ ինձ լի-
նիցի։ Իսկ ես լալով և արտաս-
ուօք պաղատիմ քում մարդա-
սիրութեանդ, փրկեա զիս 'ի
բազմութենէ անօրէնութեանց
իմոց, և պարգևեա ինձ զարքայ-
ութիւնդ քո. յիս 'ի մեղաւորս
ցոյց զանձառ քո մարդասիրու-
թիւնդ. արա զիս հաղորդ ա-
ւազակին, այնմ՝ որ միով բա-
նիւ ժառանգորդ եղև դրախ-
տին. զոր կատարելոց է խոստա-
ցեալն, անդր զիս մուծցես։
Փառք արարչին հօր մերում, և
որդւոյ փրկչին մերոյ, և հոգւոյն
աբգնորհողին մերում յանսպառ
և յանեղծանելի յաւիտեան։

Աղօթք նոյին դարձեալ։

Տէր աստուած զօրութեանց՝ աղաչեմ զքո բարերարութիւդ, ժառեմ և հայցեմ 'ի քէն, տուր ինձ տապան ապրեցուցիչ որպէս նոյին՝ ապրել ինձ 'ի հրեղէն ծովէն և յանդնդային հրահոսանացն, յանշէջ արգելանէն և յանհնարին վտանգից։ Զի դու ես աէր աստուած՝ որ զբանդ աստուածային ծածկեցեր և 'ի ծառայական կերպս իջեր վասն մեր, և զլեղի 'ի քիմս առեր, և ապտակ 'ի ծնօտս ընկալար։ Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ ազատեա զիս 'ի դառն ծառայութենէ սատանայի. զի յորժամ զձեռս իմ 'ի վեր ուղղելով աղօթեմ, անօրէն սատանայ

խաբէ և ունայն հանէ զիս յա-
ղօթից իմոց։ Լեր ինձ աստուած՝
բերդ ամուր և աշտարակ հզօր,
և կորզեա զիս 'ի բերանոյ ա-
ռիւծուն՝ որ հանապազ կամի
կլանել զիս. զի ընդ սլիտանիան
'ի բարձունս փառաւորեցիր ըղ-
հայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք զօրաւոր՝ ընդ Գրիգորի Նարեկացւոյ։

ԲԱՆ ԶԹ.

Աստուած և տէր. կեանք և
արարիչ. ողորմած. գթած. լոյս.
երկայնամիտ. անսխալ. մաք-
դատէր. ամենագութ. պարգե-

ւտուու. փրկիչ. օրհնեալ. գո-
վեալ. բարեբանեալ։ Դարան
ամրութեամբ. պատսպարան վըս-
տահութեան. առանց նենգու-
թեան բարի. առանց խաւարի
ճառագայթ. քաւիչ մեղաց. ոչ-
ջնջուցիչ վիրաց. անհասանե-
լեաց հնարք. անմատչելեաց հը-
պարտ. անյուսութեան ելք.
անուն քո խոստովանեալ՝ աս-
տուծոյ որդի. և հօր քո ընդ-
քեզ հպօրի և ահաւորի. և հո-
գւոյդ ամենակալի՝ և ընդ քեզ
երկրպագելոյ՝ փառք և պաշ-
տօն գոհաբանութեան յաւի-
տեանս. ամէն։

ԱՂՕԹՔ

Ի ՎԵՐԱՑ ԻՒՐԱՔԱՆՉԻՒՐ

ԱՒՈՒՐՑ ՇԱԲԱԹՈՒ

ԵՒ ՆԱԽ

ԿԻՐԱԿԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր մի պատմութեամբ քով յանդիմանեսցես զիս. և մի բարկութեամբ քով խրատեսցես զիս։

Ողորմեա ինձ տէր, զի հիւանդ եմ ես. բժշկեա զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. և դու տէր մինչև յե՞րբ։

Դարձ տէրդ և փրկեա զանձն իմ. կենդանի զիս տէր քան զողորմութեանդ քոյ։

Զի աչք է որ 'ի մահու յիշէ զքեզ, կամ 'ի գժոխս խոստովան առնի առ քեզ։

Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեան իմում. լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ. և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կայջք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ. լուաւ տէր աղաչելոյ իմոց. և տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Այ, ԱՅՐ բազում մոլորմամբ խոստովանիմ առ քեզ որպէս զանառակ որդին. թող ինձ զմեղսս իմ և ողորմեա։

Տէր՝ որ գթացար 'ի կինն քա-
նանացի, գթա և յիս 'ի մեղա-
ւորս և ողորմեա։

Տէր՝ որ դարձուցեր զմաքսա-
ւորն 'ի գիտաւթիւն ճշմարտու-
թեան, դարձո և զիս զմոլորեալս
և ողորմեա։

Ապտուած բազումողորմ՝ խը-
նայեա յարարածս քո՝ հայր ա-
մենակալ և ողորմեա։

Արեգակն արդարութեան՝ ծա-
գեա 'ի հոգիս մեր զլոյս ճշմար-
տութեան և ողորմեա։

Տուր մեզ տէր զխաղաղութիւն,
և փրկեա 'ի նեղչաց մերոց հո-
գիդ ճշմարտութեան և ողոր-
մեա։

Ի նեղութեան իմում օգնեա
ինձ տէր՝ որպէս երբեմն յով-
նանու, և ողորմեա։

Ի յանցանաց իմոց մաքրեա զիս տէր՝ որպէս երբեմն զմաքսաւորն, և ողորմեա։

Ի նենգաւոր շրթանց փրկեա զիս տէր, և յարենէ ապրեցո և ողորմեա։

Օ՛ղջման իմոց զարտասուս արկանեմ առաջի քո քրիստոս, թող ինձ զմեղս իմ որպէս երբեմն զպոռնկին, որ միայնդ ես բաղմագութ։

Անկանիմ առաջի քո քրիստոս, որ հոլիւդ ես բանաւոր հօտի՝ խնդրեա և զիս զմոլորեալս, որ միայնդ ես բազմագութ։

Զմեղս իմ ցուցից քեզ քրիստոս, որ բժիշկդ ես հոգւոց և տէր կենաց՝ բժշկեա և զիմ զհիւանդութիւնս, որ միայնդ ես բաղմագութ։

Վտանգիմ 'ի բազմութենէ մեղաց իմոց. աստուած խաղաղութեան օգնեա ինձ։
Ալեկոծիմ հողմով անօրէնութեան իմոյ. թագաւոր խաղաղութեան օգնեա ինձ։
Ի խորս մեղաց ծովու տարաբերեալ ծփիմ. նաւապետ բարի փրկեա զիս։
Թիւնս իմ. Ողորմեա ինձ աստուած։
Ի լսել զձայն փողոյն յահագին աւուրն՝ յարժամ հարկանէ հրեշտակապետն և կոչէ 'ի դատաստան, ողորմեա ինձ աստ։
Ի նասիլ-քո յատենի դատաւորահեղ՝ յարժամ առնես հրաւիրութեամբ զքննութիւն ուրդեաց մարդկան, ողորմեա ինձ աստուած։

Որ առ 'ի քէն երկրորդ ա-
դամ վասն առաջնոյն յանցա-
նաց բնութեամբ մերով պա-
հելով զմահաբեր պտղոյն ու-
ծեալ զպատրանս, առ նա միշտ
բարեխօսեա կեցուցանել ըն-
մեզ։

Փառք հօր և որդւոյ։

Արդ աղաչեա մայր աստուծոյ
զծնեալն 'ի քէն վասն մեր, զի
ընդ նմին պահելով սուրբ յա-
րութիւնդ նորա նորոգեսցուք.
առ նա միշտ բարեխօսեա կե-
ցուցանել զմեզ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Ի միւսանգամ գալստեան աս-
տուածորդւոյն սուրբ խաչն
երևի և լուսաւորէ, զի նաև
յոյս հաւատացելոց։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ԺԷ.

Ա. Քրիստոս աստուած անուն ահաւոր. մեծութիւն տեսակ. անքնին բարձրութեան պատկեր. անսահման զօրութիւն կերպարան փրկութեան լուսոյ. պաշտպան կենաց. դուռն արքայութիւն՝ վերնում հանգըստեանն. ճանապարհ հանդարտութեան. ապաւինութիւն նորոդ և անտխրական երանութիւն. ամենակալ ինքնիշխանութիւն բոլոր էականութեան. օրհնութիւն կոչումն. աւետեաց ձայն. բերկրութեան բարբառ. անմահութեան դեղ. որդի անճառ աստուծոյ միոյ։ Որ ինձ

անհնարին է, քեզ դիւրին է. որ ինձ անհասն է, քեզ սահմանեալ է. որ ինձ անանցն է, քեզ հպաւոր է. որ եղկելոյս ինձ ծածկեցեալն է, քումդ երանութեան մերձաւոր է. որ ինձ անկարելին է, քեզ կատարեալ է. որ ինձ անկշռելին է, քումդ անճառութեան չափեալ է. որ ինձ յուսահատութեն է, քեզ սփոփանաց է. որ ինձ անբժշկականն է, քեզ անվանգելի է. որ ինձ հեծութեանն է, քեզ խնդութեան է. որ ինձ ծանուցեալ են, քեզ թեթևագոյնք են. որ ինձ եղծեալն է, քումդ զօրեղութեան գրեցեալ է. որ ինձ կորուսեալն է, քեզ ըմբռնեալ է. որ ինձ անճառն է, քեզ համարեալ է. որ ինձ մեռելն է,

քեզ ճառագայթ է. որ ինձ անթիւն է, օրհնեալդ քում ձեռին բռվանդակեալ է. որ ինձ սոսկալին է, քեզ հեշտալի է. որ ինձ վախչելին է, քեզ վանելի է. որ ինձ անմատոյցն է, քեզ դիւրահեղքելի է. որ ինձ մահաբերն է, քումդ էականութեան զօրութեան՝ ընդ ոչգոյան համարեալ է։

Բ. Այլ դու ողորմած առուսաց բոլորից տէր յիսուս քրիստոս, և այսմ զօրեա առ ելից հնար՝ եթէ գթացիս. վասն անուան փառաց մեծութեան հօր քոյ օրհնելոյ, վասն կամաց գթութեան ոգւոյդ քոյ սրբոյ, տես 'ի տաժանաւորս կրից յանդիմանական յայտնութիւն, և 'ի խորոց սրտի ինքնամատոյց

գատախազութիւն. նայեա՛ ի բնութեա ամենապատաղ խա-
կութիւն, և պարգևեա բժըշ-
կութիւն վիրացս, և հնարաս-
տութիւն կորստեանս, զեր-
ծումն բաղմամանեայ մահուս,
և շաւիղ կենաց ապականելոյս,
նորոգութի եղծմանս, և մուտք
յուսոյ ամբարշտելոյս։ Եթէ ես
զաննման ինձ կամս ցուցի, որ-
չափ առաւել դու զբնաւորա-
կանդ քո զընտանի բարեբա-
խութիւնդ. Եթէ՛ ի փշոց պը-
տուղ ընծայեցաւ քաղցրութե,
որչափ առաւել՛ ի ծառոյդ կե-
նաց՝ ճաշակ անմահութեան.
Եթէ ես իմոց ատելեաց ողոր-
մութե մաղթեցի, դու քոյոյս
զիարդ ոչ կրկին մատուցես հր-
զոր՝ յաննուազդ առատութէ։

գ. Երդ՝ տես 'ի քոյդ մեծութիւն՝ բարձրեալ, նայեցեալ 'ի յիմա փոքրկութիւն. ընկալ ըզ սակաւ խոստովանութիւս անհամար մեղացս, որ զքնաւն համայն տեսանես. և որպէս զվիմին գթել՝ ոչ գրեցեր, և զաւաղոյս փոքու սասանել՝ մի համարեսցիս. և իբրև զդաւթին ընդ մեղայն ասել՝ իսկոյն անցուցեր զպատիժ պարտուցն, և առ իմ ձայնիս հեծութիւն՝ զնոյն գործեսցես երկայնմտութիւն. որ տաս ամենեցուն առատապէս անաչառութեամբ՝ որպէս յաղթող բարի բազմիմաստ. և ոչ նախատես զյանձնեալ ստրուկս՝ որպէս ողորմած և ամենաստեղծ. ստացիր վերատին, և մի կորուսաներ ըզ

բուժեալս արեամբ քո, և ըղ-
բուծեալս ստեամբ քոյ գթած։
Զի քո է փրկութիւն, և ի քէն է
քաւութիւն, և քեզ վայել է
փառք յամենայնի յաւիտեանս.
ամէն։

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու
գառնեցւոյ ասացեալ։

Յաւիտենից աստուած և
արարիչ բոլորից, որ ամենակա-
րող զօրութեամբ քով ի սկզբ-
բանէ արարեր զերկինս և զեր-
կիր յայսմ աւուր գոյացուցեր
զլոյս հրամանաւ քով, և որո-
շեցեր զլոյսն ի խաւարէն։
Ահա խաւարեալս ազգի ազգի

անօրէնութեամբ, աղաչեմ ըզ-
քեզ տէր իմ և աստուած իմ՝
բարերար և բազումողորմ, ծա-
գեա առ իս զողորմութիւն զլոյս
քո, և մերժեա յինէն զխաւա-
ղային խորհուրդս չարին, որով
անկեալ կործանեցայ յանդուն-
դըս կորստեան, և կամ 'ի տա-
բակուսի։

Որ յամենայնի կարող ես և
հզօր, լոյս անստուեր, աղբիւր
անսպառ բարեաց, կենդանու-
թեան պարգևատու, ցոլացո
յիս զփայլումն սրբարար շնոր-
հաց հոգւոյդ քո սրբոյ, և մաք-
րեա զսիրտ իմ և զհոգի 'ի մըլ-
թութենէ մեղաց իմոց և յամ
աղտեղութենէ, որով շլացեալ
ոչ կարեմ հայիլ 'ի լոյս ճշմարտին
պատուիրանաց քոց, և գնալ 'ի

ճանապարհս արդարութեան։

Ամենահայեաց ակն և աննիրհելի պահապան նորոյս իսրայէլի, որ նստիս 'ի քրուբէս և հայիս յանդունդս, նայեաց աչօք քաղցրութեան յապիկար ծառայս քո, որ խորտուզեալ յանդունդս մեզաց՝ չունիմ կար և զօրութիւն ելանել ինքնին, և չիք իմ ձեռնտու և օգնական աղատել զիս յանհնարին տաբակուսանացս, այլ դու անարգամեծար տէր՝ լեր ինձ այցելու և պաշտպան, և զերծո զիս 'ի խորոց ատոյ չարեացս ամբաւելոյ աննահանջելի հրամանաւ քով. զի չիք ինչ որ արգելուլ կարիցէ զամենակարող զօրութիւն քո։

Ա. զաչեմ զքեզ ողորմած՝ ա-

ռաքեա առ իս զՀոգի աստուա-
ծութիւնքս, որ շրջելով 'ի վերայ
ջուրց կենդանագործէր զարա-
րածս քս, զի ծննդաբեր արաս-
ցէ զամբութիւն մտաց իմոց 'ի
հաճոյական բանից մաղթանս
յընդունելութի կամաց բարձ-
բելոյդ. զի ես ինձէն առանց
նպաստից նորին՝ զոր ինչ ար-
ժան է հայցել՝ ոչ գիտեմ։

Օ՜ի նա որ քննէ զամենայն
և զխորս աստուծոյ, գիտէ նա
և զպէտս մեր և զկարիս առա-
ւել քան զոր խնդրեմք և իմա-
նամք, և գթացեալ 'ի տկարու-
թիւնս մեր ուսուցանէ մեզ
զնոսին հայցել հաւատով, և
գտանել առ 'ի քէն հանդերձ
թողութեամբ մեղաց մերոց։

Մի ընկենուր զիս յերեսաց

քոց բարեբանեալ, որ ոչ կացի
յուխտին իմում՝ զոր ուխտեցի
քեզ յաւուրն փրկութեան, և
ոչ զգուշացայ կալ 'ի ճանապար-
հըս օրինաց քոց. այլ իշխանին
մոլորութեան անսացեալ խրա-
տու՝ զառածեցայ յերկնագը-
նաց պողոտայէդ 'ի փշայեղց
մացառս մեղաց և մահու. այլ
դու խնամակալ՝ որ ոչ ձանձ-
րանաս 'ի բարերարելոյ, և ոչ
յագիս յողորմածութենէ, հո-
գւով պետութեան քո հաս-
տատեա զիս 'ի պատուիրանս
քո անդրդուելի՝ ուղղել վե-
րատին ղգնացս ոտից իմոց առ
տուիչդ կենաց։

Արդ՝ դու կարող և մարդա-
սէր, որ յառաջ քան զլինելու-
թիւն երկնի և երկրի պատ-

բաստեցեր զարքայութիւնդ 'ի
ժառանգութիւն սրբոց քոց,
սրբեա և զիս յամենայն անօ-
րէնութենէ իմմէ, և արժա-
նաւորեա ընդ նոսին յարքայ-
ութեան քում յերկինս, գա-
հութեամբ փառաւորել զա-
մենաղօր աէրութիւնդ յաւի-
տեանս յաւիտենից.
ամէն։

ԵՐԿՈՒՐՀԱՐԹՈՒ ԱՐՈՒՄ

ՍԱՂՄՈՍ. ԱՊԱՀԽԱՏՈՒԹԵԱՆ

Լրանի ում թողութիւն եղև մեղաց, և ծածկեցան ամ յանցանք նորա։

Երանի առն որում ոչ հաշուարի տէր զմեղս նորա, և ոչ գոյ նենգութիւն 'ի բերանոյ նորա։

Լռեցի ես և մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհնաստպազ 'ի տուէ և 'ի գիշերի։

Ծանրացաւ ձեռն քո 'ի վերոյ իմ, դարձայ 'ի թշուառութիւն՝ զի հարան յիս փուշք։

Զմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից 'ի քէն։

Ասացի թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ, և դու թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց իմոց։

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ամենայն սուրբք, 'ի ժամ ընդունելի։
Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց, որք առ նոսա ինչ ոչ մերձեսցին։
Դու ես ապաւէն իմ 'ի նեղութենէ յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինեւ։
Ցնծութիւն իմ փրկեա զիս յայնցանէ՝ որք պաշարեցին զիս։
Իմաստուն արարից զքեզ և խելամուտ 'ի ճանապարհս՝ յոր և գնասցես, և հաստատեցից 'ի վերայ քո զաչս իմ։
Մի՛ լինիք որպէս զձիս և զջորիս՝ զի ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն. 'ի սանձս և 'ի դանդանաւանդս ճմլեսցես զկզակս նոցա՝ որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեսցին։
Բազում տանջանք են մեղաւորաց, բայց որ յուսան 'ի տէր՝ ողորմութիւն տեսանեն շուրջ եղիցի զնոքօք։
Ուրախ եղէրուք և ցնծացէք արդարք 'ի տէր, պարծեցարուք ամենեքեան՝ որք ուղիղ էք սրտիւք։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԺԷ. Ծ՞ՈՎ կենցաղոյս հանապազ զիս ալէկոծէ։
Մրրկեալ ալիք թշնամին ինձ յարուցանէ։
Նաւապետ բարի՝ լեր անձին իմոյ ապաւէն։
Ներձ եմ յընկղմիլ՝ օգնեա ինձ նաւապետ բարի. քանզի ծանրացան 'ի վերայ իմ բեռինք մեղաց։
Աստուած՝ յօգնել ինձ փութա, քանզի խորք չարեաց ընկղմեն զիս յանդունդս. այլ դու նաւապետ՝ լեր և ինձ ձեռընտու։
Փրկեա 'ի վտանգէ զնաւաբեկս 'ի յալեաց ծովէ. քանզի կորընչ-

չիմ 'ի մեղաց անօրէնութեան
իմոյ։

Աղաչեմ զքեզ տէր՝ պարգևեա ինձ ապաշխարութեամբ լուանալ զմեղս իմ, և ողորմեա։ Զարտասուս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ մարդասիրութեամբդ ընկալ տէր, և ողորմեա։ Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո տէր. բարերարութեամբդ քո խնայեա յիս, և ողորմեա։

Աղաչեմ զքեզ հայր երկնաւոր, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. զի նեղեալ եմ ես, վաղվաղակի լուր ինձ տէր։ Մոլորեալ անձն իմ անօրէնութեամբ, մի կորուսաներ զիս տէր ըստ անօրէնութեանդ իմոյ, որ խնդրողդ ես մոլորեալ ոչխարիս։

ծանրացեալ մեղաք ընկղմի անձն իմ. ընկալ զիս որպէս երբեմն զպետրոս, որ ծփիմս ալէկոծեալ յանցանաք։

Մեղայ տէր՝ բաղումողորմ աստուած, մեղայ՝ ողորմեա։
Մեղայ տէր՝ և անկանիմ առաջի քո, մեղայ՝ ողորմեա։
Մեղայ տէր՝ խոստովանիմ ըզյանցանս իմ, մեղայ՝ ողորմեա։
Թիւնս իմ. Մեղայ քեզ տէր, քաւեա զիս։
Մեղաք անօրինեցաք ամենեքեան, ոչ պահեցաք զպատուիրանս քո. մեղայ քեզ տէր, քաւեա զիս։
Դարձիր տէր 'ի բարկութենէ քումմէ. անցո 'ի մէնջ զցասումն քո. մեղայ քեզ տէր, քաւեա զիս։

Որ զբանն անեղական զէակն էից գոյացութեանց անճառաբար ծնար մարմին եղեալ 'ի փրկութիւն եղականաց, առ նա միշտ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

Փառք հօր և որդւոյ։

Որ զպտուղն 'ի քէն կենաց ընծայեցեր մեռեալն ադամայ. զորոյ պահօք քառասնօրեայ քաւեաց զպտղոյն ճաշակումն, և յանվախճան զնոյն վերածեաց 'ի կեանս, առ նա միշտ բա։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Ի միւսանգամ քո գալստեանն յերկիր սուրբ նշանիս՝ արժանի արա զծառայս քո վերստին նորոգման. զի դու միայն ես թագաւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեան։

Մագաւորք Ապաշխարութեան։

Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր. և կեցո զմեզ, որ յամենայնի կարօղդ ես։

Լուր մեզ աստուած փրկիչ մեր. յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ 'ի ծով հեռի։

Ո՛ պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւրով, և զգեցեալ է զօրութիւն. և կեցո զմեզ, որ յամենայնի կարօղդ ես։

Լուր աղաչանաց մերոց տէր մարդասէր, և գթա 'ի մեզ։

Մի՛ զիս անտես առներ. այլ օգնեա ինձ մարդասէր։

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց. և զՀոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն։

Այլ տուր ինձ զցնծութիւն

փրկութեան. և հոգւով պե-
տութեան քո հաստատեա զիս.
այլ օգնեա ինձ մարդասէր։
Մի անտես առներ զիս՝ տէր
աստուած փրկիչ իմ. այլ շնոր-
հեա ինձ թողութիւն բազմա-
գութ մարդասէր, և կեցո։
Երկինք և երկիր գոհանան
զքէն տէր. արարածք ամենայն
քեզ երկիր պագանեն. և հր-
ելեշտակք 'ի բարձունս աղա-
ղակեն և ասեն, ողորմեա՝ դու
ստեղծեր, մի կորուսաներ։
Երկինք երկնից, ջուրք որ 'ի
վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք
զանուն տեառն։
Զի նա ասաց և եղեն, հրա-
մայեաց և հաստատեցան. և
հրեշտակք 'ի բարձունս աղա-
ղակեն և ասեն, ողորմեա՝ դու

ստեղծեր, մի կորուսաներ։ Երկինք և երկիր հանապազ ըզ-քեզ գովեն՝ թագաւոր փառաց, սերովբէք և քերովբէք 'ի խոնարհ ունելով զդէմս իւրեանց. և միաձայն բարբառովն աղաղակեն և ասեն՝ սրբ, սրբ, սրբ, տէր զօրութեանց։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ՁԱ.

Ա. Ընդ ամենածնին մաղթանաց՝ ահա և զվերնոցն անմահ հրեշտակացն լուսակերպից զաղերս հայցուածոց, որ վասն իմ գոչեն առանց լռելոյ հանապազորդեան արդահատութեամբ

մաքուր բերանոց՝ ընկալ բա-
րեգուութ։ Որք են բարիք բա-
րեգործեալք 'ի բարերարէդ՝
անկիրթք չարեաց, հաստեալք
յամէնիշխան հրամանաց էիդ.
զօրութիւնք հզօրք՝ ակնարկու-
թեան բարձրելոյդ. սուրբք,
մաքուրք, անարատք, օրհնեալք,
վայելչականք, յաղթօղք և ան-
պարտելիք. և ըստ ընթացից
տեսութեանն մտաց՝ արագունք։

Բ. Որք և պտղակորոյս տնկոյ
թզենւոյն եռամեանն դատար-
կութեամբ, որ զբնաւ յաւիտ-
ենս պարունակէ ժամանա-
կին՝ զանցեալն ընդ ներկայիս և
ընդ ապառնւոյն, յամայր յամ-
րութեամբն յերկարաձգելոյ՝
յայդի աշխարհիս արմատացե-
լոյ, սին սաղարթիւն պաճուճ-

ձելոյ՝ զրկեալ 'ի պտղոց , որ
է ճշգրիտ պատկեր թշուառ
մարդկութեանս , սոքա բարե-
խօսք՝ հանդերձիչք՝ այլ և խը-
նամակալք . որ դեղերին հա-
նապազ առ մեզ՝ ընդ մերում
կրիցս կարեկցելով, բարեմաս-
նութեանն մեր սպասեն . և
յաւիտենականն կենդանութիւն
փրկութեն մեր աղօթեն՝ զայս
բան ասելով, զգործս ձեռաց
քոց մի՛ անտես առներ։ Քանզի
արդարև մեր են այս աղաչանք
'ի բարերարէդ աստուծոյ վասն
մեր կարգեալ առ նոսա . զի նո-
քա բանիւ են ստեղծեալ, և
մեք ձեռօք ներգործեալ։ Ուրք
և գալոց են ընդ միածնիդ՝ վը-
կայք սոսկալի դատաստանին
հատուցման,ճշմարտաբան գա-

տախտակք յանցաւորութեան երկ-
րայնոցս, յահաւորին ատենի՝
յայտնիչք իրաւամբք զմատա-
կարարութիւնն՝ որ առ մեզ. որ
և անտանօր կարեկցեն ազդեալ
հառաչմամբ զմշտանուէրն նը-
ւազ ձայնի, ողորմեա՝ դու ըս-
տեղծեր, մի՛ կորուսաներ։

գ. Արդ՝ ընդ գոհաբանու-
թեան ձայնիցն խնդրուածոց՝
անմահականացն վերիս՝ և 'ի
մեր հեծութիս հոտոտեցիս՝
բնաւից արարիչ, որ յաղթեա
գթութեամբդ քո վերնոցն և
ստորնայնոցս. քանզի քո է բա-
րերարելդ առ մեզ և առ նոսին։
Արդ՝ վասն բարեզարդութեան
անախտականացն, հրաշատեսիլ
հրակերպիցն, անշաղախ մաք-
րոցն, անմեղիցն, բոցանիւթի-

ցըն, հոգեղինացն, և անվանե-
լեացն. ամենաճեցուն առա-
ւելութեամբ 'ի բարձրն ընտ-
րականութիւն գերափայլ յա-
ճախ գիտութեամբ՝ անցուրտ
ջերմութեամբ ջեռուցանողք՝
ինքնաբուն տապովն սատուած-
սիրութեան ըստ ինքեանց ըզ-
մերս սառնասեր սրտից ան-
բորբոք շինումն, այրիլ անա-
զատ 'ի մեծախորհուրդ սրբում
սեղանիս՝ որ 'ի խորանիս, ա-
ռանց նիրհելոյ և դանդաղանաց
սպասել հրամանաց երանակա-
նաց կեցուցիչ կամաց ամենա-
ստեղծիդ. քրովբէօրէն առա-
քինութեամբ յաստուած մի-
ացեալք անբաժանելի։ Որք
երկնաւոր պետութիւնք են մեծք,
և զինուորութիւնք անբիծք ա-

հաւորք, երկնաւորիդ աստու-
ծոյ՝ազատաղնեայ պաշտօնեայք,
'ի յամպոյդ լուսոյ՝ ցոլք նշու-
ղից։

Դ. Որովք և ինձ մեղաւորիս
հողեղինի մարդասիրեսցես ո-
ղորմել՝ յիսուս աղաչանօք իմոյն
հրեշտակի, դարձուցանելով
զիս տէր՝ 'ի բարիդ քո հետս
լուսոյ. զի զաւանդ հոգւոյս
իմ պաշտպանութեան, զոր հա-
ւատացեր նմին տեսչութեան,
զընկալեալն 'ի քէն 'ի կենցաղ
աստեացս՝ ուրախութիւն սրտիս
յիս բերկրեալ, անմեղադրելի
առ 'ի քէն օրհնեալ՝ խնդալից
դիմաց զուարճութեամբ՝ քեզ
արքայ բարձրութեան փառաց
անհասից՝ 'ի խրախճանս կեն-
դանախումբս բերկրեցելոցն

պարուց մատուցեալ ընծայե-
ցուսցէ՝ գովեալ ողորմած։ Եւ
քեզ անքնին ընդ հօր անհասի՝
թուակցութիւն հոգւոյդ անճա-
ռի՝ վայելէ փառք պատիւ և
երկրպագութիւն, յաւիտեանս
յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք առ ամենասուրբ Երրորդութիւնն,
Յովհաննու գառնեցւոյ ասացեալ։

Բարերար և ամենակալ՝ յոյժ
ապաւինի ամենայն տարակու-
սելոց՝ տէր իմ և աստուած իմ,
արարիչ երից յանէից և նախախ-
նամող բոլորից. որ յայսմ ա-
ւուր հրամանաւ քով բաժա-
նեցեր զբաղմութիւն ջուրց,

զքաղցունսն ամբարձեր 'ի վեր
յամպս տեղալ 'ի վերայ երկրի՝
'ի բղխել զաղբիւրս և խաղաղ-
ցուցանել զգետս, և զաղտաղ-
տինս թողեր յերկիր ստորին
անսահման իմաստութեամբ. և
արկեր անջրպետ 'ի մէջ նոցա
լոյծ և հոսանուտ զհաստատու-
թիւնն օդոյ, զի փոխադարձ
տուրևառութիւն ջուրց մշտնջե-
նապէս հաղորդիլ կարասցեն
ընդ միմեանս վերինքն և ստո-
րինք յօդուտ համօրէն տիեզե-
րաց, և 'ի պէտս աղգի մարդ-
կան՝ զոր հանդերձեալ էիր ա-
ռարջագործել 'ի վայելումն ե-
րանաւէտ փառաց աստուա-
ծութեանդ քո։

Ընդ՝ ես որ կամ իբրև զջուր
ստորին աղտեղեալ 'ի ճահիճս

զանազան մեղաց գարշութիւն, և ապականեալ բազմօրինակ ա-
նօրէնութեամբ, առ քեզ պա-
զատիմ արարիչ իմ և յոյս, բա-
րեգութ կամօքդ վերս առեալ
զմիտս իմ 'ի ստորէ՝ մաքրագործ-
եա որպէս զՁուրան ամպոց
յամ աղտեղութեանց քոյովդ
սրբութեամբ. և զդառնութիւն
նեխութեան իմոյ 'ի բաց արա
յինէն քոյովդ քաղցրութեամբ,
լինել հաճոյ աստուածութեան
քո կամաց՝ 'ի գովեստ փառաց
անքաւ շնորհաց քոց։

Մի հայիր 'ի բազմութիւն ա-
նօրէնութեան իմոյ՝ որ անարժան եմ դթոյ, և մի գարշիր
յինէն վասն զազրութեան յանցանաց իմոց՝ յորում կամ շա-
զախեալ. այլ մատիր առ իս

անձառելի գթութեամբդ, և
ողորմեա ինձ ըստ բազում ո-
ղորմութեան քում, զի քաղցր
ես առ ամենեսին՝ որք կարդան
առ քեզ, և ապաւինին 'ի քո
մարդասիրութիւնդ։

Դու տէր՝ զանձրև գթու-
թեան կամաց քոց և զառա-
տապէզ ողորմութեան քո զցօղ
անձրևեա 'ի սիրտ իմ, որ 'ի
սատանիկ ցանկութենէ չարեաց
և 'ի տապոյ անօրէնութեան ե-
րաշտացեալ՝ չունի ինչ բերս
պտղոց բարութեան. և առա-
գեալ պարարտացո շնորհօք
մարդասիրութեան քո՝ բերել
զարդիւնս անեղծանելիս 'ի պա-
շար մշանջենաւոր և անեղծա-
կան կենաց։

Լսուր ինձ բարերար, քաւեա

անյիշաչար , և արա զծառայս
քո արժանի վերին օթեվանա-
ցըդ ընդ սիրելիս անուան քո
սրբոյ , և ընդ կամարարս հա-
ճոյից աստուածութեանդ քո՝
որ յերկինս և որ յերկրի . զի
ընդ նոսին փառաւորեցից ան-
լռելի օրհնութեամբ ըզ-
հայր և զորդի և զսուրբ հոգի,
այժմ և միշտ և յաւիտեան
յաւիտենից . ամէն ։

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր մի՛ պատմութեամբ քով յանդի-
մանելը զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խը-
րատելը զիս։
Զի նետք քո հարան յիս, և յիս հաստա-
տեցաւ ձեռն քո։
Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ, յերե-
սաց բարկութեան քոյ։
Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց՝ յերե-
սաց մեղաց իմոց։
Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգ-
լուխս իմ, որպէս բեռն ծանր ծանրացան
'ի վերայ իմ։
Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ՝ յերեսաց
անզգամութեան իմոյ։

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ, զօրհանապազ տրտում գնայի, զի անձն իմ լի եղև չարչարանօք, և ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ։

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ, մռնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ։

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութիւն իմ, և հեծութիւն իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս զօրութիւն իմ. լոյս աչաց իմոց, և այս ոչ եղև ընդ իս։

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան և կացին, և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն։

Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ՝ զոք խորհէին չար 'ի վերայ իմ, խորհեցան զանօրէնութիւն և զնենգութիւն զօրհանապազ խորհեցան։

Այլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ, որպէս համբոր որ ոչ բանայ զբերան իւր։

Եղէ ես որպէս մարդ որ ոչ լսէ, և ոչ գոն խօսք 'ի բերան նորա։

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ, և դու լուիցես ինձ տէր աստուած իմ։

Ասացի թէ մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ. 'ի սասանիլ ոտից իմոց՝ 'ի վերայ իմ

մեծամեծս խօսեցան։

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից, և հոգացայց վասն մեղաց իմոց։

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են, և զօրացեալք են քան զիս. և բազումք էին՝ որք ատէին զիս 'ի տարապարտուց։

Որք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ. չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի զհետ արդարութեան։

Մի թողուր զիս տէր աստուած իմ. և մի 'ի բացեայ առնիր յինէն, հայեաց յօգնել ինձ տէր փրկութեան իմոյ։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Բէյ. Պարզո զցասումն քո 'ի մէնք՝ յաղաղակել հողեզինեցս. բազմադութ տէր՝ խնայեա և մի կորուսաներ։

Կանգնեա զանկեալս 'ի գլորման՝ զվիրաւորեալս 'ի թշնամւոյն. որ բժիշկդ ես հիւանդաց բժշկեա զիմ զհիւանդութիւս։ Ի յանցանաց իմոց թախծեալ անձն իմ՝ գոչեմ որպէս զմաքսաւորն, ասասուած՝ քաւեա զիս զմեղաւորս։

Ներեւութից քննող գաղտնեաց՝ բժշկեա զհոգւոյ իմոյ զհիւանդութիւն և կեցո, միայն մարդասէր։

Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան՝ ողորմեա անձին իմոյ բազմամեղի և կեցո, միայն մարդասէր։

Ամենաբաւական ողորմութեանդ՝ պարգևեա ինձ յահագին աւուրն զթողութիւն և կեցո, միայն մարդասէր։

Խաղում են քո դիմուիթիքդ
բազմամեղ անձին իմոյ, ողոր-
մեա աստուած քաւիչ իմ։
Զի քեզ անյիշաչար սէր՝ մեղայ
չարին խաբմամբ, ողորմեա աս-
տուած քաւիչ իմ։
Ի քո 'ի միւսանգամ գալստեա-
նըն՝ յորժամ գաս դատել զեր-
կիր, ողորմեա ՝ած քաւիչ իմ։
Մեղաք մինչև յերկինս, և
զարդար զցասումն քո շարժե-
ցաք 'ի մեզ. տէր՝ ըստ մեծի
քում ողորմութեանդ ողոր-
մեա մեզ։
Ինքաք մինչ 'ի դժոխս ընկղմեալք
յանօրէնութեան մերում. տէր՝
յիշեա զգինս արեան որդւոյ
քո, և ողորմեա։
Հալածեա 'ի մէնջ տէր՝ նշանաւ
խաչի քո զընդդիմամարտս և զա-

ներևոյթ դաղան. և մի՛ տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւնս։

Փառ՝ հօր և որդւոյ։

Տաճար լուսոյ անբասուերին և առագաստ անձառ բանին. որ զնախնեաց մօրն եւայի բարձեր զանէծսն տրտմալի. հայցեա յորդւոյ քո միածնի հօր հաշտութեան միջնորդի, բառնալ 'ի մէնջ զխռովութիւն և տալ զոգւոց խաղաղութիւն։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Երևեալ աղուսանման ակն պատուական 'ի ձև խաչին. հերձանելով զծոմն կարմիր, առաջնորդելով ժողովրդեանն սեամբ ամպոյ լոյսն անմեկնելի. որ ձեւացոյց մեզ սովաւ մատանելն դուռն անեղաշէն դրախտին։

Թագաւորք Աղաշխարհութեան։

Երկայնամիտ ես տէր առ ամենեսեան. և գթա տէր 'ի վերայ մեր՝ որպէս և յաւազակին փրկիչ և կեցո։
Երկայնամիտ բաղումողորմ և ճշմարիտ՝ նայեա առ իս և ողորմեա ինձ։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո. և ա՞ր առ իս նշան բարութեան։
Եւ գթա տէր 'ի վերայ մեր ոմն և յաւազակին փրկիչ և կեցո։
Տէր՝ որ գթացար յաւազակն խաչակից լինիլ քեզ. և մաքրեցեր զաղտեղութիւն յանցանաց նորա յաղբերէ կոզի քո. գթա և յիս 'ի մեղաւորս, որ ծարաւիս եմ առ քեզ. և

փափաքիմ 'ի գաւիթս քո՝ որ-
պէս զմի 'ի յեղջերուաց 'ի յաղ-
բերս ջուրց։

Մարտեաւ ընդ իս թշնամին,
հանապազ զիս կամի կորուսա-
նել. այլ դու տէր իմ՝ այց ա-
րա մոլորեալ ոչխարիս, և կեցո։
Մարտեան ընդ իս 'ի տարապար-
տուց, և փոխանակ սիրոյ իմոյ
մատնէին զիս, այլ ես յաղօթս
կայի։

Հատուցին ինձ չար փոխանակ
բարւոյ, ատելութի՛ փոխանակ
սիրոյ իմոյ. այլ դու տէր իմ՝ այց
արա մոլորեալ ոչխարիս, և կեցո։
Որ հաւիւդ ես հօտից բանաւոր
կենդանեաց, տուր ինձ յոյս
կենաց ապաշխարութեան. և
դարձո զմոլորեալս 'ի հօտ քո
քրիստոս, և կեցո։

Մեղայ և աղաչեմ զքեզ, թողութիւն շնորհեա մեղաց իմոց. քաւիչ լեր քո գթութեամբդ՝ որ միայնդ ես փրկիչ, և կեցո։

Մեղայ տէր մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ։ Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ տէր թող ինձ, և մի՛ կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. քաւիչ իմ լեր քո գթութեամբդ՝ որ միայնդ ես փրկիչ, և կեցո։

Մեղայ քեզ տէր, մեղայ քեզ տէր, մեղայ. և քան զաւազ ծովու բազում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս. և եղէ անպտուղ 'ի կենաց յուսոյդ. այլ դու անոխակալ և անյիշաչար փրկիչ

խնայեա 'ի մեղուցեալ ծառայս և կեցո։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ Հ.

Ա. Որ քանզի համբարձեալ զընթացս՝ բանիս 'ի փոքունց ատաւ երկրայնոց՝ չհամարելոց ընդ գոյս եղելոց՝ 'ի մեծագունից տեսակս, ասացիս զոնելի հանդէս իրաւանց ահաւորին անաչառութեան։ Որ զի թէ մերձաւորագոյնք իցեն ստուծոյ՝ իբրև զնախածանօթ հայրապետութիւնն, և կամ մարքրագոյնք՝ որպէս մարդարէն, կամ անբծագոյնք՝ իբրև զառաջ

քեալն , կամ ընտրելագոյնք՝ որպէս մարտիրոսան , եթէ ոչ դու մարդասիրեցես աննուազ բարիդ՝ և անփոփոխ խնամակալութիւնդ՝ և անպակաս ողորմութիւնդ , ընդունայն է ինձ փրկութիւն առ 'ի նոցանէ ։

Բ. Զի եթէ առ նոյն ինքն աբրահամ ձայն արձակիցեմ, իբր ողորմագին առակ ընչեղին ինձ վարդապետէ , 'ի տապոյ անտի պապակեալ , կաթի միոյ ջրոյ ոչ բաւականանայ . քանզի և նա փակեալ է ընդ կարեօք հասարակաց անհնարութեան ։ Իսկ եթէ առ մանէսէս , և նա զգածեալ է տկարութիւնք , որ ոչ զօրեաց առնն փրկութեան , որ զհայթայթանաց կրկուան 'ի պահպանու-

թեանն աւուր ժողովէր։ Իսկ
եթէ առ ահարոն, և նա ինք-
նին իսկ կարօտացաւ մաղթո-
ղի։ Իսկ եթէ առ դաւիթ, 'ի
մէջ բարեացն առաւելութեա՝
ստգտեալ է և նա։ Իսկ եթէ
առ նոյ և յոբ՝ և դանիէլ, զայս
եղէկիէլ մարգարէ մեկնեաց՝
յանուանէ իսկ յիշատակեալ
զնոսա, և զայն ընդ նոսին իբր
'ի դիմաց աստուծոյ աղդեալ,
կենդանի եմ ես՝ ասէ տէր, թէ
ոչ ապրեցուսցեն զուստերս և
զդստերս իւրեանց 'ի բարկու-
թենէն՝ որ հասանիցէ, բայց
եթէ ինքեանք միայն ապրեսց-
ցին։ Իսկ եթէ առ պետրոս
վէմն հաւատոյ, 'ի քումդ խը-
նամոց խուն մի խիթացեալ՝ և
նա ընդ կրիւք լիմն գրաւեցաւ։

թողում՝ ասել զբաղմացն գու-
մարութիւն՝ խոնարհեալ առ
կարիս կարիս , թէ և յաւէտ
երջանիկք լցեն ։ Ընդ որս և
յոլովսու ոմն մարգարէի 'ի մէջ
ածառաքն սպասաւորութեան՝
մարդկօրէն գայթակղութիւն՝
մնայ յոլովից անթարգմանելի ,
թէ և 'ի դէմս իմն մեկնութեանն
ձևակերպեսցի ։

Գ. Եւ քանզի չափեալ սահ-
մանեցաւ զօրութիւն փրկու-
թեան մարդկան , և ցուցան
նոքա ողորմեալք բարերարիդ՝
և զօրացեալք ամենակալիդ .
կոչեցեալք պաշտպանողիդ՝ և
քաւեցեալք հնարաւորիդ . շը-
նորհեալք ազատեցուցչիդ՝ և
բժշկեալք անախտականիդ . կե-
նագործեալք անապականիդ՝ և

լուսաւորեալք նորոգողիդ, այ-
սուհետև գիտացեալ զսակն
ողբանութեանց հոգածին բը-
նութեանս, որք մխիթար են
օրինակաւն նմանաբար հարա-
զատապէս վհատութեան յու-
սահատելոց, ահա առ քեզ դի-
մեցից՝ որդի աստուծոյ կենդա-
նւոյ քրիստոս օրհնեալ յամե-
նայնի։ Մանաւանդ զառակն
ազգակից այսմ մաղթանաց աս-
տանօր յիշեալ, զվերապրելոցդ
բան վերստին արդարացուցա-
նէ. բարի է, ըստ իմաստնոյ ու-
մեմն երջանկի, անկանել 'ի ձե-
ռըս տէն, և մի 'ի ձեռս մարդ-
կան. զի որպէս մեծութի նորա,
և ողորմութիւն նորին։ Եւ այս
բան՝ թէ և զդաւթին իմն գը-
ծագրէր, որ զերեքմանեան

հարուածն ճնեան առաջի ե-
դեալ՝ ընարեաց ինքնին կամա-
ւորաբար զդատակնիք մահուն
սատակման՝ իբր զկենդանի քը-
րիստոսի հաւատոցն յաճախու-
թեամբ, քան զերկուսն և այլ
փոքրիկունս՝ որք տանջեսն և ոչ
ողորմին. սակայն և իմն օրինա-
կութիւն բանիս պատկերի ճա-
րակեցելոյ հնարս կենաց կո-
րուսեալս անձին՝ ոչ է այլայ-
լեալ յարմարութենէ. զի ոչ
եթէ զփրկեալսն նուաստացու-
ցանեմ 'ի մատենի այսր ողբերը-
դութեան, առանց որոց ոչ է
մատչել առ տէր, այլ զփրկողին
անուն պատկեմ, և զշնորհ նո-
րին՝ առ ամենեսին բարեհաճա-
կեմ. և զբնաւին բարձունսն 'ի
թռիչս վարուց՝ խոստովանիմ

բանիս պայմանաւ յաւէտ կա-
ցուցեալ ողորմութեն դեղոյ։

Դ. Ահա դու կեանք, դու
փրկութիւն, դու բժշկութի,
դու անմահութիւն, դու երա-
նութիւն, դու լուսաւորութի.
արա ինձ անդորր 'ի մեզացս աշ-
խատութեանց, զի և քեզ լցցի
հանդիստ 'ի մշտադատս հե-
ծութեց՝ ձանձրացուցիչս թա-
խանձանաց. որ ոչ այլ իւիք,
քան թէ փրկութեամբ մարդ-
կան պարարիս, օրհնեալ յաւի-
տեանս. ամէն։

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու գառնեցւոյ ասացեալ։

Արարչագործ աստուած և ամենախնամ, որ յայսմ աւուր գթութեամբ կամաց քոց ժողովեցեր զջուրս որ 'ի վերայ երկրի՝ 'ի խորս ծովու, և զաստուցեր զցամաքն 'ի ջուրց. և զարդարեցեր զայն զանազան բանջարօք և ծաղկագեղ վայելչութիւն, և ազգի ազգի պըտղաբեր ծառովք։ Իսկ արդ երկիրս անձնաւոր՝ փոխանակ բարեբոյս սերմանց առաքինագործ արդասեաց՝ բուսուցի փուշս մեղաց խոցոտիչս հոգւոյ իմոյ, և փոխանակ բերոցն քաղցրութեան պտուղս անօրէնութեան դառինս և մահաբերս ինձ գոյացուցի։

Այլ դու անոխակալ տէր՝ հայեաց քաղցրութեամբ առ իս յարարածս քո, և մի՛ անտես առներ զգործս ձեռաց քոց. խլեա յինէն զփուշս չարեաց և զարդասիս անօրէնութեան՝ զոր ես ինձէն պաղաբերեցի. և սերմանեա վերստին 'ի միտս և 'ի կամս իմ զբարին և զօգտակարն հոգւոյ իմոյ՝ յօժարիլ և ընտրել զայն, և առնել կամակար սիրով։

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ, և տրեղմաշաղախս ջուրք մեղայց ծածկեցին զանձն իմ. և ահա առքեզ առ բարեգութ տէրդ իմ պաղատիմ, երևեցո զիս իբրև երկիր ցամաք, և նորոգեա ըստիրտ իմ բերել պտուղս բարիս

զկանուխն և զանագան ըստ հա-
ճոյից .քոց՝ մարդասէր։

Երկիրս բանաւոր՝ զոր զար-
դարեցեր բնաբոյս առաքինու-
թեամբ, ցամաքեցայ 'ի հրա-
տապ հրապուրանաց իշխանին
օդոյս այսորիկ՝ որպէս դալարի
'ի սաստիկ տօթոյ, և թօթա-
փեցան ծաղիկք հոգւոյս. գо-
սացան ոստք առաքինութե, և
խամրացան բողբոջք բարեաց։

Եւ ահա կորացեալ անձամբ
առ քեզ աղաղակեմ պարզ և իջ-
կենաց, ցօղեա յիս զցօղ խնա-
մոց մարդասիրութեան .քո, զի
չորացաւ որպէս խեցի զօրու-
թիւն իմ, և որպէս խոտ տա-
նեաց ցամաքեցայ. և նորոգեա
զիս նորոգութիւն շնորհաց .քոց
ըստ առաջնոյն պայծառութե։

Երարեր զիս այգի վայելուչ ցանկով օրինաց պատսպարեալ՝ առ 'ի բերել ողկոյզս քաղցրութեան 'ի հաճոյս ունկագործողիդ իմոյ աստուծոյ. իսկ ես ապատամբ կամաք արհամարհեալ զօրէնս քո, խոպանացայ չարաչար գնացիւք, և պտղաբերեցի խաղող դառնութեան բազմորինակ անօրէնութեան։

Եւ արդ մարդասէր՝ խնայեա յիս գթութեամբ, և դարման տար այգւոյս այսմիկ զոր տընկեաց աջ քո. ամրացո զիս վերըստին օրինաքդ կենաց. և 'ի բաց արա յինէն զաղձանս չարեաց՝ որք ստեղծին 'ի կամս իմ։

Որպէս զի վաստակեալ յարդիւնս առաքինութեան՝ ար-

ժանի եղէց ընդունիլ զօրհ-
նութիւն առ 'ի քէն և վայ-
ելել յանձառ բարիսդ ընդ
սուրբս քո յերկինս , և գո-
հութեամբ. փառաւորել զա-
մենազօր տէրութիւն քո յա-
ւիտեանս յաւիտենից .

ամէն ։

ՀՈՐԵՐՏԱՐԱԹԻ ԱՂՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՈՂՈՐՄԵԱ ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։
Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ.
և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։
Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ,
և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
Քեզ միայն մեղայ տէր, և չարս առաջի քո արարի։
Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթեսցես 'ի դատել դատս։
Անօրէնութեամբ յղացաւ, և 'ի մեղս ծընաւ զիս մայր իմ։

Դու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։

Յողեա յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց, լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրախութիւն, և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց, և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում։

Մի ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն։

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ, և հոգւով պետութիւն քոյ հաստատեա զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ աստուած՝ աստուած փրկութեան իմոյ, ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։

Տէր երեսս զբերանս իմ բանասցես, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք, բայց գու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար։

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ, զգ-

սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ ասասուած
ոչ արհամարհէ։
Բարի արա տէր կամաց քոյիք սիօնի, և շի-
նեսցին պարիսպքն երուսաղէմի։
Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան, յորժամ ուխտից պատարագս
հանցեն 'ի սեղան քո զուարակս։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Էի Յամենայն ժամ աղա-
չանք իմ այս են 'ի մեղաց ի-
մոց սուրբ արա զիս տէր։
Յանցանաց իմոց զարհուրի
սիրտ իմ. աղաչեմ զքեզ՝ թող
ինձ տէր։
Արտասուաց իմոց մի լուեր
տէր. զի պանդուխտ եմ ես՝
յանցաւոր երկրի։

Թիւնս իմ. Ողորմեա ինձ աստուած իմ՝ ողորմեա ինձ. զի անպատասխանի եմ յամենայնի, Թող ինձ տէր։

Տառապեալք. Ճանապարհք քո ուղիղ են, ես միայն մոլորեցայ, դարձո զիս՝ և ողորմեա ինձ աստուած։

Թեան քո. Դատաստանք քո արդար են, ես միայն եմ մեղուցեալ. քաւեա զիս՝ և ողորմեա ինձ աստուած։

Յոյս իմ ես դու տէր. քաւիչ յանցանաց իմոց. մի անտես առներ զբղխումն սրտասուց իմոց. ողորմեա ինձ աստուած։ Առ քեզ ապաւինեցայ որպէս զանառակ որդին. հայր՝ մեղայ յերկինս և առաջի քո. ողորմեա ինձ աստուած։

Փրկեա զիս աստուած 'ի բա-
զում մեղաց իմոց. արա արժանի քոյին սուրբ արքայութեանդ. ողորմեա ինձ ՝ուծ։

Մեղք իմ բազում են յոյժ, ծանր են քան զաւազ ծովու. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ, ողորմեա ինձ աստուած։

Բաց տէր զդուռն ողորմութեան որ ողբալով կարդամ առ քեզ, քանզի քեզ միայնոյ մեղայ, ողորմեա ինձ աստուած։

Հեզ յիս զգթութիւդ քո բազումողորմ և մարդասէր. քանզի քեզ միայնոյ մեղայ, ողորմեա ինձ աստուած։

Թուեն իմ. Մեղայ քեզ տէր՝ մեղայ, ողորմեա։

Մեղայ անօրինեցայ՝ և մատնեցայ 'ի ձեռս անօրէն թշնամ-

ւոյն . արդ անկեալ աղաչեմ՝
թող ինձ տէր ։
Քան զամենեսեան առաւել
մեղայ տէր իմ գթած , քան զա-
մենեսեան անօրինեցայ և մատ-
նեցայ 'ի ձեռս անօրէն թշնա-
մւոյն . արդ անկեալ աղաչեմ՝
թող ինձ տէր ։
Նկեսցէ տէր 'ի վերայ մեր ո-
ղորմութիւն քո , և քան փրր-
կութեան քո պահեսցէ զան-
ձինս մեր 'ի մեղաց ։
Ողորմութիւն քո և ճշմարտու-
թիւն քո և լոյս երեսաց քոց
առաջնորդեսցէ մեզ 'ի յար-
դարութիւն ։
Որ ողորմածդ ես գթած և եր-
կայնամիտ տէր , ընկալ զաղա-
չանս մեր բարեխօսութեամբ
սուրբ աստուածածնին ։

Տէր՝ զլուր միւսանգամ քո գալստեանդ լուայ և երկեայ. զի ուսայ 'ի սրբոց պատուիրանացն, եթէ գաս դու 'ի դատել զերկիր։

Տէր՝ յիշեցի զչար զգործս իմ և զարհուրեցայ. զի ծանեայ ճշմարտութեամբ զահաւոր և զանաչառ զքո դատաստանն։ Տէր՝ յիշեցի և զգութ արարչական սիրոյ քոյ առ քո արարածս. և 'ի քո գթութիւնդ ապաւինեալ աղաչեմ, ողորմեա ինձ յաւուր յայնմիկ քրիստոս արդար դատաւոր։

Փառք հօր և որդւոյ։

Աղաչանօք աստուածածնին անապական քում ծնողին՝ զիմանալի աչս սրտից մերոց բաց-

ցեւ ողորմութեամբ հայիլ 'ի
լոյս քո քրիստոս։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Յորժամ յարևելից փայլիս, անձառ լուսով լուսաւորես ըզ հաւատացեալսն. և դատապարտես զազգն հրէից անհաւատիցն ոմ սուրբ քառաթև. և զիս լուսաւորեա զխաւարեալս մեղօք. և դասակարգեա 'ի դասս մատենագրի յանձառ երկնից արքայութեանդ. զի անդադար օրհնաբանիս և քո են փառք յաւիտեանս, ամէն։

Թագաւորք Ապաշխարութեան։

Տէր իմ՝ բազում են անօրէնութիւնք անձին իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զդատաստանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ. շնորհեա ինձ ապաշխարութիւն տէր, և ողորմեա։

Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ. և որպէս բեռն ծանր ծանրացան 'ի վերայ իմ։

'Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ յերեսաց անզգամութեանս իմոյ. ոչ յիշեցի զահեղ զդատաստանս քո. արդ անկեալ զքեզ աղաչեմ. շնորհեա ինձ ապաշխարութիւն տէր, և ողորմեա։

Պաշտանս մատուցանեմք քեզ հայր երկնաւոր, մի անտես առ-

ներ զաղաչանս մեր. այլ անցո
ղցասու�քո 'ի մէնջ, և յիշեա
զի պատկեր եմք բարերարու-
թեանդ։

Տէր իմ՝ գթութիւնք քո բա-
զում են յոյժ, առ իս արա ըզ-
բարերարութիւնս քո. որպէս
և մաքսաւորին և ինձ ողորմեա։
Գթութիւնք քո բազում են
տէր, և ըստ իրաւանց քոց կե-
ցո զիս։

Բազումք են որք հալածեն և
նեղեն զիս, 'ի վկայութեանց
քոց ես ոչ խոտորեցայ. առ իս
արա զբարերարութիւնս քո.
որպէս և մաքսաւորին և ինձ
ողորմեա։

Անոխակալ և անյիշաչար տէր՝
որ գթալով 'ի մեղաւորս, շնոր-
հեցեր ապաշխարութիւն. արդ

զթա և յիս տէր 'ի մեղուցեալ
և յանօրինեալ քո ծառայս. և
փոխարկեա զգործողս չարեաց
'ի զղջումն ապաշխարութեան
և կեցո։

Ի տաճարի քում սրբութիւն
փառաւորելով զքեզ. դու ու-
նիս իշխանութիւն՝ ողորմեաց մեզ։
Այլ ես ըստ բազում ողորմու-
թեան քում մոլոր 'ի տուն քո.
և երկիր պագիցս 'ի տաճար սո-
քո երկիւղիւ քո։

Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յար-
դարութեան քում վասն թըշ-
նամեաց իմոց. և ուղիղ արա
առաջի իմ զճանապարհս քո.
դու ունիս իշխանութիւն՝ ո-
ղորմեա մեզ։

Ի տաճարի քում սրբութեան
հանապազ զքեզ գովեմք թա-

գաւոր փառաց, որ ունիս իշ-
խանութիւն կենաց և փրկու-
թեան, ողորմեա մեզ։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Տէրուհւոյն։

ԲԱՆ Զ.

Ա. Եւ արդ 'ի վերայ այսքա-
նեաց յուսահատութեանց և
ահարկու սրտաբեկութեանց,
պակուցանողական սատակու-
թեանց աստուածային բար-
կութեց, տագնապեալ ոգւով
թախծութեան խոպառ, աղա-
չեմ՝ զքեզ սուրբ աստուածա-
ծին։ Հրեշտակ 'ի մարդկանէ.
մարմնատեսիլ քերովբէ. երկ-
նաւոր արքայուհի. անխառն
իբրև զոգ. մաքուր որպէս լոյս.

անշաղախ ըստ նմանութեան պատկերի արուսեկին բարձրութեան. գերազանց քան ըզբնակութիւն անկոխելին սրբութեանց. երանաւոր խոստմանն տեղի. եդեմ շնչական. ծառ կենացն անմահից բոցեղէն սրովն պարուսնակեալ. 'ի բարձրեալն հօրէ զօրացեալ և հովանացեալ, հանգստեամբ հոգւոյն հանդերձեալ և մաքրադրծեալ, բնակութեամբ որդւոյն յարդարեալ և տաղաւարեալ։ Միածինն հօր՝ և քեզ անդրանիկ. որդի քո ծննդեամբ՝ և տէր արարչութեամբ։ Ընդ անաղտ մաքրութեանդ՝ և անբիծ բարի. ընդ անարատ սրբութեանդ՝ և խնամակալ բարեխօս. ընկալ զմաղթանս այսր

աղերսանաց՝ քում դաւանու-
ղիս, և մատս ընծայեա ընդ սը-
մին խառնեալ զբանն իմ նախ-
նի՝ մեծիդ ներբողի՝ 'ի քոյդ
պաղատանս։ Հիւսեա միացս
զմեղուցելոյս դառն հեծութիւն
ընդ քումդ երջանիկ և խնկա-
ւորեալ հայցուածոց՝ տուն կդ-
կենաց պտղոյն օրհնութեան.
զի 'ի քէն միշտ օգնեալ և բա-
րեգործեալ, և 'ի մաքրական քո
ծնելութիւնդ ապաւինեալ և
լուսաւորեալ, կեցից քրիստոսի
որդւոյ քոյ և տեառն։

Բ. Ժանդակեա թևոցդ ա-
ղօթիւք՝ խոստովանեալ մայրդ
կենդանեաց՝ և ելից իմ յերկ-
րէս հովտէ, առանց լկանայց
հետևել 'ի կեանս օրհնեալանացդ
պատրաստութեան. զի թեթե-

լասցի կատարածն իմ ինձ՝ ծան-
րացելոյս անօրէնութիւն։ Արաս-
ցես ոչն ինձ բերկրութեան՝
զօրն իմ տագնապի՝ ողջացու-
ցիչ երկանցն եւայի. բարե-
խօսեա խնդրեա աղաչեա, զի
ըստ անձառելի մաքրութեանդ
և ահա զբանիդ հաւատամ զն-
դունելութիւն։ Արտասուօք
օգնեա վտանգեցելոյս՝ գոլեա-
լոյդ 'ի կանայս. ծունր խոնար-
հեցս առ իմ հաշտութիւն ծնողդ
աստուծոյ. ընդ իմում թշուա-
ռիս հոգա խորան բարձրելոյն.
ձեռն տուր անկելոյս տաճար
երկնային. փառաւորեա զոր-
դիդ քո 'ի քեզ՝ աստուածօրէն
ինձ հրաշագործել քաւութի
և ողորմութիւն աղախին աս-
տուծոյ և մայր. բարձրացցի

պատիւ քո ինև , և ցուցցի
փրկութիւն իմ քև ։

գ. ԶԹէ զիս գտցես տիրա-
մայր. Թէ ինձ ողորմեացիս՝ սըբ-
բուհի . Թէ զկորուսեալս շա-
հեսցիս՝ անարատ . Թէ զհար-
Թուցեալս յանձանձեսցես՝ եր-
ջանիկ . Թէ զամաչեցեալս յա-
ռաջ մատուսցես՝ բարեշնորհ .
Թէ յուսահատելոյս ինձ միջ-
նորդեսցես՝ միշտ սուրբ կոյս .
Թէ զմերժեալս ընտանեցուս-
ցես՝ մեծարեալդ աստուծոյ .
Թէ յիս ցուցցես զդԹածու-
Թիւն՝ լուծիչդ անիծից . Թէ
զծփեալս հաստատեսցես՝ հան-
գիստ . Թէ 'ի խռովուԹեանցս
յուզմանց փոխեսցես զիս՝ խա-
ղաղարար . Թէ վրիպելոյս ինձ
հնարաւորեսցես՝ գտիչ . Թէ

վան իմ մոցես 'ի հանդէս՝ մա-
հու նահանջիչ. թէ զդառնու-
թիւնս իմ անուշեսցես՝ քաղ-
ցրութիւն. թէ զբաժանմանն
իմ խորոց քակտեսցես՝ հաշ-
տութիւն. թէ զանմաքրութիս
իմ բարձցես՝ եղծման ընդուն-
ելիչ. թէ զմատնեալս մահու
փրկեսցես՝ կենդանի ըստ. թէ
զլալեացս ձայն հատցես՝ բեր-
կրութիւն. թէ զխորտակեալս
կազդուրեսցես՝ դեղ կենաց.
թէ 'ի կործանեալս յիս ակնար-
կեսցես՝ հոգելից. թէ ողոր-
մութեամբ ինձ պատահեսցես՝
կոտակ նուիրեալ, օրհնեալդ մի-
այն 'ի շրթունս անբիծս լեզ-
ուոց երջանկաց. ահա կաթիլ
մի կաթին քումդ կուսութեան՝
յանձն իմ անձրևեալ՝ կենաց

ինձ զօրէ , մայրդ բարձրելոյ տեառն յիսուսի արարչին երկնի և բնաւին երկրի։ Զոր անձառապէս ծնար բովանդակ մարմնովն և համայն աստուածութեամբն. որ փառաւորեալն է ընդ հօր և հոգւոյն սրբոյ էութեամբ , և անքննութեամբ մերոյին բնութեամբս միացելով , ամենայն՝ և յամենայնում, մի յերրորդութենէն. նմա փառք յաւիտենից յաւիտեան . ամէն։

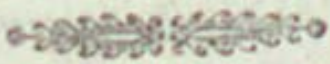

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր , Յովհաննու գառնեցւոյ ասացեալ։

Աստիչ ամբաւալօր լուսաւորացն երկնից , և ճարտարապետ ամենիմաստ տանս աշ

խարհի. որ յայսմ աւուր կարգեցեր զլուսաւորսն 'ի հաստատութեան երկնից՝ զարեգակն և զլուսին և զաստեղսն պարս՝ 'ի նշանս և 'ի ժամանակս և յաւուրս և 'ի տարիս։

Արդ աղաչեմ զքեզ աստուած կենարար՝ հաճոյական պարգեւօք հոգեձիր շնորհացքոց շարժեա զմիտս և զկամս իմ սիրել զքեզ յամենայն սրտէ, և ուղղեա զընթացս անձին իմոյ անհերքելի զօրութիւնքդ՝ գնալ անխոտոր 'ի ճանապարհս հրամանացքոց։ Կապեալ կամ անզերծ շղթայիւք յանցանացիմոց, ազատեա զիս ամենակար։ Անկեալ դանդաչեմ 'ի հաղբս կորստեան գաղտնի որսողին, հան զիս բարեգութ։ Ի բանդ

անելանելի խաւարին գործոց կաշկանդեալ տանջիմ. ծագեա առ իս զլոյս շնորհիդ, և զերծո զիս խնամակալ՝ յազատութիւն կենաց անվախճանից։

Դու ես յոյս իմ և ապաւէնութիւն, դու իմ փրկութիւն. քեզ ակնկալեալ սպասէ ամենամեղ անձն իմ։ Քեզ փափագի հոգի իմ՝ մարդասէր, որպէս փափագի եղջերու յաղբերս ջուրց։ Ծարաւի եմ ողորմութեան քում՝ արբո զիս. տանջեալ 'ի սոլէ՝ յեղջերայց խողէցն կերակրիմ, զհացդ երկնաւոր ջամբեա ինձ։ Մրուր դառնութեան մեղաց և մահու արբեալ տագնապիմ չարաչար, զբաժակդ կենաց մատուակեա ինձ։ Մերկացեալ դողամ յա-

նագորուն աւաղակաց իշխանին մահու, զգեստուք խնամոց քոց ծածկեա զիս։ Զիրաւորեալ եմ 'ի թիւնաւոր նեռից աներևոյթ թշնամւոյն, բժշկեա զհարուածս իմ։

Եւ արա զիս զապախտաւոր ծառայս որ կարդամ առ քեզ՝ արժանաւոր երկնային հարսնեանին և անմահական սեղանոյն ընդ այնոսիկ որք սիրեցին զքեզ 'ի բոլոր սրտէ, և պահեցին զպատուիրանս քո. զի ընդ նոսին փառաւորեցից զամենադուրթ մարդասիրութիւն քո յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԱԹԻ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր լուր աղօթից իմոց՝ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, և մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն։

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զականջն քո. յորում աւուր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի լուր ինձ։

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան։

Հարայ ես որպէս խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հեծութեան իմոյ։

Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ. նմանեցայ ես հաւոլսան անապատի։

Եղէ՛ ես որպէս քու յաւերակի, տքնեցայ
և եղէ՛ ես որպէս ճնճղուկ միայն 'ի տանիս։
Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապ
պաղ, և գովիչք իմ ինքն երդնուին։
Զմոխիր որպէս զհաց կերի, և զըմպելին
իմ արտասուօք խառնեցի։
Յերեսաց բարկութեանդ սրտմտութեանդ, զի
դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս։
Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես
որպէս խոտ ցամաքեցայ։
Դու տէր յաւիտեան կաս, և յիշատակ քոյ
ազգէ և յազգ։
Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ սիօնի,
ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ։
Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նո-
րա, և 'ի հողս նորա գթասցին։
Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ, և
ամենայն թագաւորք երկրի 'ի փառաց քոց։
Շինէ տէր զսիօն, և երևեսցի փառաւք
իւրովք 'ի նմա։
Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց, և ոչ
արհամարհեաց զինդրուածս նոցա։
Գրեսցի այս յազգ յայլ, ժողովուրդ զոր
ստեղծեալ է օրհնեսցէ զտէր։
Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութենէ իւրմէ,
տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ։

Լսել զՀեծութիւն կապելոց, և արձակել զորդիս մահապարտաց։
Պատմել 'ի սիօն զանուն տեառն, և զՕրհնութիւնս նորա յԵրուսաղէմ։
Ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին, և թագաւորաց ծառայել տեառն։
Պատասխանի եւ նմա 'ի ճանապարհի զօրութեան իմոյ. զնուազութի աւուրց իմոց ասա ինձ, և մի հաներ զիս 'ի կէս աւուրց իմոց. զի ազգէ յազգ են ամք քո։
Իսկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հաստատեցեր, և գործք ձեռաց քոց երկինք են։
Նոքա անցանեն, դու կաս և մնաս յաւիտեան։
Ամենեքեան որպէս զձորձս մաշեսցին. և որպէս զվերարկուս փոխեսցես զնոսա և փոխեսցին։
Բայց դու նոյն ինքն ես և ամք քո ոչ անցանեն. որդիք ծառայից քոց բնակեսցին 'ի նմա, և զաւակի նոցա յաւիտեան յաջողեսցի։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Գյ. Օերծն զիս յսրտոյ այթէ որսողին, և յամենայն վըտանգից ապրեցո՝ և ողորմեա։

Յաներեւոյթ թշնամւոյն և 'ի գաղտնի նետից բանսարկուին պահեա՝ և ողորմեա։

Փրկեա զիս 'ի յանցանաց մեղաց իմոց, և նորոգեա զիս հոգւով գիտութեան՝ և ողորմեա։

Ո՛ով մեղաց իմոց զիս ալէկոծէ. որ ես նաւապետ քարի՝ շնորհեա ինձ նաւահանգիստ հայր ամենակալ։

Խորք պատրանաց զիս կորուսանեն. այլ դու նաւապետ քարի՝ շնորհեա ինձ նաւահանգիստ հայր ամենակալ։

Որ միայն իշխանդ ես թողուլ զմեզս. և ես աղաչեմ զքեզ տէր, թող ինձ զմեզս իմ հայր ամենակալ։

Ներձեալէ օր գալոյ քո տէր. լուր ձայնի աղօթից իմոց, որ

կարդամ առ քեզ և ողորմեա։
Բանից իմոց ունկն դիր տէր, և
'ի միտ առ զաղաչանս իմ զա-
ռաւօտուս՝ որ կարդամ առ
քեզ, և ողորմեա։
Որ ընկղմեալս եմ 'ի խորս չա-
րեաց, սուրբ զՀոգիդ քո ա-
ռաքեա առ իս՝ որ կարդամ առ
քեզ, և ողորմեա։
Ողորմեա ինձ աստուած, զի
քեզ միայնոյ մեղայ։
Առաւել լուա զիս 'ի տղմոյ
յանցանաց աղքիւր բժշկու-
թեան, և ողորմեա։
Յարենէ փրկեա զիս, որ Հոգւոց
և մարմնոց ունիս իշխանու-
թիւն, և ողորմեա։
Ի իրաւորեալ յանցանօք անձն
ինձ, առ քեզ տէր Համբարձի
զաչս իմ։ Թող ինձ զմեղս իմ

միայն բարեդութ, և ողորմեա
ինձ աստուած՝ ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում։

Կործանեաց զիս չարագործ թըշ-
նամին, և կամի խլեալ զիս որ-
սալ. հայր բարեդութ քո թըշ-
կեա զվիրաւորեալս, և ողորմեա
ինձ աստուած՝ ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում։

Անդունդք մեզաց պատշարեցին
զիս, զի բաղում են քան զաւազ
ծովու. առ քեզ տէր պատա-
ւիմ, փրկեա՛ի վտանգէս. և ո-
ղորմեա ինձ աստուած՝ ըստ մե-
ծի ողորմութեան քում։

Ո՛ անապական զհոգևոր զդան-
ձըն յապականացուս կենցաղս
ծախեցի. այլ առ քեզ միայն պա-
ղատիմ բարերար փրկիչ, խնայ-
եա՛ի մեղուցեալ ծառայս։

Զ ցանկ հոգւոյ իմոյ քակտեցէ
և եղէ անբարուենակ որթ. այլ
առ քեզ միայն պաղատիմ բա-
ներար փրկիչ, խնայեա 'ի մե-
ղուցեալ ծառայս։

Ոստաքանց եղէ ես որպէս զար-
մաւենի, պտղակորոյս որպէս
ձիթենի. այլ անպիշաչար և ա-
նոխակալ փրկիչ՝ խնայեա 'ի մե-
ղուցեալ ծառայս։

Փառք հօր և որդւոյ։

Ընտանելւոյն տաղաւար բար-
ձող էիցս բարձողին. որ ծնար
զաստուած մարմնով զանմար-
մնաբար ծնունդն հօր. բարե-
խօսեա վասն մեր աստուածա-
ծին մարիամ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Օ վեհանդամիր անարատ ծը-
նողի քո արիանեմք առաջի ա-

նոխակալ տէրութեանդ քո. յորժամ գաս փառաւք հօր դատել զթշնամին խաչի քոյ, ներ-
բեա յանցանաց մերոց բարե-
խոսութեամբ մօր քո և կուսի. աղաչեմք զքեզ տէր, պահպա-
նեա զմեզ ընդ հովանեաւ խա-
չի քո սուրբ։

Թագաւորք Աստուածութեան։

Աստուածութեան արքա-
ութիւն աւետեան լինի, և լուանայ
զբազմութիւն մեղաց. սովաւ
շնորհեա յառաջ քան զվախ-
ճան զքաւութիւն և զմեծ քո
զողորմութիւն։
Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ

աստուած հզօր և կենդանի. ԵՐԲ եկից երևեցայց երեսացդ աստուծոյ։

Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր 'ի տուէ և 'ի գիշերի. և այն զի ասէին ցիս զօրհանապազ, թէ ո՞ւր է աստուած քո. տվաւ շնորհեա յառաջ քան զվախճան զքաւութիւն և ըղձեծ քո զոզորմութիւն։

Յուժամ դաս փառաք հօր յաՀագին աւուրն 'ի դատել զերկիր. և դողան սարսափմամբ երկրածինքս ամենայն 'ի յահէ քումմէ. 'ի նստիլ քո յաստենի դատաւոր ահեղ. և յակնարկել քո յարարածս, յիշեա և զիս զբազմամեղս. որ ընկղմեալս եմ յանցանօք բանսարկուին խափմամբ. և հայցեմ զաւա-

զակին, տէր՝ և զիս յիշեա. որ
վասնդ ես փրկիչ։
Զիս որ 'ի նաւի աշխարհի ա-
լէկոծեն մեղք իմ, նաւահան-
գիստ ապաշխարութեան շը-
նորհեա ինձ բազումողորմ, և
կեցո։
Կեցո զիս ասուած, զի հա-
սին ջուրք յանձն իմ. ընկլայ ես
'ի խորս անդնդոց՝ ուր ոչ գոյ
ինձ հանգիստ. նաւահանգիստ
ապաշխարութիւն շնորհեա ինձ
բազումողորմ, և կեցո։
'Նաւապետ բարեգութ առքեղ
ապաւինիմ. տուր ինձ ձեռն որ-
պէս երբեմն պետրոսին 'ի վե-
րոյ ալեացն. որ ծփիմս ալէկո-
ծեալ յանցանօք մեղաց, և կեցո։
'Դու ես քրիստոս աղբիւր
կենաց. բղխումն ողորմութիւն.

շնորհեա փրկիչ անձանց մերոց
զթողութիւն մեղաց մերոց։
Ի քէն է տէր աղքիւր կենաց.
և լուսով երեսաց քոց տեսա-
նեմք զլոյս։
Ծագեա զողորմութիս քո՝ որք
ճանաչեն զքեզ. զարդարութիս
քո՝ որք ուղիղք են սրտիւք.
շնորհեա փրկիչ անձանց մե-
րոց զթողութի մեղաց մերոց։
Որ աղբիւրդ ես ծարաւեաց, և
հանգիստ աշխատելոց. ճանա-
պարհ մոլորելոց, և հովիւ հո-
գևոր բանաւոր հօտի. փա-
փաքողացս առ քեզ քրիստոս՝
լեր նաւահանգիստ. և որբո
մեզ ծարաւեացս զբաժակ քո
քաղցրութե յանապատ յաղ-
բերեդ։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ՁԲ.

Ա. Տէր աստուած բարերար բազմապարգև Թագաւոր, կենաց պատապարան, լուսոյ կերպարան, լոյնատարը հանդստարան. որ յաղագս մեզուս ցելոյս եկեալ մարմնացար. գործեցեր զանպատումն, և հանդերձեցեր զհրաշալիսն, մինչև կատարեցեր զառեցեալն ընդ ամենայնիր աստուածութեանդ։

Բ. Ընդ՝ վասն առաքելոյն որքոց յերկնատեղծ քո ձեռացըդ ձեռնադրելոց, և հոգւովդ սրբով օծելոց, զորոց զգովեստն արժանաւորութեամբ ըստ իմում կարի՝ առ 'ի փառս քո տէր ամենայնի՝ յայլում բանի պաշ-

տեցի, և ինձ ողորմեացիս յի-
շատակաւ սիրոյ նոցին ընտրու-
թեան։ Շաւիղ ինձ եղիցի նո-
քօք՝ և հանդերձեսցեն յերա-
նութիւն փափաքելի. ձայն բարի
հովուութեան նոցին՝ 'ի յողջոյն
ինձ կենաց քաղցր լուիցի։ Մա-
սին կալայց 'ի յանեղծութիւն
փրկութեանն տօնեցեալ յուսոյն՝
ընդ առաջնորդացն կենաց, ըս-
կզբնաշնորհիցն պատուոյս, փա-
ռաւորեալն դատուց, գեղոցն
բանականաց, աւետարանչացն
բարձանց, իշխանացն պանծա-
լեաց, լուսապայծառ թագիւ
պճնելոցն, 'ի զարդ անկապուտ
զօրութեան շնորհին պայծա-
ռացելոց, իւղո

գ. Ընդ աշակերտաց մեծիդ հրամանի բարձրեալդ աստուծոյ քրիստոսի՝ և մարտիրոսացն ընտրելոց նահատակութեամբ, որք մահացու և վշտաչարչարն մարմնով, վանգաւոր և ամենակիրն անդամօք, երկրաւորական և հոգեզանգուածն բնութեամբ՝ մարտուցեալ ընդ տարրոյ գոյից ամենայն նիւթից՝ պսակեցան բարձրացան և կենդանացան հոգեպէս. արիաբար ելեալք ի յերկրէ, ըստ մարգարէին, վկայք ճշմարիտք ամենափորձն մահու. իմանալեացն անտեսիցն և ծածկելոց՝ աներկբայ բարեացն՝ յուսով տեսելոցն աստէն նկատիչք. աշակերտք առաքելոցն և չարչարակիցք նոցին. որ հաւատա-

րեալ գործովք ընդ նոսին, կա-
տարեալ լրմամբ անպակաս-
լեաւ՝ պարեն 'ի խրախճանս ան-
կէտն երանութեան. որոց հա-
ճոյական և ընդունական մաղ-
թանօք, արիւնընծայ վաստա-
կանուէր քրիստոնէդրուկ աղեր-
սին յարգմամբ՝ ընկալ զիս նո-
րոգ ըստ նոցին մասին անեղծ
փրկութեամբ 'ի քեզ արձանա-
ցեալ։

Դ. Ընդ խաղաղեալսն հուրբ
և սուսերբ՝ արեամբ ներկելո-
ցըն, և ճգնաւորացն սէզ հարցն
միանձանց՝ և քեզ հետևելոցն
որդի ստուծոյ, անպարտելի
քաջութեամբ և անպատիր ըղ-
գաստութեամբ, ընդ դժնեայ
դառոյն մարմնոյս բռնութեան՝
արիապէս մարտուցեալ, սովիմբ

վանեցին զանմարմինն բելիար. և մշտամարտ հանդիսիւ՝ յաս-
պարիսի կենցաղոյս՝ առանց զզուանաց ծանրաբեռնութեանց
'ի լայնածաւալ ծփանաց աշխարհիս ծովու՝ տապանակաւ
մարմնոյս թանձրութեան՝ ըզ-
թեթևութիւն հոգւոյն թըռուցեալ՝ 'ի նաւահանգիստն
կենաց հասին. և իբր սիրողք վերնամ վիճակին՝ առանց յետ-
նոցն մոռացութեան, զթագն յաղթութեանց համարձակապէս՝
պայծառ ճոխութեամբ պըճնեալ իսկապէս՝ 'ի գլուխս կապեցին. վասն նոցին արժանաւոր մաղթանաց և նուիրական հայցուածոց՝ և զիս զմեղաւորս 'ի պատժականաց՝ ընկալ ընդ
նոսին։

Ե. Եւ ահա խառնեալ զան-
մաքուրս բան՝ ընդ նախապք-
րեալ երջանկացն փառատրա-
կան աղերսարկութիւն, որ վասն
իմ գոչեն քեզ 'ի հաճութիւն,
և ես ընդ նոսին՝ իբր դառնու-
թիւն եդեալ ընդ քաղցրու.կամ
տատասկ ընդ ողորկութեան,
տգեղութիւն ընդ վայելչու-
թեան, և տիղմ ընդ գեղեց-
կութիւն մարգարտի, կամ հող
ընդ յատակութեան ոսկւոյ, և
կամ քարինս անարգս ընդ պայ-
ծառութեան արծաթոյ, բա-
ցասութիւն ընդ ճշմարտու-
թեան, կամ աւազ ինչ ատամ
նառու ընդ կակղութեան զան-
գուածոյ հացի. արդ լուր՝ հր-
զոր հնարաւոր գոլեալ, զնո-
ցայն վասն իմ, և զիմս ընդ նո-

սին 'ի նոցին գովեստ, 'ի փ�-
կութիւն իմ և 'ի փառս քո՝ ա-
մենապուրթ, բարերար, օրհ-
նեալ, երկայնամիտ, կարօղ,
անքնին, անճառ, անեղծ և ան-
ստեղծ։ Քո են պարգևք, քո են
շնորհք. դու սկիզբն և պատ-
ճառ բարեաց ամենայնի։ Ոչ ես
գառապարտիչ, այլ ազատիչ.
ոչ ես կորուսիչ, այլ գտիչ. ոչ
ես մահացուցիչ, այլ կեցուցիչ.
ոչ ես տարապրիչ, այլ ժողովիչ.
ոչ ես մատնիչ, այլ ապրեցու-
ցիչ. ոչ ես ընկղմիչ, այլ վերա-
ծիչ. ոչ ես գլորիչ, այլ կան-
գնիչ. ոչ ես անիծիչ, այլ օրհ-
նիչ. ոչ ես վրիժառու, այլ շնո-
նորհիչ. ոչ ես թշնամացու-
ցիչ, այլ միսիթարիչ։ Ոչ եղծա-
նես, այլ գրես. ոչ սատանես,

այլ հաստատես. ոչ ոան հաբ-
կանես, այլ սիրիես. ոչ պատ-
ճառս յօդես մահու, այլ հլ-
նարս խնդրես կենաց. ոչ ես 'ի
կամս շարժեալ սատակման, այլ
'ի փրկութիւն ողորմութեան։
Ոչ մոռանաս զայցելութիւն. ոչ
լքանես զբարի. ոչ արգելուս
զդթութիւն. ոչ բերես վճիռ
կորստեան, այլ կատակ ազատու-
թեան։ Ոչ թշնամանիս յառա-
տութեանց. ոչ բամբասիս 'ի
շնորհաց. ոչ հայհոյիս 'ի պարգ-
եւաց. ոչ նախատիս 'ի ձրի ձգ-
ելոց. ոչ անեղանիս յերկայնմ-
տութեանց. ոչ եպերիս 'ի նե-
ղութեանց. ոչ բանսարկիս 'ի
բարութեանց. ոչ անպատուիս
'ի քաղցրութեանց. ոչ քամա-
հիս 'ի հեզութենէ. ոչ առաքին

այսոցիկ տրտնջմունք, այլ անընդունելի գոհաբանութիւնք։ Բարձ զմեզս իմ հզօր. լոյծ զանէծս իմ օրհնեալ. քաւեա զպարտիս իմ ողորմած. ջնջեա զյանցանս իմ գթած. մատո մատան այցելութեան, և անդստին իսկ կատարեցայց. զի՞նչ քեզ տէր՝ քան զսոսին դիւրապոյն, և կամ զի՞նչ ինձ պարտաւորիս կարևորագոյն։ Այլ կենդանապրեա քարեխնամ քոյինաստեղծ պատկերիս՝ փչումն կրկին 'ի շունչ նորոգման լուսաւորութեամբ մաքրական շնորհի՝ զամենամեզս ուղիղ պաշտպանեալ։

Զ. Այ ածեր ողորմած՝ ինձ օր տարաժամ 'ի համառօտս երբի՝ անթոշակ ապաձեռնութեամբ՝ ընդ անկատար ուղին հեռանել.

մի մատուցաներ բաժակ դառ-
նութեան՝ 'ի ժամ ծարաւու. մի փակեր գթած՝ իմ հանդէպ՝ զյաջողուած հոգևոր օգտիս, և մի իբր յանկարծադէպ հինից ասպատակ՝ գիշեր մահուն ինձ պատահեսցէ. մի տայ ոսթոյն յանպատրաստ պահուն՝ զարմատս հատեալ ցամաքեցուսցէ, և մի լուսնական դիպուածք հասեալ գաղտնեօք վնասեսցեն. մի պահեսցի ինձ սառն մեղացս, և մի հոսանք ուղխից կենցաղոյս զիս ողողեսցեն։ Մի հանգիստն մահ բերիցէ, և մի ննջումն 'ի սատակումն յառաջեսցէ. մի քունն ինձ կորուստ լիցի, և մի նիրհումն ապականութի դարձեսցէ. մի վախճանն անյարմար՝ 'ի վերայ իմ

արշաւեցէ, և մի շնչոյս վերարձակութիւն ըմբռնեալ՝ 'ի խոնարհ լքցի։

Է. Դու ես տէր. դու գթած. դու բարերար. դու երկայնամիտ. դու ամենակարող. առ ամենայն բան անհասութեա՛ն անճառ զօրաւոր, քաւել՝ փրկել՝ կենդանարարել, լուսաւորել, վերըստին հաստատել, 'ի ժանեաց կերչաց դազանաց՝ և կամ յատամանց վիշապաց 'ի կեանս կորզել, 'ի խորոց անդնդոց 'ի լոյս բերկրութեան ածել, և 'ի հեղձմանէ ծփանաց մեղաց, ընդ արդարս երջանկաց՝ փառաւք բազմեցուցանել։ Ամենայն ոգի քեզ ակնկալեալ յուսալ ապասէ, կարօտեալ քումդ շնորհաց. եթէ երկնայինք, և եթէ

երկրաւորք. եթէ անկածն մեղք, և եթէ ամբարձեալն արդարութեամբ. եթէ տէր, և եթէ ծառայ. եթէ տիկին, և եթէ աղախին. և 'ի ձեռին քո է շունչ կենդանական բոլորեցուն։ Եւ քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու դառնեցւոյ ասացեալ։

Որ արարչական գթով կենդանանածնես զարարածս քո, և խնամես քաղցրութեամբ ստուած իմ և տէր. որ յայսմ աւուր ամենազօր հրամանաւ

քով հաներ 'ի ջուրց զեռունս
ընչոց կենդանեաց և զկէտս
մեծամեծս և զթռչունս թե-
ւաւորս. և ասուածային օրհ-
նութեամբ քով օրհնեցեր ըզ-
նոսա աճիլ և բազմանալ 'ի վե-
րայ երկրի։

Ընդ՝ աղաչեմ զանփոփոխելի
տէրութիւն բարերարութեան
քո, օրհնեա և զիս զատեղծ-
ուածս ամենակալ ձեռին քո
ծննդաբեր լինել գործոց առա-
քինութեան։ Եւ զսերմն հո-
գևոր կենաց՝ զոր անդատին քը-
նաւորեալ ես 'ի խորս մտաց ի-
մոց, զօրացո զիս աճեցուցանել
կենաբեր խորհրդով 'ի ձեռն
ընդհայ և ողորմութեան քո.
զոր տաս ամենայնի և ոչ նա-
խատես, զի դու նոյն ես՝ և

ամք քո ոչ պակասին. բանաս
զձեռն քո, և լցուցանես զպէ-
տըս և զկարիս ամենեցուն յան-
սպառ գանձուց քոց։ Մի թո-
ղուր զիս տէր իմ՝ ամուլ և ան-
բեր գործոց բարութեան. մի
անտես առներ զտառապեալս
'ի քոց խնամոց վասն բազմու-
թեան յանցանաց իմոց։ Խոնարհ-
եցո զունկն քո՝ և լուր ինձ, զի
աղքատացայ 'ի բարեաց. ըն-
տունգանեցի կենարար պատ-
ուիրանաց քոց, և յօժարեցայ
հաճել զկամն անձին իմոյ։

Յարդարեցեր զիս տաճար
կենդանի արարչութեան քում,
և ես զանձն իմ պատրաստեցի
բնակարան տեսչեաց քոց դիւ-
ացս։ Պատմուճան լուսազգեաստ
զգեցուցեր ինձ 'ի հոգևոր ծը-

ներնդեան, և ես արկի զանձամբ հանդերձ խաւարի մեջաց և մահու։ Եւ ուր ինձ սիրտ մարմնեղէն խոկալ յօրէնս քո յամ ժամ, և ես ման խորհրդոց անօրէնութեան յօրինեցի։ Կարդեցեր յիս լսելիս 'ի լուր պատուիրանաց քոց, և ես բացի առ հրապոյրս բանսարկուին։ Կազմեցեր յիս լեզու գործի օրհնութեան, և ես չարաչար վարեալ՝ արարի զէն անիրաւութեան։ Սերմանեցեր 'ի միտս իմ սերմն բարի առաքինութեան, և ես փուշս դժնդակ մոլութեան բուսուցի ընդ այն։ Զբարիսն զոր պարգևեցեր ինձ շահիլ նոքօք զկեանս, անմտութեամբ իմով վարեալ 'ի անուտիս՝ ստացայ ինձ մահ և կորուստ։ Տի-

բական իշխանութեամբ և փա-
ռօք պատուեցեր զիս, և ես կա-
մաւ մատնեցի զանձն իմ 'ի ծա-
ռայութիւն մեղաց։

Եւ այժմ առ քեզ ապաւի-
նեալ աղաչեմ բարեգութ՝ քա-
ւեա զյանցանս իմ, և նորո-
գեա զիս շնորհօք ողորմութե-
քո։ Ծարաւի եմ առ քեզ աս-
տուած իմ, արբո ինձ զկեանս
կենդանարար։ Ծանգահար ե-
ղէ ցանկութեամբ չարեաց,
արկ զիս 'ի բոլոր հալոցաց, և
արբեա հրով սիրոյ քոյ։ Բաղ-
ձանք երկրաւորացս տարագիր
արար զիս առ 'ի քէն, կարկա-
ռեա առ իս զաջդ ամենազօր,
և մատոս զիս առ քեզ։ Փոխա-
նակ մշտնջենաւոր և անանց փա-
ռաց, զդիւրեղծական և զապա-

կանացուն սիրեցի, մի թողուր զիս 'ի կամն իմ։

Տեղացին 'ի վերայ իմ թուն նաւոր նեռք աներևոյթ թըշնամւոյն, լեր ինձ վահան ամրութեան և տեղի ապաւինի ապրեցուցանել զիս։ Խորհուրդքդ չարեաց հարին զհոգիս 'ի հարուածս անողջանալիս, մատիր առ իս գթութեամբ, և բժշկեա ամենահնար։ Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին և 'ի լարս խաբէութեան իւրեանց արգելին, զարթո զզօրութիւնքո՝ և եկ 'ի կեցուցանել զիս։ Մերկացուցին զիս անապարուն, և վերս 'ի վերայ վիրաց յաւելին. զի ոչ զդեցայ զզրահն արդարութեան, և ոչ եղի 'ի գլուխս իմ զսաղաւարան յուսոյն

փրկութեան. ոչ առի զվահանն հաւատոյ, և ոչ զսուր բանին աստուծոյ. այլ դու հզօր և ամենակար՝ առ զզէն և զասպար քո, և արի յօգնել ինձ. խորտակեա զզօրութիւն հպարտացեալ բռնաւորին, և ասա դու ցանձն իմ՝ թէ փրկութիւն քո ես եմ։ Տրամեալ է անձն իմ մինչև 'ի մահ, միսիթարեա ըզծառայս քո։ Ապերախտ գոյ առ երախտաւորդ, և բարկացուցի զանբարկանալի բնութիւնդ. այլ դու անյիշաչար՝ մի հատուցաներ ինձ ըստ անօրէնութեան իմոյ, այլ ողորմութեամբ քո քաւեա զիս։

Ու քեզ աղաղակեմ 'ի խորոց անդնդոց, յոր ընկղմեալ եմ՝ որպէս յոմնան 'ի փորոյ կէ-

տին. հան զիս 'ի վհէս խաւա-
րի՝ վերաբերեալ 'ի լոյս կենացդ
յաւիտենից։ Խորհուրդ եալ եմ
յանդունդս մեղաց կորստեան,
մատո զաջդ ամենազօր, և փրկ-
կեա զիս։

Տանջիմ հանապազ 'ի խղճէ
մատց, զի դառնացուցի զքաղ-
ցրագութ տէրդ իմ. և յոյգք
վարանական խորհրդոց աննե-
րելի տանջանաց՝ որ պատրաս-
տեալ և մնայ ինձ, իբրև լեռ-
նացեալ ամենի ալեաք հողմա-
կոծեն զանձն իմ. բարերար և
անոխակալ՝ հզօր այցելու՝ օգ-
նեա ինձ, և հանդարտեցո ըղ-
մրրկեալ ալիս խռովութեանս մի-
տացս՝ ցօղով գթութեան քո։

Խաղմութիւն անօրէնութեանս ի-
մոյ որպէս հեղեղք պղտորեալք

դարնանազայր գետոց՝ ողողեցին զմեղուցեալս. այլ դու մարդասէր՝ ընչեա զհողմն քաղցրութեան կամաց քոց, և ցամաքեցո զհոսանս չարեաց իմոց. և ողորմութիւն քով քաւեա զանօրէնութիւնս իմ, և թուակից արա սիրելեաց անուանդ քում սրբոց. զի ընդ նոսին փառաւորեցից զանոխակալ մարդասիրութիւն քո, այժմ և միշտ և յաւիտենից յաւիտեան.

ամէն։

ՈՒՐԲԱԹ ԱՒՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր, տէր լուր ձայնի իմում։

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօթիցս իմոյ։

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր տէր, իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քոյոյ 'ի քէն է քաւութիւն։

Վասն անուան քո համբերի տէր, համբեր անձն իմ քանի քում, յուսացաւ անձն իմ 'ի տէր։

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ 'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ Իսրայէլ 'ի տէր։

Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում, 'ի նմանէ է փրկութիւն, և նա փրկեսցէ զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց նորա։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Գէ. Քրիստոս աստուած աստուծոյ՝ ողորմեա։
Անօրէնութեամբ 'ի մեղս երկնեաց զիս մայր իմ. աղաչեմ փրկիչ՝ ողորմեա։
Վիրաւորեալ մեղօք անկանիմ առ քեզ փրկիչ. մի անտես առներ՝ ողորմեա։
Մաքսաւորն հառաչանօք 'ի տաճարին էառ զքաւութիւն. նոքին ձայնիւն և ես գոչեմ, ողորմեա ինձ աստուած։
Աւազակն աղաղակէր 'ի խաչին՝ յիշեա զիս տէր. նոքին ձայնիւն և ես գոչեմ, ողորմեա ինձ ՝ած։
Անառակ որդին աղերսանօք աղաչէր զքեզ, հայր՝ մեղայ յերկ-

կինա և առաջի քո. նովին ձայ-
նիւն և ես գոչեմ, ողորմեա ինձ
աստուած։

Շնորհեա մեզ տէր՝ ընդ աղ-
քատաց օրինակին զազարու-
ժուժկալութիւն. զի կամաւոր
աղքատութիւն՝ արքայութեանդ
երկնից ընդ նմին լիցուք ար-
ժանի. լուր մեզ՝ և ողորմեա
քրիստոս աստուած։

Որ փոխանակ հացին կարօտու-
թեան զհացն անմահութեան
նմա շնորհեցեր. և ընդ մեծա-
տանն անգթութեան 'ի գոգն
աբրահամու զնա ընկալար. լուր
մեզ՝ և ողորմեա քրիստոս ամ։

Լուսաւորեա զաչս սրտից ըս-
տանալ մեզ ողորմութեամբ 'ի
քէն տէր՝ զողորմութիւն. զի
մի ընդ մեծատանն հայցեսցուք

'ի բոց հնոցին՝ ծագիւ մատին
Ջուր 'ի զովացուցին. լուր մեզ՝
և ողորմեա քրիստոս աստ։

Անակիզեն աստուած զհայ-
րըն ամենակալ բարեբանեցէք
ընդ զուարթուն երկնից։

Զառ 'ի հօրէ ծնեալ զորդին մի-
ածին բարեբանեցէք հրեշտա-
կային ձայնիւ։

Եւ զնորոգօղ սուրբ զհոգին
ձայնիւ ցնծութեամբ բարե-
բանեցէք անլռելի ձայնիւ։

Անակիզեն աստուած և թա-
գաւոր երկնաւոր՝ բարեբա-
նեալ 'ի զօրաց անմահից երկ-
նաւորաց, զքեզ օրհնեմք հայր
անակիզեն։

Խոնարհեցար 'ի բարձանց վա-
ղըն մերոյ փրկութեան՝ արձա-
կիչ կապելոց և բժիշկ հոգւոց

մերոյ , զքեզ գովեմք որդիդ միածին ։

Որ էակիցդ ես ընդ հօր և փառակից միածնիդ , բաշխօղ պարգևաց և տուօղ ողորմութեան . զքեզ բարեբանեմք սուրբ հոգիդ ճշմարիտ ։

Որ զլոյս ստուգածային քո բանի ծագեցեր յաշխարհամած խաւարն անդիտութեան . լուսաւորեա և զմեզ հօր իմաստութիւն ։

Որ զհամօրէն դատաստանին օրինակ նշանակեցեր առ մեծատուն և զաղքատս , ներհակաբարտալով զոր ատ ընկալան ։ Վասն որոյ աղաչեսցուք զքեզ տէր՝ փրկել զմեզ 'ի հրոյ մեղայց և տանջանաց , հանդչիլ 'ի գոգ նահապետին արդարոյ ։

Որով և մեք ընդ հրեշտակացն դասուց անբաժանելի սուրբ երրորդութեն համաձայնեալ երգեմք զփառս 'ի բարձունս։

Փառք հօր և որդւոյ։

Աւրախացիր բարձրելոյն հովանացեալ զօրութեամբ, և բնակարան սուրբ հոգւոյն, որով ծնար զբանն աստուած. բարեխօսեա վասն մեր աստուածածին Մարիամ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Թէ ցնծան ստորայինքս ամենայն 'ի միւսանգամ քո գալըստեանն. և յաւէժ զուարճանան դասք անմարմնոցն առէիցս։

Թագաւորք Ապաշխարութեան։

Ի տաճարի սրբութեանդ քում լուր տէր ձայնի իմում. և աղաչանք իմ ժամանեսցեն 'ի յականջս քո տէր։

Լուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց. և աղաղակ իմ առաջի նորա մտցէ յականջս նորա. և աղաչանք իմ ժամանեսցեն 'ի յականջս քո ամ։

Որ լուսատու ես տիեզերաց քրիստոս աստուած. լուսաւորեա զիմ զկաւարային խորհուրդս, և կեցո։

Օրհնեալ ես տէր, և փառաւորեալ է քո անքաւ մարդասիրութիւնդ. զաղաչանս մեր քեզ մատուցանեմք, որ թագաւորդ ես յաւիտենից. զնոյնեցեալսն

մեր արժանի արա տէր՝ ընդու-
նել 'ի կեանդ յաւիտենից։
Արտասուս ինձ շնորհեա 'ի յա-
պաշխարութիւն տէր, զի լու-
ացից զմեղս անձին իմոյ որ-
պէս պառնիկն. աղաչեմ, և կեցո։
Վաստակեցայ ես 'ի հեծութեանս
իմում, լուացի զամենայն գի-
շեր զմահիճս իմ. և արտաս-
ուօք իմովք զանկողինս իմ թա-
ցի, զի լուացից զմեղս անձին
իմոյ որպէս պառնիկն. աղաչեմ,
և կեցո։
Որ աղբիւրդ ես անապական
քրիստոս աստուած. զվիրաւո-
րեալ անձն իմ 'ի մեղաց՝ բըժ-
ըշկեա տէր բղխմամբ արտա-
սուաց, և կեցո։
Օ՛մլորեալ ծառայս խնդրեա
տէր. և մի դատապարտեր զիս

'ի յաւուրն այցելութեան քո՝
մարդասէր։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ ըզ-
քեզ. և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար
կորուսեալ, խնդրեա զծառայս
քո՝ զի զպատուիրանս քո ես
ոչ մոռացայ. և մի դատապարտեր զիս 'ի յաւուրն այցելութեան քո՝ մարդասէր։
Որ մոլորեցայ 'ի հօտէ քումմէ,
հովիւ բարի՝ խնդրեա զիս ըզ-
մոլորեալս. և արժանաւորեա
խառնիլ 'ի հօտ քո քրիստոս,
և կեցո։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ։

ԲԱՆ ԺԷ.

Ա. ԼՅՒ քանզի օր է օրհնաբանեալ և. լուսանորոգ՝ կշռութեան երկուց ընտրութեանց՝ արարածոցս սատանութեանց՝ յեղանակելոյ յայլ իմն էութիւն երկնակենցաղ անփոխադրելի, ամբարձելոյն խոնարհութիւն, և կործանելոցս վերբերութեան, սարսափելի ուրբաթու մեծի պատեքիս, յորում եկն եհատ ժամ բարեպատեհ գրել ինձ զայս նուագ ձայնի հեծութիւն՝ զուարճախառն երկիւղիւ, ահա ըղձալի համարիմ առել աստանօր 'ի քոյոց այտի՝ զոր ընդ իմ կրեցեր՝ աստուած բոլորից։

Բ. Կացեր յատենի քում ըստեղծուածոյն իմաստ կերպիւ. ոչ խօսեցար՝ տուիչդ բանի. ոչ բարբառեցար՝ հաստիչդ լեզուի. ոչ ձայն արձակեցեր՝ սաստանիչդ երկնի. ոչ մռնչեցեր՝ ամենապղեցիկ փոդդ մեծութեան. ոչ երախտեաքն քո յանդիմանեցեր, և ոչ չարեաքն նոցին ըմբերանեցեր. ոչ մատնեցեր սամօթոյ՝ զմատնիչսն զքեզ տանջանաց մահու. ոչ 'ի կապելն զքեզ դիմադարձեցեր, և ոչ յապտակելն դժուարեցար. ոչ 'ի թքնուելն թշնամանեցեր, և ոչ ընդ կռփելն երբեք խռովեցար. ոչ ընդ կատակելն սրբոտմտեցար, և ոչ ընդ խաղ արկանելն երեսս փոխեցեր։ Մերկացուցին զզգեստս պատմու-

ՀԱՆԻՆ իբրև 'ի տկարէ, և դարձեալ ապուցին իբր անփրկանաւոր ըմբռնեցելոյ։ Եթէ ոչ էր արքեալ կրկնակի քացախ՝ զանգեալ ընդ լեղւոյ, ոչ էր հեղեալ մաղձն իմ մթերեալ նախնի դառնութեանն. Հաշակեաց վհատութիւն, և արդեալ անդէն տարակուսանօք. առին մոլեգնաբար, և դարձեալ մատուցին անպատկառապէս։ Գանիւ հարուածոց յետին անարդութեան 'ի մէջ խառնիճաղանջն ամբոխի դատապարտեցին. ծունր կրկնեցին նախատանաց, և պակ եդին արհամարհութեան։

Գ. Ոչ եւս ՀԱՆԳԻՍՏ կենդանարարիդ, եթէ ոչ՝ զգործն մահուն կրել քեզ պատրաստե-

ցին. ընկալար իբր երկայնա-
միտ. առեր իբրև զհեզ. բար-
ձեր որպէս համբերօղ, ըստ-
անձնեալ իբր զպարտական՝ ըզ-
փայտն վշտոց։ Որպէս զծաղիկ
շուշանոց հովտաց՝ ուսով բե-
րեալ զզէնն կենաց, զի յար-
հաւրաց գիշերայնոց՝ զիւրա-
կերտս գահաւորակս մարմնե-
զէն գոյութեանն՝ պահպանեսցէ
'ի դատապարտութենն վայ-
րի՝ իբր 'ի խրախճան խնճոյից։
Հանին արտաքս իբր զողջակէզ.
կախեցին իբր զխոյն սաբեկայ՝
ձգեալ զնզերացն. տարածե-
ցին 'ի սեղան խաչին իբր զպա-
տարագ. բևեռեցին որպէս շա-
բաթարծ. պնդեցին իբր զա-
պստամբ, զխաղաղութիւդ երկ-
նաւոր՝ իբր զաւազակ, զանկա-

պուտ մեծութիւնդ՝ իբր ըզ-
ուառապետալ, զառ 'ի քրովբէից
պաշտեցեալդ՝ իբր զքամահ-
եալ, զահմանդ կենաց՝ իբր
զարժանաւոր ատակման մա-
հու. զաւետարանիս նկարիչ՝
իբր զհայհոյիչ օրինին. զտէր
և զկատարուումն մարգարէից՝ ի-
բրր զհամառօտիչ գրեցելոցն.
զճառագայթդ փառաց՝ և ըզ-
կնիք անքնին խորհրդոցդ հօր՝
իբր զներհակ ծնողիդ կամաց.
զօրհնեալդ իսկապէս՝ իբր ըզ-
ուտրապրեալ. զկապոյ օրինին
լուծիչդ՝ իբր զայր 'ի նպուսս գբ-
ռեալ. զհուրդ ծախիչ՝ իբր ըզ-
հերքեալ իմն կոյանուաւոր. զա-
հաւորդ երկնի և երկրի՝ իբր
զհաւատի պատժաւոր. զ'ի լոյս
անմատոյց ծածկեալդ՝ իբր ըզ-

հողածին ըմբռնեալ։

Դ. Ամ քաղցրութիւնդ և երկայնամիտ բարերարութիւդ ողորմածիդ դթութեան, որ վասն ապախտաւոր և անօրինեալ ծառայիս՝ տէրդ բոլորիցդ զայս ամենայն կամաւորապէս և հաւանողական հաճութեամբ տարեալ՝ մարմնոյդ միութեամբ 'ի քեզ ընկալար. և մինչև 'ի քնարան շիրմին տապանի՝ անպակաս 'ի լրութենէ ամբողջնոյնութեան ստուած անքնին՝ զնոյն կրեալ նախատինս անճառ համբերութե, յարեար կենդանի ինքնիշխան բարձրութիւդ լուսոյ՝ աննուազ մարմնով, և անթերի ստուածութեամբ։ Օրհնեալ փառաւք, գովեալ դըթութեամբ, բարեբանեալ

միշտ ողորմութեամբ, յաւիտեան յաւիտենից. ամէն։

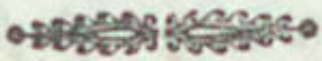

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու գառնեցւոյ ասացեալ։

Լապէս քարի և ամենակուրող զօրութիւն աստուած յաւիտենական՝ որ յայսմ աւուր հրամայեցեր երկրի, և եհան զանասունս և զսողունս և ըստ գազանս ըստ ազգի. և չհանդուրժեալ բնութեամբ քարիդ՝ արարեր զմարդն 'ի հողոյ 'ի պատկեր և 'ի նմանութիւն արարչապետիդ տիեզերաց, և կացուցեր տէր և իշխան 'ի վերոյ բոլորեցունց. քո արարածոց.

և զգուշացուցեր զնա կալ 'ի պատուիրանի քումմ, և վայելել զբարին՝ զորս ետուր նմա ձրի և առանց փոխարինի 'ի քումմէ առատութենէ։

Եւ արդ տէր իմ և աստուած իմ՝ որ զիս հոգս անարգութեան այսպիսի անկշռելի բարութիւնքդ բարգաւաճեցեր, ես ինքնին հրապուրանաց թշնամւոյն կենաց անատեալ՝ պատուիրանաց կենարարիդ հեստեցի, և օտարացայ 'ի նմանութէ հաստողիդ իմոյ աստուծոյ։ Եղծի զգեղեցկութիւն կերպարանաց հոգւոյս՝ աղգի ազգի անօրէնութեամբ, և ոչ զարհուրեցայ։

Պերճացուցեր՝ զիս իմացայ կան մտօք խորշիլ 'ի չարէն և ընտրել զբարին, իսկ ես վա-

ըեալ անմտութեամբ՝ յօժարեցայ 'ի չարիս։ Ամբարձեր զիս 'ի նմանութիւն աստուածութեանդ քո անձնիշխան կամօք, և ես ծառայ եղեալ կրից մարմնոյս՝ հաւասարեցայ անասնոց անբանից։ Թողի զլոյս հրամանաց քոց՝ զոր եսուր ինձ առաջնորդել նոքաւ զգնացս ստից իմոց 'ի ճանապարհ ուղիղ երկնից օթևանին, և ես ընդ խաւար գնացեալ՝ անկայ 'ի խորխորատ անելանելի կորստեան վհի։

Այլ դու մարդասէր և երկայնամիտ՝ մի խստաւ բարկանար ինձ, և մի ոխս պահեր յաւիտեան. զի 'ի քեզ անկայ ես յարգանդէ, և դու ես աստուած իմ և տէր։ Գթա յիս

'ի գործս ձեռաց քոց, և նորա-
դեա զխանդարեալ մեղքս պատ-
կերս բարերարութեան քո 'ի
ձեռն ասուածեղէն շնորհաց
քոց։ Լուսաւորեա զաչս մտաց
իմոց ուղղել զշաւիղս իմ 'ի ճա-
նապարհս օրինաց քոց։ Սան-
ձակոծեա զերկրաքարշ բաղձա-
նս և զանբան կրից բռնութիւն
երկիւղիւդ քով սրբով։ Վա-
ռեա զհոգի իմ սիրով ասա-
ուածութեանդ քո՝ մատուցա-
նել պատարագ օրհնութեան
ըստ հաճոյից բարերարութե-
քո։ Մի թողուր զիս 'ի ձեռս
թշնամւոյն փրկութեան իմոյ,
որ հանդերձեալ է արկանել
զիս 'ի խաւարն արտաքին. այլ
լեր այցելու բարեգթութիւ-
քով, և փրկեա զիս։

Ընկաւ բեկաւ զօրութիւն իմ 'ի մահաբեր հարուածոց հակառակորդին, և մէջք իմ կցեցան 'ի հող 'ի ծանրութենէ բեռանցս մեզաց. այլ դու ո՜ղորմած՝ յարո զքաղցամեղ անձն իմ, և զօրացո զիս թօթափել զչարիս, և խոկալ զհրամանս օրինաց քոց։ Հարայ 'ի թունոյ աներևոյթ վիշապին, և մահ անմեռ կայ առաջի իմ յամ ժամ. գթայիս օրհնեալ և ամենողորմ, և մատո ինձ ըզդեղթափ ապաքինիչ երկնաձիր շնորհաց քոց. զի կեցից և փառաւորեցից զանճառ մարդասիրութիւն քո այժմ և յանվախճան յաւիտեանս.

ամէն։

ՇԱՐԼԹ ԱՐՈՒՐ

ՍԱՂՄՈՍ ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ՏԷՐ լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածաց իմոց Ճշմարտութեամբ քով։ Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի՛ մըտաներ՝ ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի։ Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ ուրար յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զիս՝ ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից։ Զանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խաւալեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ յամենայն գործս քո. յարքաքանծս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ ըմբ-ձիւռս իմ։

Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղվաղակի լուր ինձ տէր՝ զի նուազեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ որք իջանեն 'ի գուբ։

Լսելի տուր ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո, զի ես 'ի քեզ տէր յուսացայ։

Ցոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ։

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տէր, զի ընդ քեզ ապաւէն ինձ արարի։

Ուսո ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես աստուած իմ։

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր ուղիղ։

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս արդարութեամբ քով, հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ։

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնամիս իմ. և կորո զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։

ՀԱՐԱԿԱՆ ԱՊԱՀԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տէր. Ամբարձնամ աչս քեզ տէր զաչս իմ, նայեա յիս գԼ-թութեամբդ քո. և ողորմեա։ Դու ես յոյս և ապաւէն իմ, զերծո զիս յորոգայթէ մեղայ. և ողորմեա։

Ապրեցուցիչ իմ և փրկիչ իմ, ապրեցո զիս յորոգայթէ մեղայ. և ողորմեա։

Բազմութեամբ յանցանաց ծանրաբեռնեալ է անձն իմ. միայնոյ քեզ մարդասիրի աղաչեմ. ողորմեա ինձ աստուած։ Բղխմամբ արտասուաց և հառաչանաց սրտի իմոյ անդադար հայցեմ բազմամեղութեամբ. քաւեա զիս աստուած։

Բազմագուլթ մարդասէր՝ շնորհեա՛ զթողութիւն իմոյ յանցանաց, զի առ քեզ միայն պաղատիմ. քաւեա զիս աստուած։

Աստուած մարդասէր՝ որ ըզմաքսաւորն արդարացուցեր. քաւեա զիս զմեղաւորս։

Որ քզանցիւ հանդերձի քո ըզմերձեցեալն 'ի քեզ բժշկեցեր. քաւեա զիս զմեղաւորս։

Որ բանիւ հրամանի քո զանդամալոյծն առողջացուցեր. քաւեա զիս զմեղաւորս։

Որ զաղաղակ կնոջն այլազգւոյ առընկալար փրկիչ մարդասիրապէս, և զիմս տպաշխարութեան արա արժանի ըղձայն մեղուցելոյս ընդունող։

Որ հառաչմամբ ձայնի աղախնոյն ոչ լռեցեր փրկիչ ընդու-

նակ մեղաւորաց, և զիմս ապաշխարութեան արա արժանի զձայն մեղուցելոյս ընդունող։
Որ զառաջնապարգևի քոնշխար ոչ խնայեցեր ընձեռել շանն հովուասիրի, և զիմս ապաշխարութեան արա արժանի զձայն մեղուցելոյս ընդունող։
Ընկանիմ առաջի քո և խընդրեմ զթողութիւն յանցանաց իմոց. մի անտես առներ հայր՝ զաղաչանս իմ։
Աղաղակեմ որպէս մաքսաւորն, և հեղում զարտասուս իմ առաջի քո որպէս պոռնիկն. մի անտես առներ հայր՝ զաղաչանս իմ։
Յաներևոյթ թշնամւոյն պարտեցայ, և՝ ի գաղտնի նետից բանսարկուին վիրաւորեցայ.

մի անտես առներ հայր՝ զաղա-
չանս իմ։
Ընկանիմ առաջի քո տէր.
բազմամեղիս ողորմեա։
Աղաղակեմ առ քեզ փրկիչ քա-
նանցեալոյն զձայն. բազմամե-
ղիս ողորմեա։
Մաքսաւորին հառաչմամբ կար-
դամ առ քեզ փրկիչ և բարե-
բար. բազմամեղիս ողորմեա։
Ողորմեա ինձ քրիստոս՝ ո-
ղորմութեամբդ քո մեծաւ, զի
կարօտ եմ ես շնորհի քո և ո-
ղորմութեան. ողորմեա և լուր
ինձ բազմամեղիս։
Լուր տէր ձայնի ողբալոյս և
ցաւագին պաղատանացս, որ
ամօթոտ կամ առաջի քո իմ
չարաչար վարուքս. ողորմեա
և լուր ինձ բազմամեղիս։

ընկալ տէր զաղաչանս իմ և զհառաչանս սրտի իմոյ, որ ա-
զաղակեմ որ կինն քանանացի։
ողորմեա և լուր ինձ բազմա-
մեղիս։

Փառք հօր և որդւոյ։

Որ եկիր 'ի փրկութիւն մարդ-
կան ծննդեամբ կուսին Մարիա-
մու. և կենդանարար քո յա-
րութեամբդ հրաւիրեցեր ըզ-
մահացեալքս 'ի յարութիւն ան-
մահութեան. վասն որոյ աղա-
չանօք մօր քո կեցո զմեզ փրը-
կիչ։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Ուանն անեղ համագոյ որ ընդ
հօր և սուրբ հոգւոյն, երևեալ
'ի յերկրի պայծառացան արա-

ծանք. հզօրին կարողութեամբ
և զմեզ վերապրեաց յորդե-
գրութեան շնորհս։

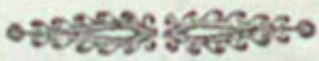

Դ։ Քրիստոս աստուած՝
յոյս ապաշխարողաց, շնորհեա
զթողութիւն բազում յանցա-
նաց իմոց։
Ա. քեզ բազմագութ՝ ապաւի-
նեալ կարդամք, մի՛ մերժեր ըզ-
մեզ յողորմութենէ քումմէ։
Որպէս զաւազակն աղաղակեմ
առ քեզ, յիշեա և զիս տէր՝ 'ի
քում յարքայութեանդ։
Օ՛մեղս իմ խոստովան լինիմ
առ քեզ Քրիստոս, որ միայնդ
ես բազմագութ թողութիւն.
ողորմեա ինձ աստուած։

Դու տէր՝ որ ճշմարտութեանց
ես սիրող, և քնեաս զծածուկս
գաղտնեաց սրտի իմոյ. ողոր-
մեա ինձ աստուած։
Տուր ինձ ցնծութիւն փրկու-
թեան, և հոգւոյ տէրութեամբ
քո հաստատեա զիս. և ողոր-
մեա ինձ աստուած։
Ալիք յանցանաց զիս ալեկո-
ծեն, և մեղք իմ բազում զիս
յանդիմանեն։
Արդ զինչ արարից մեղուցեալ
անձամբս, որ չեմ ապրելոց յա-
հագին հրոյն։
Մեղայ քեզ քրիստոս որդի աս-
տուծոյ, շնորհեա զթողութիւն
բազում յանցանաց իմոց։
Տէր՝ որ 'ի մէջ լերինն աղբե-
րացուցեր զջուրն 'ի վիմէն։
Տէր՝ 'ի սրտէ իմմէ հան ինձ ար-

տասուս ապաշխարութեան։
Զի կեցից և ապաշխարութիւն
ապրեցայց 'ի հանդերձեալ քոց
դատաստանաց։

Մեղուցեալ անձամբ կարդամ առ քեզ հայր երկնաւոր, օգնեա ինձ 'ի նեղութեանս՝ որ մեղքս եմ մեռեալ. օգնեա ինձ։
Վիրաւորեցայ ես յաներևոյթ թշնամւոյն. բժիշկ հիւանդաց՝ բժշկեա զիմ զհիւանդութիս, որ մեղքս եմ մեռեալ. օգնեա ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ. խնդրող գերելոց՝ խնդրեա զիս զմոլորեալս, որ մեղքս եմ մեռեալ. օգնեա ինձ։
Մեղայ քեզ տէր՝ քաւեա զիս, և ողորմեա ինձ տատուած։
Ոչխար եմ բանաւոր հօտի քո,

և առ քեզ ապաւինիմ հովիւ բարի. խնդրեա զիս զմոլորեալս, և ողորմեա ինձ աստուած։

Ի ծովու մեղաց ալէկոծեալ եմ, և առ քեզ աղաղակեմ՝ նաւապետ բարի. փրկեա զիս 'ի վըտանգէս, և ողորմեա ինձ աստուած։

Փառք հօր և որդւոյ։

Վասն որոյ աղաչեա մայր աստուծոյ մարիամ զմիածին քո զորդին, զի շնորհեսցէ քսաւաղակին ժառանգել վերըստին մեզ զդրախտին վայելչութիւն։

Այժմ և միշտ և յաւիտեան։

Յաղթող զօրութեամբ խաչի քո պահեա զմեզ քրիստոս աս-

տուած. որ տարածեցեր զձեռս քո 'ի նմա, և լուծեր զկնիք դատապարտութեանցանաց մերոց՝ ապրեցուցանել զմեզ 'ի պատրանաց թշնամւոյն։

Ի խորոց սրտից խօսք՝ ընդ Աստուծոյ.

ԲԱՆ ԽԷ.

Ա. Եւ արդ՝ զի՞նչ գոյ ասել ամաչեցելոյս յերեսաց մեծիդ ահաւորութենէ, բայց եթէ համբանալ, և հող 'ի բերան եղեալ լռել 'ի սրտի, ըստ մարգարէութեանն խրատու, ահա 'ի բարւոյն կարկառեալ 'ի յոյս։

Իսկ եթէ զփականս շարժողու-
թեան շրթանցս բացից բառնա-
դատեցից՝ խօսել կամեցեալ,
դարձեալ զնոյն ձայն կրկնակա-
կան եղերերգութեան լալեաց
բաղմութիւն խէթ մտացս յա-
ռաջադրէ։

Բ. Եւ արդ՝ ողբակից մեծ
մեղաւորին անօրինելոյ կամաւ
առ 'ի մահ՝ զնորին գոչումն եր-
կրորդեցից և ես ընդ նմին. մե-
ղայ տէր՝ մեղայ, և անօրէնու-
թեանց իմոց ինձէն վկայեմ։
Հիւսեալ ընդ նմին զբանս յիս-
ներորդի սաղմոսին, անթիւս
գրեմ զպարտուցս սակ անձինս
մեղանաց՝ քան զհիւղ երկրի
հողմահոս փոշւոյ՝ ընդ օդս ա-
մենայն տարածեցելոյ։

Գ. Ամեղայ յերկինս և առա-

ջի քո, ընդ անառակ որդւոյն պատկառեցելոյ՝ հայրենի գը-թոյդ վերստին դարձեալ՝ թա-խանձ արկանեմ. զողորմելին ձայն աղերսանաց՝ արտօսրածին ողբոլք գոչման՝ 'ի տխուր դէմս մատուցեալ առաջի քոյ տարա-ծանեմ՝ հայր գթութեանց, աստուած բոլորից, չեմ արժա-նի կոչիլ, և ոչ բնաւին առ այս անուանիլ, ոչ միայն որդի, այլ և անպիտան ապաքան վարձ-կան։ Ընկալ զսովորս տարա-դրական, պարտական վնասուց. և զյաւ քաղցոյս՝ լկանաց նե-ղոյս նուաղեցելոյս՝ կենաց քո հացիւդ բժշկեսցես։ Էր ընդ առաջ քո ողորմութեամբդ՝ 'ի սկզբնաւորս ապաւինութեան. զդեցո գթած և անոխակալ՝

անօրինեալս մեղապարտի՝ զնա-
խակապուտ հանդերձին ծածկոյթ. աւանդակորոյս ձեռացս
աղտեղեալ մեղօք՝ զկնիք մատանւոյն համարձակութեամբ ա-
մենառատ կամօք մատուցեալս.
զդարշապարացս թշուառութի
մերկութեան ոտից՝ պատսպա-
րութիւն աւետարանական ամ-
րակերարկու օդիցս կոշկաց՝ 'ի
յօձին թիւնից միշտ ամրացուս-
ցեալս։ Զզուարակդ պարարակի
եղինդ երկնայնոյ, որ է միածին
որդիդ քո օրհնեալ խակապէս
մարդասիրութեամբ՝ կարօտե-
լոյս բարեաց՝ նուիրեա. որ մա-
տուցեալ միշտ և անպակաս մը-
նայ 'ի լրութեան, յարակայ զե-
նեալ 'ի սպանդարանի անթիւ
սեզանոց անապառութեամբ,

բոլոր յամենեսին՝ և բնաւ յա-
մենայնում, էութեամբ յերկինս՝ և իսկութեամբ 'ի սուրբինս, աննուազ մարդկութիւն՝ և անթերի աստուածութեամբ. փրկեալ՝ և բաշխի 'ի մասունս անհատս, զի զհամայնն հաւաքեսցէ առ 'ի նոյն մարմին իւրում գլխոյ. քեզ փառք ընդ նմին՝ հայր ողորմութեան յաւիտեանս. ամէն։

Աղօթք առ Հայրն երկնաւոր, Յովհաննու գառնեցւոյ ասացեալ։

Աստուած ամենակալ՝ անբաւելի և անճառելի, անաշխատ բնութիւն և անսկարանալի զօրութիւն, որ յայսմ աւուր հանգեար յամենայն գործոց քոց՝ զոր արարեր. և օրհնեցեր զնա և սրբեցեր ամենիմաստ խորհրդով և կանխագիտութեամբ քով։

Արդ ես ծնունդս մեղաց՝ անկեալ կամ յախտ դառնագին ցաւոց հոգեկան վնասուց, զոր ընչեաց յիս հոգմն մահածին իշխանին խաւարի, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ 'ի գժնդակ տանջանացս։ Այլ դու ամենազօր՝ ապաքինեա զանբժշկելի հի-

ւանդութիւն հոգւոյս աննա-
հանջելի հրամանաւ քով, և
հանգո զիս յանհնարին տան-
ջանացս՝ որով հասեալ կամ 'ի
դրուն մահու. զի ամենայնի
կարող ես և հզօր, և չկ'ք քեզ
իր անհնարաւոր։

Սէր երկրաւորացս և բաղ-
ձանք հեշտալեաց գերեալ գեր-
բեալ զմիտս իմ՝ չարաչար վըշ-
տոք ծառայեցուցանեն զիս հա-
նապազօր 'ի զգալիս և 'ի մտաւոր,
և ոչ երբէք տան դուլ և դա-
դար ոգի առնուլ, և խոկալ
խորհիլ զելս ազատութեան յան-
տանելի կրիցս կարեաց և դա-
ռին աշխատութեանցս։ Եւ ա-
հա աղաչեմ զքեզ բարերար՝
որ փրկութիւնդ ես ամենայնի
և դիւրիչ վշտաց նեղելոց, տուր

ինձ գտանել ելս 'ի տառապա-
նաց սատի յաղատութի մշտըն-
ջենաւոր կենաց և անանց հան-
գըստեան, յորմէ մերժեալ են
ցաւք և հեծութիւնք։

Ելեք յանցանաց յուզեալք
'ի հողմոյ հրապուրանաց բան-
սարկուին բաղխեն զնաւակ
մարմնոյս շինուածոյ, և սպառ-
նան խորասոյզ առնել յան-
դունդս խաւարի անզերծ տան-
ջանաց։ Իսկ դու բարեգութ
փրկեա զիս 'ի վշտաց ամենա-
զօր աջովդ շնորհի, և հաստ 'ի
նաւահանգիստն անքոյթ խա-
ղաղութեան երկնային յարկի,
ուր ամբարեալ պահին ամե-
նայն գանձք բարեաց և ան-
զբաղ բերկրութիւնք։

Մի թողուր զիս տէր աստ-

ուած իմ 'ի կամս անձին իմոյ, զի մի՛ ըստ յօժարութեան ա-պականեալ բնութեանս ստո-րաքարշ եղէց յանցաւորս և 'ի անուսիս. և մի՛ 'ի բացեայ առ-նիր յինէն նահանջելով զնը-պաստս շնորհաց և ողորմու-թեան քո վասն անօրէնութեան իմոյ. այլ ըստ սովորական մար-գասիրութեան քում խնայեա յիս 'ի ստեղծուածս քո՝ որ առ-քեզ աղաղակեմ կողկողագին հեծութեամբ։

Լուր ինձ անոխակալ, գթա մարդասէր, ներեա անպիշաչար, և ողորմեա բազմամեղ անձին իմոյ, ըստ մեծի ողորմութեան քում. արա առ իս նշան բարի 'ի փառս անուանդ քում սրբոյ, և քաւեա զմեղս իմ 'ի

ձեռն ամենաբաւական շնորհաց քոց. զի քաղցր ես դուտէր, և գթութիւն քո անչափ։

Ողջաչեմ զքեզ մարդասէր՝ մի՛ մատներ զիս 'ի ձեռս դժոխորոսային գազանաց, որ բացեալ զկոկորդս իւրեանց՝ խընդրեն կեղեքել զհոգի իմ ամենածախ ժանեօք. հար զնոսա զօրութեամբ բազկի քո 'ի հարուածս անողջանալիս, և զերծո զիս զծառայս քո 'ի մահաբեր վտանգէս. զի դու ես փրկութիւն իմ և կեանք, և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ։

Տարակուսեալ վարանիմ վասն բազմութեան մեղաց իմոց, յորժամ նկարեմ առաջի աչաց տեսութեան մտացս զդատաս-

տանն անաչառ, զմերկապարա-
նոց յանդիմանութիւնն ամե-
նայն գործոց, զպատիժն սոս-
կալի մեղաւորաց և անդար-
ձից, զհուրն անշէջ, զորդն
անմահ, և զդատապարտութիւն
յաւիտենական։

Եւ քանզի ոչ կարեմ իմովս
զօրութիւն թօթափել յանձ-
նէ զբեռինս մեղաց, և ազա-
տիլ յարժանահաս պատժոցս.
վասն որոյ անձամբ բեկելով
գոչեմ առ քեզ մարդասէր,
գործակից լեր ինձ 'ի դառնալ
յեռս յանօրէնութեան գնա-
ցից իմոց՝ և դիմել առ քեզ
յամենայն զօրութենէ և 'ի մբ-
տաց, և սրտառուչ զղջմամբ
գտանել զթողութիւն և ըզ-
շնորհս, և ողորմութեամբ քոյ

արժանաւորիլ ընդ սուրբս քո
մշանջենաւոր հանդստեան յար-
քայութեան քում յերկինս, և
ընդ նոսին փառաւորել անլռե-
լի գոհաբանութեամբ զամե-
նազօր տէրութիւն քո յամե-
նայն յաւիտեանս.
ամէն։

ԱՂՕԹՔ
ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ

Հայր մեր որ յերկինս սուրբ եղիցի։

ԱՌԱՔԵԱ տէր զլոյս քո՝ և զճշմարտութիւն քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս 'ի լեառն սուրբ և 'ի յարկս քո։ Մտից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ աստուած. որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ։ Խոստովան եղէց քեզ օրհնութիւնք աստուած աստուած իմ։

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտուամ ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս. յուսա առ աստուած, խոստովանեա նմա. փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է։

Փառք հօր և որդւոյ և։
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։
Ե՛ս խաղաղութեան զքեզ աղաչեմ։
Օրհնութի՛ւն ս֊ փառաց հօր ս֊ որդւոյ։

ԼՅԿԵՍՑԷ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր, և փրկութիւն քո ըստ բանի քում։
Տայց պատասխանի ոչք նախատեն զիս բանիւք. զի ես 'ի բանս քո յուսացայ։
Մի 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչև յոյժ. զի յիրաւունս քո յուսացայ։

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից։

Գնայի ես յանդորրու. զի ըզպատուիրանս քո խնդրեցի։

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, և ոչ ամաչէի։

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի։

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո՝ զոր սիրեցի. և խորհէի յարդարութեանդ քում։

Յիշեա զբան ծառայի քո, յորս և յուսացուցեր զիս։

Սա միխիթարեսցէ զիս 'ի խոնարհութեան իմում. զի բան քո կեցուցց զիս։

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ։

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր, և մխիթարեցայ։
Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց, և ոչք թողին զօրէնս քո։
Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ պանդխտութեան իմոյ։
Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր. և պահեցի զօրէնս քո։
Սա եղև ինձ ճանապարհ 'ի կեանս. զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի։
Անօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո սիրեցի։
Օգնական և փրկիչ իմ ես դու. և ես 'ի բանս քո յուսացայ։
Ի բաց եղերուք յինէն չարք. և քննեցից զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ։
Օգնեա ինձ ըստ բանի քում,

և կեցո զիս. և մի յամօթ առ-
ներ զիս 'ի յուսոյ իմմէ։
Օգնեա ինձ, և ապրեցո զիս.
և խորհեցայց յիրաւունս քո
յամենայն ժամ։
Անարգեցեր զամենեսեան՝ որք
ապստամբք եղեն յարդարու-
թեանց քոց. զի անիրաւութիւն
էին խորհուրդք նոցա։
Յանցաւորս համարեցայ զամ
մեղաւորս երկրի. վասն այսո-
րիկ՝ սիրեցի զպատուիրանս քո։
Բևեռեա ընդ երկիւղ քո ըզ-
մարմին իմ. զի 'ի դատաստա-
նաց քոց երկեայց յոյժ։
Ներձեսցին խնդրուածք իմ ա-
ռաջի քո տէր, ըստ բանի քում
իմաստուն արա զիս։
Մոցեն աղօթք իմ առաջի քո
տէր, և բանիւ քո փրկեա զիս։

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհ-
նութիւն քո, յորժամ ուսուս-
ցես ինձ զարդարութիւնս քո։
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո,
զի ամենայն պատուիրանք քո
արդարութեամբ են։
Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցա-
նել զիս, զի զպատուիրանս քո
ընտրեցի։
Ցանկացայ փրկութեան քում
տէր, և օրէնք քո խօսք իմ էին։
Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ,
և իրաւունք քո օգնեսցեն ինձ։
Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար
կորուսեալ, խնդրեա զծառայս
քո՝ զի զպատուիրանս քո ես
ոչ մոռացայ։
Մի եկեսցեն 'ի վերայ մեր ուղք
ամբարտաւանից, և ձեռք մեղա-
ւորաց մի դողացուսցեն զմեզ։

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէնութիւն, մերժեսցին և այլ մի կարասցեն հաստատիլ։

Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ուրախ եղէց յաւծ փրկիչ իմ։ Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն և կացոյց զոտս իմ 'ի հաստատութեան, 'ի վերայ պարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս, և հանգոյց զիս երագ երագ։

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ։ Ասասցէ տեառն՝ ընդունող իմ ես, ապաւէն իմ աստուած, և ես յուսամ 'ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս յորսոգայթէ որսողին, և 'ի բանից 'ի խռովութենէ։

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի ըզ-
քեզ. 'ի հովանի թևոց նորա
յուսացիս։

Որպէս զէն շուրջ եղիցի զքեզ՝
ճշմարտութիւն նորա։

Ոչ երկիցես զոս յերկիւղէ գի-
շերի, և ոչ 'ի նետէ՝ որ թըռ-
չի 'ի տուէ։

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի
գայթակղութենէ դիւին 'ի հա-
սարակ աւուր։

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հա-
զարք, և բիւրք ընդ աջմէ քում մ-
մէ. և առ քեզ ինչ ոչ մերձեա-
ցին։

Բայց միայն աչօք քովք հայեա-
ցիս դու, և զհատուցումն մե-
զաւորաց տեսցես. զի դու տէր
յոյս իմ ես։

Զբարձրեալն արարեր քեզ ա-

պաւէն. զի ոչ հասցեն առ քեզ
չարք, և տանջանք մի մերձեսցին 'ի յարկս քո։
Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո, 'ի պահել
զքեզ յամ ճանապարհս քո։
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին
զքեզ. զի մի երբէք հարցես
զքարի զոտն քո։
Ի վերայ իժից և քարբից գընասցես դու. և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն։
Քանզի յիս յուսացաւ, և փրկեցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ։
Կարդասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա. և առ նմա եղէց 'ի նեղութեան։
Փրկեցից և փառաւորեցից զնա. երկայն աւուրբք լցուցից,

և ցուցից նմա զփրկութիւն իմ։
Ահա քեզ տէր համբարձի զաչս
իմ. որ բնակեալդ ես 'ի յեր-
կինս։
Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն
տեառն իւրոյ. և որպէս աչք
աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ
տէր աստուած մեր. մինչև ո-
ղորմեսցիս 'ի վերայ մեր։
Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա
մեզ. զի բազում լցաք արհա-
մարհանօք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր
նախատանօք, որք նախատէին
զմեզ. և արհամարհանօք ամ-
բարտաւանից։
Աստուած յանուան քում կե-
ցո զիս, և 'ի զօրութեանդ քում
իրաւ արա զիս։

Աստուած լուր աղօթից իմոց,
ունկնդիր բանից բերանոյ իմոյ։
Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ,
և հզօրք խնդրեցին զանձն իմ,
և ոչ համարեցան զքեզ աստ-
ուած առաջի իւրեանց։
Ահա աստուած օգնական իմ,
և տէր ընդունող հոգւոյ իմոյ։
Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշ-
նամիս իմ, ճշմարտութեամբ
քով սատակեա զնոսա։
Ես կամաք իմովք պատարագս
մատուցից քեզ. և խոստովան
եղէց անուան քում տէր, զի
բարի է։
Յամենայն նեղութենէ իմմէ
փրկեցեր զիս, և 'ի թշնամիս
իմ եռեաս ակն իմ։
Օրհնեալ ես դու տէր աստ-
ուած հարցն մերոց, գովեալ

և առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեան։

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ
փառաց քոց, գովեալ և առա-
ւել բարձրացեալ յաւիտեան։
Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փա-
ռաց սրբութեան քո, գովեալ
և առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեան։

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ
արքայութեան քո, գովեալ և
առաւել բարձրացեալ յաւի-
տեան։

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրուվ-
բէս և հայիս յանդունդս, գո-
վեալ և առաւել բարձրացեալ
յաւիտեան։

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստա-
տութեան երկնից, գովեալ և առա-
ւել բարձրացեալ յաւիտեան։

Օրհնեցէք զաստուած 'ի սըրբութեան նորա, օրհնեցէք ըզնա 'ի հաստատութեան 'ի զօրութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ։

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութիւ։

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի։

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր։

Ընդ արձակեա զծառայս քո տէր ըստ բանի քում 'ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ

զփրկութիւն քո՝ զոր պատրաստեցեր առաջի ամ ժողովրդոց։
Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի։
Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո, և տէր հատուսցէ ընդ իմ։
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։
Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ, դոհանամ զանուանէ քումմէ։
Եւ քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հատուսցես։
Ընծայուսցէ անձն իմ զտէր, և ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով։
Այլ արար 'ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ, այ-

սուհետև երանիցեն ինձ ամե-
նայն ազգք։
Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն,
և սուրբ է անուն նորա։
Ողորմութիւն արար ազգաց յազ-
գըս երկիւղածաց իւրոց, արար
զօրութիւն բազկաւ իւրով։
Ցրուեաց զամբարտաւանս 'ի
մտաց սրտից, և քակեաց զՀը-
զօրս յաթոռոց։
Զխոնարհս բարձրացոյց՝ զկա-
ղօաս ելից բարութիւն, և զմեծա-
տուն արձակեաց ունայնս։
Պաշտպանեաց իսրայէլի ծա-
ռայի իւրոյ, յիշելով զողոր-
մութիւն իւր։
Որպէս խօսեցաւ առ հարան
մեր՝ ընդ աբրահամու և զա-
ւակի նորա յաւիտեան։
Տուր զօրութիւն ծառայի քո,

կեցո զորդի աղախնոյ քո, և ա-
րա առ իս նշան բարութեան։
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու տէր օգնեցեր ինձ
և մխիթարեցեր զիս։
Փառք Հօր և որդւոյ և։
Այժմ և միշտ և յաւիտեանս։

Սաղմանք։

Ընձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և 'ի սուրբ խաչ քո յուսացեալ եմ թագաւոր երկնաւոր. զբազմութիւն սրբոց քոց բարեխօս ունիմ առ քեզ։ Որ երկայնամիտդ ես առ ամենեսեան, մի՛ անտես առներ զապաւինեալս 'ի քեզ. այլ պահեա պատուական և ՝նք խաչիւ քով 'ի խաղաղութեան։

Քարոզ։

Աղաչեսցուք զամենակալն աստուած, և խնդրեսցուք 'ի նմանէ՝ զի առաքեսցէ զհրեշտակ խաղաղութեան, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ յերկիւղական գիշերիս, 'ի դիւական խռովութենէ ամբողջ պահելով ըզհոգի և զմարմին մեր՝ մինչև 'ի կատարումն ժամանակի ամաց մերոց։ Ամենակալ տէր աստուած մեր կեցո և ողորմեա։ Զհանգիստ գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել՝ հաւատով 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։ Զհրեշտակ խաղաղութեան պահապան անձանց մերոց 'ի տեառնէ խնդրեսցուք։

Զքաւութիւն և զթողութիւն

յանցանաց մերոց 'ի տեառնէ
խնդրեսցուք։
Զսրբոյ խաչին մեծ և կարող
զօրութիւնն յօգնութիւն ան-
ձանց մերոց 'ի տեառնէ խնդ-
րեսցուք։
Եւ զս միաբան վասն ճշմարիտ
և սուրբ հաւատոյս մերոյ՝ ըզ-
տէր աղաչեսցուք։
Զանձինս մեր և զմիմեանս մեր
աստուծոյ ամենակալին յանձն
արասցուք։
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած
մեր՝ ըստ մեծի ողորմութեան
քում. ասասցուք ամենեքեան
միաբանութեամբ։

Աղօթք։

Տէր աստուած մեր՝ դու պա-
հեա զմեզ խաղաղութեամբ 'ի

գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։ Ընդ սուրբ երկիւղքո բևեռեալ պահեա ըզմիտս և զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի յամ ժամ քեզ պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամւոյն։ Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն և զփառս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Երեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր տէր զօրութեանց. որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի՝ յարթնութեան և 'ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ, և հաս-

տիչ գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք
զքեզ տէր աստուած մեր, զզ-
հանգիստ գիշերիս շնորհեա
խաղաղութեամբ անցուցանել,
և հասանիլ 'ի պաշտօն առա-
ւօտու յերկրպագութիւն և 'ի
փառաբանութի ամենասուրբ
երրորդութեդ, այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Սաղմոս դ։

Խաղաղութեամբ յայս և 'ի
սոյն ննջեցուք և զարթիցուք.
զի տէր միայն առանձին յու-
սով քո բնակեցուցեր զմեզ։
Ի կարդալ իմում լուսաւորեա՛ ինձ
ըստ արդարութեան, 'ի նեղու-
թէ՛ ինձ անդորրս արարեր. ողոր-
մեա՛ ինձ և լուր աղօթից իմոց։
Որդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ

էք խստասիրտք. ընդէ՞ր սիրէք
զնաներու՞ն, և ինդրէք զստուերն։
Ծաներ ուք զի սքանչելիս արար
տէր ՝ի բոյ իւրում. և տէր լուիցէ
ինձ ՝ի կարդալ իմում առ նա։
Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք. զոր
ինչ ասէք ՝ի սիրտս ձեր՝ յանկո-
ղինս ձեր զղջացարուք։
Մատուցէք պատարագս արդա-
րութեա՛ն, և յուսացարուք ՝ի տէր։
Բազումք ասէին թէ ո՛ ցուցցէ
մեզ զբարութի՛ն՝. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ե-
տուր ուրախութի՛ն սրտից մերոց։
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձի-
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա։
Խաղաղութեամբ յայս և՝ ի սոյն
ննջեսցուք և զարթիցուք. զի
դու տէր միայն առանձին յու-
սով քո բնակեցուցեր զմեզ։

Ալելուիա Օրթի։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Երկիւղածութեամբ լուարուք։

Սէյ աւետարանիս՝ որ ըստ Յովհաննու։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Պռօսխուսմէ։

Ասէ աստուած։

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս ասէ։

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ. եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի՝ բազում արդիւնս առնէ։ Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա. և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ, 'ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա։ Եթէ ոք զիս պաշտիցէ, զինի իմ ե-

կեսցէ. և ուր եմն եմ, անդ և պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտիցէ, պատուեսցէ զնա Հայրն իմ։

Փառք քեզ տէր աստուած մեր։

Սուրբ խաչիւս աղաչեսցուք զտէր. զի սովաւ փրկեսցէ ըզմեզ 'ի մեղաց՝ և կեցուսցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ։ Ամենակալ տէր աստուած մեր, կեցո և ողորմեա։

Պահպանեա զմեզ քրիստոս աստուած մեր՝ ընդ Հովանեաւ սուրբ և պատուական խաչիւդ քով 'ի խաղաղութեանէ. փրկեա յերևելի և աներևոյթ թշնամւոյն։ Արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ

հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս սուրբ եղիցի։

Ընկանիմք առաջի քոյ սուրբ աստուածածին և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ, բարեխօսեա վասն անձանց մերոց, և աղաչեա զմիածին որդիդ փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

Մաղթանք զօրաւորք՝ արհաւրաց գիշերայնոց. ասացեալ սիրոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ։

ԲԱՆ ԺԲ.

Ընկալ քաղցրութիւնդ տէր աստուած հզօր՝ զդառնացողիս զաղաչանս. մատիր զթութիւնդ առ պատկառելս զիմաք. փարատեա ամենապարգև՝ զամօթական տխրութիւնս. բարձ յինէն ողորմած՝ զանբերելի ծանրութիւնս. անջրպետեա հնարաւոր՝ զմահացու կրթութիւնս. աւարեա միշտ յաղթող՝ զվաթողին հաճութիւնս. բացադրեա վերնային՝ զմոլելոյն մառախուղ. կնքեա կեցուցիչ՝ զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա ծածկատես՝ զրմբռնողին

չար գոմուն։ խորտակեա ան-
քնին՝ զմարտողին դիմեցմուն։
Տեառնագրեա քո անուամբդ
զլուսանցոյց երդ յարկիս։ պար-
փակեա քո ձեռամբդ զառաս-
տաղ տաճարիս։ գծագրեա քո
արեամբդ զմուտ սեմոց սե-
նեկիս։ կերպացո զքո նշանդ
'ի հետս ելից մաղթողիս։ ամ-
բացո քո սիրովդ զհանգստեան
խշտի։ մաքրեսցես 'ի հաղբից
զծածկարան անկողնոյս։ պա-
հեսցես քո կամօքդ զտառա-
պեալ անձն ոգւոյս։ անխար-
դախ արասցես զքո շնորհեալ
շունչ մարմնոյս։ կոցուսցես
շրջափակ զպար զօրուդ երկնայ-
նոյ։ կարգեսցես 'ի դիմի ընդ-
դէմ դիւացն դասու։ Տուր
հանգիստ քերկրութեան մա-

հահանգոյնս նիրհման 'ի խո-
րութեան գիշերիս, բարեխո-
սութեամբ հայցուածոց սրբոյ
աստուածածնիդ՝ և ամենայն
ընտրելոց։ Ամփոփեալ պարու-
րեա զպատուհան տեսութեանց՝
զդայարանացս իմաստից՝ ան-
զարհուրելի զետեղմամբ՝ 'ի
ծփական խռովութեանց, կեն-
ցաղական զբաղմանց. անրջա-
կան երազոց, խօլականաց ցը-
նորից. յիշատակաւ քո յուսոյդ՝
անվնասելի պաշտպանեալ։ Եւ
սթափեալ վերատին 'ի ննջման
նէ ծանրութեանէ՝ ամենազգաստ
արթնութեամբ, հոգենորոգ զուարթ-
թութեամբ 'ի քեզ արձանա-
ցեալ, զայս ձայն մաղթանաց՝
բուրմամբ հաւատոց՝ քեզ ա-
մենօրհնեալ թագաւորփառաց

անձառից, փառաբանողաց երկ-
նագումար խմբից երգակցեալ՝
յերկինս առաքել։ Զի դու փա-
ռաւորեալ ես յամ արարածոց
յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք նորին սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ։

ԲԱՆ ԽԱ.

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ
օրհնեալ յամենայնի, հօրդ ա-
հաւորի անքնին ծնունդ. որ
տկարանայ առ'ի քէն և ոչ ինչ։
Որ 'ի ծագել անստուեր նշու-
լից՝ ողորմութեան քոյ փառայ,
հալին մեղք. հալածին դեւք.
ջնջին յանցանք. խզին կապանք.
խորտակին շղթայք. կենդանա-
ծնին մահացեալք. բժշկին հա-
րուածք. ողջանան վէրք. բառ-

նին ապականութիւնք. տեղի
տան տխրութիւնք. նահանջին
հեծութիւնք. փախնու խաւա-
ղին. մեկնի մէգն. մերժի մա-
ռախուղն. փարատի մռայլն.
սպառի աղջամուղջն. վերանայ
մութն. գնայ գիշերն. տարա-
գրի տագնապն. էքանան չա-
ղիքն. հալածին յուսահատու-
թիւնքն. և թագաւորէ ձեռն
քո ամենակար՝ քաւիչդ ամի։
Որ ոչ եկիր կորուսանել զմարդ-
կան ոգիս՝ այլ կեցուցանել.
թող ինձ զանթիւ չարիսն իմ
բաղում ողորմութեամբդ. զի
դու միայն ես յերկնի անճառ,
և յերկրի անզննին. 'ի տարը
գոյի, և յեղբս ծագաց աշխարհի.
սկիզբն ամենայնի, և յա-
մենայնի ամենայն լրմամբ, օրհ-

նեալ 'ի բարձունս. և քեզ ընդ հօր և հոգւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Աղօթք հարկաւոր իւրաքանչիւր անձանց հաւատացելոց 'ի Քրիստոս, զոր արարեալ է սրբոյն Ներսէսի շնորհալւոյ հայոց կաթողիկոսի։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ՝ հայր և որդի և սուրբ հոգի, անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. և ողորմեա քո աղաչաղոց և ինձ բազմամեղիս։ Հաւատով խոստովանիմ, և երկիրպագանեմ քեզ՝ անքաժանելի լոյս, միանական սուրբ երրորդութիւն և մի աստուա-

ծուԹիւն, արարիչ լուսոյ և հաւ
լածիչ խաւարի. հալածեա 'ի
հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց
և անգիտութեան, և լուսաւ
որեա զմիտս իմ 'ի ժամուս
յայսմիկ աղօԹել քեզ 'ի հաւ
ճոյս, և ընդունել 'ի քէն ըզ
խնդրուածս իմ. և ողոր։
Հայր երկնաւոր աստուած ճըշ-
մարիտ՝ որ առաքեցեր զորդիդ
քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ
ոչխարին, մեղայ յերկինս և
առաջի քո. ընկալ զիս որպէս
զանառակ որդին, և զգեցո ինձ
զպատմուճանն զառաջին զոր
մերկացայ մեղօք. և ողոր։
Որդի աստուծոյ աստուած ճըշ-
մարիտ՝ որ խոնարհեցար 'ի հայ-
րական ծոցոյ՝ և առեր մարմին
'ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն

մերոյ փրկութեան. խաչեցար թաղեցար և յարեար 'ի մեռելոց՝ և համբարձար փառաւք առ հայր, մեզայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա զիս որպէս զաւազակն՝ յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողորմ։

Հոգի աստուծոյ աստուած ճըշմարիտ՝ որ ինքեր 'ի յորդանան և 'ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ ՝ի աւազանին, մեզայ յերկինս և առաջի քո. մաքրեա զիս վերըստին աստուածային հրով քո՝ որպէս հրեղէն լեզուաք սուրբ զառաքեալսն. և ողորմ։

Անեղ բնութիւն՝ մեզայ քեզ մտաք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուանդ

քում սրբոյ. և ողոր։
Տեսող ամենայնի՝ մեղայ քեզ
խորհրդով բանիւ և գործով.
ընջեա զձեռագիր յանցանաց
իմոց, և գրեա զանուն իմ 'ի
դպրութիւն կենաց. և ողոր։
Քննող գաղտնեաց՝ մեղայ քեզ
կամաւ և ակամայ, գիտութիւն
և անգիտութեամբ. թողու-
թիւն շնորհեա մեղաւորիս, զի
'ի ծննդենէ սուրբ աւազանին
մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ
առաջի աստուածութեանդ քո
զգայարանօք իմովք, և ամենայն
անդամօք մարմնոյս. և ողոր։
Ամենախնամ տէր՝ դիր պահ-
պան աչաց իմոց զերկիւղ քո
սուրբ՝ ոչ ևս հայիլ յարատ, և
ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լը-
սել զբանս չարութեան, և բե-

բանոյ իմոյ՝ ոչ խօսիլ զստուերն, և սրտի իմոյ՝ ոչ խորհիլ զչարութիւն, և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զչարժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի. և ողորմ։

Հուր կենդանի քրիստոս՝ զհուր սիրոյ քո զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ. զի այրեսցէ զաղտ հոգւոյ իմոյ, և սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց, և մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտութեան քո 'ի սրտի իմում. և ողորմ։

Իմաստութի հօր յիսուս՝ տուր ինձ իմաստութիւն, զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել ա-

ռաջի քո յամենայն ժամ. 'ի չար
խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գոր-
ծոց փրկեա զիս. և ողոր։
Կամեցող բարեաց տէր կամա-
ցար՝ մի թողուր զիս 'ի կամ-
անձին իմոյ գնալ. այլ առաջ-
նորդեա ինձ լինիլ միշտ ըստ կա-
մաց քոց բարեսիրաց. և ողոր։
Արքայ երկնաւոր՝ տուր ինձ
զարքայութիւն քո զոր խոստա-
ցար սիրելեաց քոց. և զօրացո
զսիրտ իմ ատել զմեղս, և սի-
րել զքեզ միայն, և առնել ըզ-
կամս քո. և ողոր։
Խնամող արարածոց՝ պահեանլ-
շանաւ խաչի քո զհոգի և ըզ-
մարմին իմ 'ի պատրանաց մե-
ղաց, 'ի փորձութեանց դիւաց, և
'ի մարդոց անիրաւաց, և յամ-
վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ. և ո։

Պահապան ամենայնի քրիստոս՝
աջ քո հովանի լիցի 'ի վերայ իմ
'ի տուէ և 'ի գիշերի . 'ի նստիլ
'ի տան , 'ի գնալ 'ի ճանապարհ,
'ի ննջել և 'ի յառնել՝ զի մի ե՞ր-
բէք սասանեցայց . և ողոր։
Աստուած իմ՝ որ բանաս զձե-
ռըն քո , և ընուս զամենայն ա-
րարածս ողորմութեամբ քով,
քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ.
դու հոգա և պատրաստեա ըղ-
պէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ
յայսմհետէ մինչև յաւիտեան.
և ողորմեա քո։
Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո
զիս 'ի չար սովորութեանց իմոց
'ի բարի սովորութիւն . և բե-
ւեռեա 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր
մահուն, և զերկիւղ դեհենայն,
և զսէր արքայութեն, զի ղղջացայց

'ի մեղաց, և գործեցիս զարդա-
րութիւն. և ողոր։
Աղերսութանմահութեան՝ աղբե-
րացս 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս
ապաշխարութեան որպէս պոռնը-
կին. զի լուացիս զմեղս անձին
իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ
յաշխարհէս. և ողոր։
Պարգևիչ ողորմութեան՝ պար-
գևեա ինձ ուղղափառ հաւա-
տով, և բարի գործով, և սուրբ
մարմնոյ և արեան քո հաղոր-
դութիւն գալ առ քեզ. և ողոր։
Բարերար տէր՝ հրեշտակի բա-
ւոյ յանձն արասցես զիս քաղ-
ցրութեամբ աւանդել զհոգի
իմ, և անխռով անցուցանել
ընդ չարութիւն այսոցն՝ որ են
'ի ներքոյ երկնից. և ողոր։
Լոյս ճշմարիտ քրիստոս՝ արժա-

նաւորեա զՀոգի իմ ուրախու-
թեամբ տեսանել զլոյս փառաց
քոց 'ի կոչման աւուրն, և հանդ-
էլ յուսով բարեաց յօթևանս
արդարոց մինչև յօր մեծի գա-
լստեան քո. և ողորմ։
Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս
փառօք հօր դատել զկենդանիս
և զմեռեալս, մի՛ մտաներ 'ի դա-
տաստան ընդ ծառայի քում. այլ
փրկեա զիս 'ի յաւիտենական
հրոյն, և լսելի արա ինձ զե-
րանաւէտ կոչումն արդարոց
յերկնից արքայութիւդ. և ողորմ։
Ամենողորմ տէր՝ ողորմեա ա-
մենայն հաւատացելոց 'ի քեզ,
իմոց և օտարաց, ծանօթից և
անծանօթից, կենդանեաց և
մեռելոց. շնորհեա և թշնա-
մեաց իմոց և ատելեաց զթո-

զուլթի որ առ իս յանցանաց, և դարձո զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վնաս իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. և ողորմ։ փառաւորեալ տէր՝ ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո, և կատարեա 'ի բարի զկնդրուածս իմ՝ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ աստուածածնին, և յովհաննու մկրտչին, և նոցն ստեփաննոսի նախավկային, և նոցն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, և նոցց առաքելոց՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝ մարտիրոսաց՝ հայրապետաց՝ ճգնաւորաց՝ կուսանաց, և ամ սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Վասն սրբուհւոյ աստուա-
ծածնին բարեխօսութեն՝ տէր
ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո
զմեզ։

Սուրբ զաստուածածինն՝ և
զամենայն սուրբս բարեխօս ա-
ռասցուք առ Հայր 'ի յերկինս.
զի կամեցեալ ողորմեսցի՝ և գը-
թայեալ կեցուսցէ զարարածս
իւր։ Ամենակալ տէր աստուած
մեր կեցո և ողորմեա։

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր՝
բարեխօսութեամբ սուրբ աս-
տուածածնին՝ անարատ ծնողի
միածնի որդւոյ քո, և աղաչանօք
ամ սրբոց քոց, և որոց այսօր է
յիշատակ։ Լուր մեզ տէր՝ և ո-
ղորմեա, ներեա, քաւեա և թող

զմեզ մեր։ Արժանաւորեա գո-
հութեամբ փառաւորել զքեզ
ընդ որդւոյ և ընդ սրբոյ հո-
գւոյդ. այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից. ամէն։

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս. ամէն։

Հայր մեր որ յերկինս սուրբ եղիցի։

Ո՛հանգստեանս զաղօթս և
զաղաչանս ընկալ մարդասէր ած
'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց.
և մեր մեղաց և բազում յան-
ցանացն թողութի՛ շնորհեա. և
քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք քեզ տէր աստուած
մեր, որ պարգևեցեր զօրս զայս
բարեաւ և խաղաղութեամբ
անցուցանել։

Մարդասէր աստուած՝ զառաջակայ գիշերս որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա, 'ի չարեաց ազատեա, և 'ի գործս բարիս առաջնորդեա։

Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա 'ի խաղաղութեան։

Տէր աստուած մեր՝ տուր զքո խաղաղութիւնդ մեր աշխարհի, բարձ զցաւսն և զպատուհասն 'ի յարարածոցս։

Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց՝ կենդանեաց և հանգուցելոց։

Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք

ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղե-
ցւոյ են հանգուցեալ։
Տէր աստուած՝ օգնեա թա-
գաւորացն քրիստոնէից, և իշ-
խանացն բարեպաշտից, զօրաց
և զաւակաց նոցին՝ պահելով
'ի խաղաղութեան։
Տէր աստուած մեր՝ պահեա
զառաջնորդս և զեղբայրու-
թիւնս մեր ամբողջ և անխը-
ռով 'ի կամս ողորմութեանդ քոյ։
Նշանաւ սուրբ և պատուական
խաչիւ քոյ՝ հալածեա զերևե-
լի և զաներևոյթ թշնամին 'ի
սահմանաց մերոց և 'ի բնակու-
թենէս մերմէ։ Փրկեա զմեզ
'ի հրոյն յաւիտենից, և քեզ
փառք յաւիտեանս. ամէն։

Օրհնեալք եղերուք 'ի շա-

նորհաց սուրբ հոգւոյն . հանդերուք խաղաղութեամբ . և տէր եղիցի ընդ ամենեսեանդ . ամէն ։

ՍԱՂԹԱՆՔ

Ընտրեալ Աստուածածնին՝ և առաքելական Սուրբն Աստուածոյ. յԵփ եկեղեցէին ասաս։

ԸՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ամենօրհնեալ,
զպաղատանս մեր ընկալ.
'ի հանգստեան ժամուս հա սեալ,
առ քեզ գոչեմք անձամբ թախծեալ։
Բանին կենաց բարձող է ղերբ,
զաստուած մարմնով պարագրեր ցերբ.
առ բանն աստուած բարեխօս լեր,
'ի փորձանաց ըզմեզ փրկել։
Գովեալ ես դու փայտ փրկութեան,
ամենօրհնեալ յաղթող նը շան.
'ի գիշերիս ըստուերա կան,
ծագեա մեզ զլոյսդ արփիա կան։
Դողան 'ի քէն դուռնդք խաւարին,
ամենահրաշ զէն արար չին.
ըզմեզ պահեա շնորհիւ քոյ ին,
'ի գիշերիս աղջամղոյ ջին։
Երկնաւոր ոգերք առաքեալք,
եօթանաստուն աշակերտք տեսեալք,

յանձառ. լուսոյն լոյս անուա նեալք,
որթոյն կենաց պլտղաբեր բեալք։
Զձեզ աղաչեմք արտասուա գին,
և պաղատիմք կողկողա դին.
վանիչ լերուք դիւաց գլն դին,
ոչ մերձենալ առ մեզ չա բին։
Էին ընտրեալք բանին կե նաց,
դումարք դասուց տեսանող ղաց.
որք զտոպագայն ժամանա կաց,
դուշակեցիք հոգւով շնորհ հաց։
Ընդ մեզ լերուք աղօթա կից,
որք աստուծոյ էք խօսա կից.
փրկիչ ըզմեզ 'ի վտան դից,
'ի յարքնութեան և յերա զից։
Թագաւորին երկնաւոր բի,
երկրպագող 'ի յարգան դի.
մեծ կարապետ սուրբ ամբոր դի,
միջնորդ կենաց և օրի նի։
Ժամանեա մեզ 'ի յօգնու թիւն,
դի մի մոցուք 'ի փորձու թիւն.
մաքուր մարմնով լինիլ 'ի քուն,
արդար հոգւով ճնալ արթուն։
Ի քեն հայցեմք արտասուա գին,
նախաձկայ տեսուն արար շին.
սուրբ պատփանեաս բացող զերբ կին,
տեսող գաղտուս յաջմէ ծնա զին։

Լեր բարեխօս արեամբ քոյ ին,
տալ մեզ հանգիստ 'ի յանկո ղին.
արթուն լինիլ յառաւօ տին,
բարեբանել զլոյսն անքին։

Խնդրեմք 'ի քէն հայր պատուա կան,
լուսաւորիչ աղգի մարդ կան.
տէր սուրբ գրիգոր ոգեա պարթեւ ան,
լեր մեզ պարիսպ և պահա պան։

Ծընողաբար 'ի մեզ գէ թա,
զպրուեալ որդիքս քո ժողո վեա.
յուրախութիւն ըզմեզ կո շեա,
և 'ի բարին առաջնոր դեա։

Կենդանարար թագաւո րին,
դուք ճշմարիտ զինուորք նը մին.
սուրբ մարտիրոսք վրկայք փրրկ շին,
ողք յաղթեցիք զթշնա մին։

Հօրըն լուսոյ միշտ մաղթե ցէք,
ղորդին ընդ հօր աղաչե ցէք.
հոգւոյն շնորհօք մեզ օգնե ցէք,
'ի բանասարկուէն զմեզ թափե ցէք։

Զիւնափայլեալ երամք ընտ րեալ,
ճրագնաւորաց դասք երա նեալ.
թուշնոց երկնից էք նմա նեալ,
յայրս և 'ի ծերպըս բընա կեալ։

Ղօղեալ հոգւոց մեր 'ի մար մին,
լերուք պարիսպք ընդդէմ չա բին.

զի յաղթեսցուք հակառակ կին,
խորտակելով ըզգէնս նոր բին։
Ճրագունք վառեալ լուսով 'ի լի,
սուրբ կուսանաց դասք երա .մի.
արժան եղեալք առաքաս տին,
և անթառամ սուրբ պըսակ կին։
Մեզ բարեխօս լերուք սի բով,
առ տէր յիսուս աղերսե լով.
'ի փորձանաց զմեզ փրկեմ լով,
յանշէջ հրոյն ազատե լով։
Յանեղ լուսոյ սատուածայ ին.
լուսոյ ստեղծեալք բանիւ նոր քին.
զարդարեցայք հոգւով շնոր հին,
դասք ինեանցի զօրք երկնայ ին։
Ցախխանամել զմեզ փուքաս ջիք.
և յօգնութիւն առ մեզ հաս ջիք.
որ յաստուծոյ հրաման ս ուիք,
ով ճշմարիտ մեր սիրե լիք։
Շընորհատու ապստ մարդ կան,
տէր մեր յիսուս անքընեա կան.
ըզմեզ պահեա միշտ անսա սան,
ասոր մինչ յօր քո գալըս տեան։
Ողորմութիւն մեզ պարգեւ էա,
զհիւանդ հոգիս մեր բըժըշ կեա.
'ի բանասարկուէն ըզմեզ փրը կեա,
և 'ի չարեաց անփորձ ապա հեա։

Զար իշխանքին խաւա բին,
որք ընդ ծառայս քո մարտին շին.
քո նրշանաւ սրբոյ խա շին,
անեբեւոյթ կործանեա ցին։
Պարգեւիչ բարեաց մարդ կան,
ամենաւաստ յամենե սեան.
պատրաստեցո մեզ անխա փան,
զպէտս հոգւոյ և մարմնա կան։
Զուր շընորհեա ինձ արտասուաց,
զի լուացից զգործս շա բեաց.
արժան եղէց քոց հարսա նեաց,
ընդ իմաստուն սուրբ կուսա նաց։
Ոսահ բարի իմ ոչ յի սուս,
և հաց կենաց սովեալ հոգ ւոյս.
աւաշնորդեա մեզորն ոյս,
և կերակրեա զմիտս ընդ մարմ նոյս։
Սրբեա զհոգիս յաղտոյ մե ղաց,
'ի զանազան շար փորձա նաց.
տուր ինձ գնալ ըստ քո կա մաց,
զի արժանի եղէց փա ռաց։
Վիրաւորեաց զիս թշնա մին,
այն որ չկամի զկենանս մարդկայ ին.
զիս բըժշկեա ոչ երկնայ ին,
լուսաւորեա լուսով քոյ ին։
Տրտմեալ հոգւոյս լեր ըսփո փիչ.
ցաւած մարմնոյս լեր դարման նիչ.

մոլար մըտացըս լեր ուղ դիչ,
ամենաուատ բարեաց տալ ուիչ։
Ռամից սրբոց աղաչա նաց,
ինեակ դասուց հրեղէն զօ բաց,
առաքելոց քոց սիրո զաց,
մարգարէից տեսանող զաց։
Ցանկալի հայրապե տաց,
և երջանիկ վարդապե տաց,
արիւնաներկ մարտիրո սաց,
և գերագոյն ճրագնաւո ր բաց։
Իւսապլրսակ սուրբ կուսա նաց,
որք փեսայիդ սպասեն վա ռաց,
և ամենայն մաքուր ան ձանց,
հետեւողաց քոյին կա մաց։
Փրրկեա զՀոգիս 'ի տանջա նաց,
զաղբատեսիլ յանքուն որ դանց,
լսել տուր զձայն քո աւե տեաց,
զոր խոստացար քոց սիրո զաց։
Քեզ հօրդ փառք միշտ առա քեմք,
զորդիդ ընդ հօրըդ դաւա նեմք,
ըզհոգիդ սուրբ բարեբա նեմք,
երրորդութեանդ երկրրպա գեմք։

ՎԵՐՋ.

15 2

00.14396

2013

2001